ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁ ସହସ୍ରନାମ

ଅଷ୍ଟ ଗୁଜ୍ଜରୀ, ଦୁର୍ଗା ସହସ୍ରନାମ

ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ସ୍ତୁତି

ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁ ସହସ୍ରନାମସ୍ତୋତ୍ରମ୍

ଅଷ୍ଟ-ଗୁଞ୍ଜରୀ

ଦୁର୍ଗା ସହସ୍ରନାମ ସ୍ତୋତ୍ରମ୍

ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ସ୍ତୁତି

ଓଁ

ଉତ୍ପତ୍ତି-ସ୍ଥିତି-ସଂହାର କର୍ତ୍ତାଲୋକେଷୁ ବିସ୍ତୃତ ॥
ବିଶ୍ୱସ୍ରଷ୍ଟା ମହାତେଜା ଲୋକାଭୀଷ୍ଟ ବରପ୍ରଦ ॥
ସ୍ରଷ୍ଟସ୍ୟ ରୂପଂ ମହାଦିବ୍ୟଂ ପଞ୍ଚାଶ୍ୟ ଦଶବାହୁକମ୍ ॥
ସରସ୍ୱତ୍ୟା ଶ୍ରିୟାପୂଜ୍ୟା ପାଦଂ ଧ୍ୟାୟେତ୍ ଦିବାନିଶିମ୍ ॥

ଓଁ ବନ୍ଦେ ମହାପୁରୁଷତେ ଚରଣାରବିନ୍ଦମ୍ ॥

ପ୍ରକାଶିକା :

ଡଃ (ଶ୍ରୀମତୀ) ନିରୂପମା ଦାସ
C - 25, ରଶ୍ମୀ ଟାୱାରସ୍
ନାଗେଶ୍ୱର ଟାଙ୍ଗୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧ ୦୦୨

ସଂଗ୍ରାହକ :

ଡଃ ରାଧା ଚରଣ ଦାସ

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ :

ବିଜୟା ଦଶମୀ, ୧୯୯୬

ମୂଲ୍ୟ :

୧୨ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ମୁଦ୍ରାକର :

ଅରୋ ଗ୍ରାଫିକସ୍
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଫୋନ୍ - ୪୧୫୧୭୮

ସୂଚୀପତ୍ର

ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତାୟାଃ ପ୍ରାରମ୍ଭଃ

ଓଁ ଅଖଣ୍ଡମଣ୍ଡଳାକାରଂ ବ୍ୟାପ୍ତଂ ଯେନ ଚରାଚରମ୍ ।
ତତ୍ପଦଂ ଦର୍ଶିତଂ ଯେନ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀ ଗୁରବେ ନମଃ ॥

ଶ୍ରୀ ହୟଗ୍ରୀବାୟ ନମଃ

ଶୁକ୍ଳାମ୍ବରଧରଂ ବିଷ୍ଣୁଂ ଶଶିବର୍ଣ୍ଣଂ ଚତୁର୍ଭୁଜମ୍ ।
ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂ ଧ୍ୟାୟେତ୍ ସର୍ବବିଘ୍ନୋପଶାନ୍ତୟେ ॥

ନାରାୟଣଂ ନମସ୍କୃତ୍ୟ ନରଞ୍ଚୈବ ନରୋତ୍ତମମ୍ ।
ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀଂ ଚୈବ ତତୋଜୟମୁଦୀରୟେତ୍ ॥

ବ୍ୟାସଂ ବଶିଷ୍ଠନପ୍ତାରଂ ଶକ୍ତେଃ ପୌତ୍ରମକଳ୍ମଷମ୍ ।
ପରାଶରାତ୍ମଜଂ ବନ୍ଦେ ଶୁକତାତଂ ତପୋନିଧିମ୍ ॥

ବ୍ୟାସାୟ ବିଷ୍ଣୁରୂପାୟ ବ୍ୟାସରୂପାୟ ବିଷ୍ଣବେ ।
ନମୋ ବୈ ବ୍ରହ୍ମବିଧୟେ ବାଶିଷ୍ଠାୟ ନମୋ ନମଃ ॥

ଅଚତୁର୍ବଦନୋ ବ୍ରହ୍ମା ଦ୍ୱିବାହୁରପରୋ ହରିଃ ।
ଅଭାଲଲୋଚନଃ ଶମ୍ଭୁର୍ଭଗବାନ୍ ବାଦରାୟଣଃ ॥

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ

ଧ୍ୟାନଂ

ଓଁ ପାର୍ଥାୟ ପ୍ରତିବୋଧିତାଂ ଭଗବତା ନାରାୟଣେନ ସ୍ୱୟଂ ।
ବ୍ୟାସେନ ଗ୍ରଥିତାଂ ପୁରାଣମୁନିନା ମଧ୍ୟେମହାଭାରତମ୍ ॥
ଅଦ୍ୱୈତାମୃତବର୍ଷିଣୀଂ ଭଗବତୀମଷ୍ଟା-ଦଶାଧ୍ୟାୟିନୀ-
ମମ୍ବ ତ୍ୱାମନୁସନ୍ଦଧାମି ଭଗବଦ୍‌ଗୀତେ ଭବଦ୍ୱେଷିଣୀମ୍ ॥

ନମୋଽସ୍ତୁତେ ବ୍ୟାସ ବିଶାଳବୁଦ୍ଧେ
ଫୁଲ୍ଲାରବିନ୍ଦାୟତପତ୍ରନେତ୍ର ।
ଯେନ ତ୍ୱୟା ଭାରତ ତୈଳପୂର୍ଣ୍ଣଃ ।
ପ୍ରଜ୍ୱାଳିତୋ ଜ୍ଞାନମୟଃ ପ୍ରଦୀପଃ ॥

ପ୍ରପନ୍ନପାରିଜାତାୟ ତୋତ୍ରବେତ୍ରୈକପାଣୟେ ।
ଜ୍ଞାନମୁଦ୍ରାୟ କୃଷ୍ଣାୟ ଗୀତାମୃତଦୁହେ ନମଃ ॥

ସର୍ବୋପନିଷଦୋ ଗାବୋ ଦୋଗ୍‌ଧା ଗୋପାଳନନ୍ଦନଃ ॥
ପାର୍ଥୋ ବତ୍ସଃ ସୁଧୀର୍ଭୋକ୍ତା ଦୁଗ୍‌ଧଂ ଗୀତାମୃତଂ ମହତ୍ ॥

ବସୁଦେବସୁତଂ ଦେବଂ କଂସଚାଣୁରମର୍ଦ୍ଦନମ୍ ।
ଦେବକୀପରମାନନ୍ଦଂ କୃଷ୍ଣଂ ବନ୍ଦେ ଜଗଦ୍‌ଗୁରୁମ୍ ॥

ଭୀଷ୍ମଦ୍ରୋଣତଟା ଜୟଦ୍ରଥଜଳା ଗାନ୍ଧାରନୀଳୋତ୍ପଳା ।
ଶଲ୍ୟଗ୍ରାହବତୀ କୃପେଣ ବହନୀ କର୍ଣ୍ଣେନ ବେଳାକୁଳା ॥
ଅଶ୍ୱତ୍‌ଥାମବିକର୍ଣ୍ଣଘୋରମକରା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନାବର୍ତ୍ତିନୀ ।
ସୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣା ଖଳୁ ପାଣ୍ଡବୈ ରଣନଦୀ କୈବର୍ତ୍ତକଃ କେଶବଃ ॥

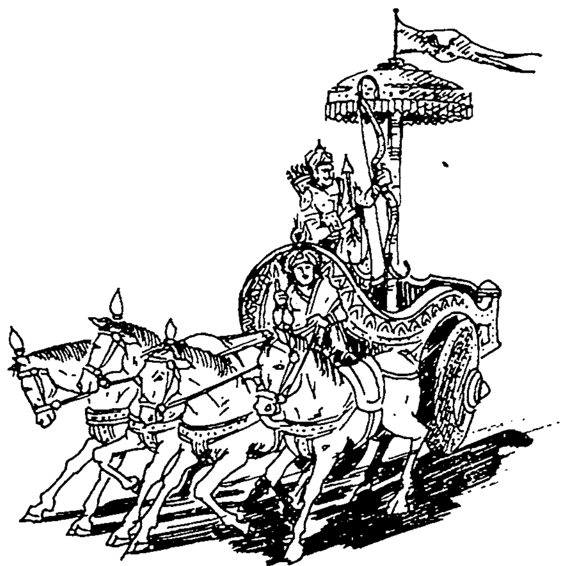
ପାରାଶର୍ଯ୍ୟବଚଃ ସରୋଜମମଳଂ ଗୀତାର୍ଥଗନ୍ଧୋତ୍କଟମ୍ ।
ନାନାଖ୍ୟାନକକେଶରଂ ହରିକଥା ସମ୍ବୋଧନାବୋଧିତମ୍ ॥
ଲୋକେ ସଜ୍ଜନଷଟ୍-ପଦୈରହରହଃ ପେପୀୟମାନଂ ମୁଦା ।
ଭୂୟାଦ୍ ଭାରତପଙ୍କଜଂ କଳିମଳପ୍ରଧ୍ୱଂସିନଃ ଶ୍ରେୟସେ ॥

ମୂକଂ କରୋତି ବାଚାଳଂ ପଙ୍ଗୁଂ ଲଙ୍ଘୟତେ ଗିରିମ୍ ।
ଯତ୍କୃପା ତମହଂ ବନ୍ଦେ ପରମାନନ୍ଦ ମାଧବମ୍ ॥

ଯଂ ବ୍ରହ୍ମା ବରୁଣେନ୍ଦ୍ରରୁଦ୍ରମରୁତଃ ସ୍ତୁନ୍ୱନ୍ତି ଦିବ୍ୟୈସ୍ତବୈ ।
ର୍ବେଦୈଃ ସାଙ୍ଗପଦକ୍ରମୋପନିଷଦୈର୍ଗାୟନ୍ତି ଯଂ ସାମଗାଃ ॥
ଧ୍ୟାନାବସ୍ଥିତତଦ୍‌ଗତେନ ମନସା ପଶ୍ୟନ୍ତି ଯଂ ଯୋଗିନୋ ।
ଯସ୍ୟାନ୍ତଂ ନ ବିଦୁଃ ସୁରାସୁରଗଣା ଦେବାୟ ତସ୍ମୈନମଃ ॥

ଓଁ ଧ୍ୟେୟଂ ସଦା ପରିଭବଘ୍ନମଭୀଷ୍ଟଦୋହଂ
ତୀର୍ଥାସ୍ପଦଂ ଶିବବିରଞ୍ଚିନୁତଂ ଶରଣ୍ୟମ୍ ।
ଭୃତ୍ୟାର୍ତ୍ତିହଂ ପ୍ରଣତପାଳ ଭବାବ୍‌ଧିପୋତଂ
ବନ୍ଦେ ମହାପୁରୁଷ ତେ ଚରଣାରବିନ୍ଦମ୍ ॥

ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ସୁଦୁସ୍ତ୍ୟଜସୁରେପ୍‌ସିତରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଧର୍ମିଷ୍ଠ ଆର୍ଯ୍ୟବଚସା ଯଦଗାଦରଣ୍ୟମ୍ ।
ମାୟାମୃଗଂ ଦୟିତୟେପ୍‌ସିତମନ୍ୱଧାବଦ୍
ବନ୍ଦେ ମହାପୁରୁଷ ତେ ଚରଣାରବିନ୍ଦମ୍ ॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବିଷାଦଯୋଗଃ

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଉବାଚ

ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରେ ସମବେତା ଯୁଯୁତ୍ସବଃ ।
ମାମକାଃ ପାଣ୍ଡବାଶ୍ଚୈବ କିମକୁର୍ବତ ସଞ୍ଜୟ ।୧।

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ

ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ତୁ ପାଣ୍ଡବାନୀକଂ ବ୍ୟୂଢ଼ଂ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନସ୍ତଦା
ଆଚାର୍ଯ୍ୟମୁପସଂଗମ୍ୟ ରାଜା ବଚନମବ୍ରବୀତ୍ ।୨।
ପଶ୍ୟୈତାଂ ପାଣ୍ଡୁପୁତ୍ରାଣାମାଚାର୍ଯ୍ୟ ମହତୀଂ ଚମୂମ୍ ।
ବ୍ୟୂଢ଼ାଂ ଦ୍ରୁପଦପୁତ୍ରେଣ ତବ ଶିଷ୍ୟେଣ ଧୀମତା ।୩।
ଅତ୍ର ଶୂରା ମହେଷ୍ୱାସା ଭୀମାର୍ଜ୍ଜୁନସମା ଯୁଧି ।
ଯୁଯୁଧାନୋ ବିରାଟଶ୍ଚ ଦ୍ରୁପଦଶ୍ଚ ମହାରଥଃ ।୪।
ଧୃଷ୍ଟକେତୁଶ୍ଚେକିତାନଃ କାଶୀରାଜଶ୍ଚ ବୀର୍ଯ୍ୟବାନ୍ ।
ପୁରୁଜିତ୍ କୁନ୍ତିଭୋଜଶ୍ଚ ଶୈବ୍ୟଶ୍ଚ ନରପୁଙ୍ଗବଃ ।୫।
ଯୁଧାମନ୍ୟୁଶ୍ଚ ବିକ୍ରାନ୍ତ ଉତ୍ତମୌଜାଶ୍ଚ ବୀର୍ଯ୍ୟବାନ୍ ।
ସୌଭଦ୍ରୋ ଦ୍ରୌପଦେୟାଶ୍ଚ ସର୍ବ ଏବ ମହାରଥାଃ ।୬।
ଅସ୍ମାକନ୍ତୁ ବିଶିଷ୍ଟା ଯେ ତାନ୍ନିବୋଧ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମ ।
ନାୟକା ମମ ସୈନ୍ୟସ୍ୟ ସଂଜ୍ଞାର୍ଥଂ ତାନ୍ ବ୍ରବୀମିତେ ।୭।

ଭବାନ୍ ଭୀଷ୍ମଶ୍ଚ କର୍ଣ୍ଣଶ୍ଚ କୃପଶ୍ଚ ସମିତିଞ୍ଜୟଃ ।
ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମା ବିକର୍ଣ୍ଣଶ୍ଚ ସୌମଦତ୍ତିର୍ଜୟଦ୍ରଥଃ ।୮।
ଅନ୍ୟେ ଚ ବହବଃ ଶୂରା ମଦର୍ଥେ ତ୍ୟକ୍ତଜୀବିତାଃ ।
ନାନାଶସ୍ତ୍ରପ୍ରହରଣାଃ ସର୍ବେ ଯୁଦ୍ଧବିଶାରଦାଃ ।୯।
ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତଂ ତଦସ୍ମାକଂ ବଳଂ ଭୀଷ୍ମାଭିରକ୍ଷିତମ୍ ।
ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତଂ ତ୍ୱିଦମେତେଷାଂ ବଳଂ ଭୀମାଭିରକ୍ଷିତମ୍ ।୧୦।
ଅୟନେଷୁ ଚ ସର୍ବେଷୁ ଯଥାଭାଗମବସ୍ଥିତାଃ ।
ଭୀଷ୍ମମେବାଭିରକ୍ଷନ୍ତୁ ଭବନ୍ତଃ ସର୍ବ ଏବ ହି ।୧୧।
ତସ୍ୟ ସଂଜନୟନ୍‌ହର୍ଷଂ କୁରୁବୃଦ୍ଧଃ ପିତାମହଃ ।
ସିଂହନାଦଂ ବିନଦ୍ୟୋଚ୍ଚୈଃ ଶଙ୍ଖଂଦଧ୍ମୌ ପ୍ରତାପବାନ୍ ।।
ତତଃ ଶଙ୍ଖାଶ୍ଚ ଭେର୍ଯ୍ୟଶ୍ଚ ପଣବାନକଗୋମୁଖାଃ ।
ସହସୈବାଭ୍ୟହନ୍ୟନ୍ତ ସ ଶବ୍ଦସ୍ତୁମୁଳୋଽଭବତ୍ ।୧୩।
ତତଃ ଶ୍ୱେତୈର୍ହୟୈର୍ଯୁକ୍ତେ ମହତି ସ୍ୟନ୍ଦନେ ସ୍ଥିତୌ ।
ମାଧବଃ ପାଣ୍ଡବଶ୍ଚୈବ ଦିବ୍ୟୌ ଶଙ୍ଖୌ ପ୍ରଦଧ୍ମତୁଃ ।୧୪।
ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟଂ ହୃଷୀକେଶୋ ଦେବଦତ୍ତଂ ଧନଞ୍ଜୟଃ ।
ପୌଣ୍ଡ୍ରଂ ଦଧ୍ମୌ ମହାଶଙ୍ଖଂ ଭୀମକର୍ମା ବୃକୋଦରଃ ।୧୫।
ଅନନ୍ତବିଜୟଂ ରାଜା କୁନ୍ତୀପୁତ୍ରୋ ଯୁଧିଷ୍ଠିରଃ ।
ନକୁଳଃ ସହଦେବଶ୍ଚ ସୁଘୋଷମଣିପୁଷ୍ପକୌ ।୧୬।
କାଶ୍ୟଶ୍ଚ ପରମେଷ୍ୱାସଃ ଶିଖଣ୍ଡୀ ଚ ମହାରଥଃ ।
ଧୃଷ୍ଟଦ୍ୟୁମ୍ନୋ ବିରାଟଶ୍ଚ ସାତ୍ୟକିଶ୍ଚାପରାଜିତଃ ।୧୭।

ଦ୍ରୁପଦୋ ଦ୍ରୌପଦେୟାଶ୍ଚ ସର୍ବଶଃ ପୃଥିବୀପତେ ।
ସୌଭଦ୍ରଶ୍ଚ ମହାବାହୁଃ ଶଙ୍ଖାନ୍ ଦଧ୍ମୁଃ ପୃଥକ୍ ପୃଥକ୍ ॥
ସଘୋଷୋ ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରାଣାଂ ହୃଦୟାନି ବ୍ୟଦାରୟତ୍ ।
ନଭଶ୍ଚ ପୃଥିବୀଞ୍ଚୈବ ତୁମୁଲୋଭ୍ୟନୁନାଦୟନ୍ ।୧୯।
ଅଥ ବ୍ୟବସିତାନ୍ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରାନ୍ କପିଧ୍ୱଜଃ ।
ପ୍ରବୃତ୍ତେ ଶସ୍ତ୍ରସମ୍ପାତେ ଧନୁରୁଦ୍ୟମ୍ୟ ପାଣ୍ଡବଃ ।୨୦।
ହୃଷୀକେଶଂ ତଦା ବାକ୍ୟମିଦମାହ ମହୀପତେ ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ସେନୟୋରୁଭୟୋର୍ମଧ୍ୟେ ରଥଂ ସ୍ଥାପୟମେଽଚ୍ୟୁତ ।୨୧।
ଯାବଦେତାନ୍ନିରୀକ୍ଷେଽହଂ ଯୋଦ୍ଧୁକାମାନବସ୍ଥିତାନ୍ ।
କୈର୍ମୟା ସହ ଯୋଦ୍ଧବ୍ୟମସ୍ମିନ୍ ରଣ ସମୁଦ୍ୟମେ ।୨୨।
ଯୋତ୍ସ୍ୟମାନାନବେକ୍ଷେଽହଂ ଯ ଏତେଽତ୍ର ସମାଗତାଃ ।
ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରସ୍ୟ ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧେର୍ଯୁଦ୍ଧେ ପ୍ରିୟଚିକୀର୍ଷବଃ ।୨୩।

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ

ଏବମୁକ୍ତୋ ହୃଷୀକେଶୋ ଗୁଡ଼ାକେଶେନ ଭାରତ ।
ସେନୟୋରୁଭୟୋର୍ମଧ୍ୟେ ସ୍ଥାପୟିତ୍ୱା ରଥୋତ୍ତମମ୍ ।୨୪।
ଭୀଷ୍ମଦ୍ରୋଣପ୍ରମୁଖତଃ ସର୍ବେଷାଂ ଚ ମହୀକ୍ଷିତାମ୍ ।
ଉବାଚ ପାର୍ଥ ପଶ୍ୟୈତାନ୍ ସମବେତାନ୍ କୁରୂନିତି ।୨୫।
ତତ୍ରାପଶ୍ୟତ୍ ସ୍ଥିତାନ୍ ପାର୍ଥଃ ପିତୃନଥ ପିତାମହାନ୍ ।
ଆଚାର୍ଯ୍ୟାନ୍ମାତୁଳାନ୍ ଭ୍ରାତୃନ୍ପୁତ୍ରାନପୌତ୍ରାନ୍ ସଖୀଂସ୍ତଥା ॥

ଶ୍ୱଶୁରାନ୍ ସୁହୃଦଶ୍ଚୈବ ସେନୟୋରୁଭୟୋରପି ।
ତାନ୍ ସମୀକ୍ଷ୍ୟ ସ କୌନ୍ତେୟଃ ସର୍ବାନ୍ ବନ୍ଧୂନବସ୍ଥିତାନ୍ ॥
କୃପୟା ପରୟାବିଷ୍ଟୋ ବିଷୀଦନ୍ନିଦମବ୍ରବୀତ୍ ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ଦୃଷ୍ଟ୍ୱେମଂ ସ୍ୱଜନଂ କୃଷ୍ଣ ! ଯୁଯୁତ୍ସୁଂ ସମୁପସ୍ଥିତମ୍ ।୨୮।
ସୀଦନ୍ତି ମମ ଗାତ୍ରାଣି ମୁଖଂଚ ପରିଶୁଷ୍ୟତି ।
ବେପଥୁଶ୍ଚ ଶରୀରେ ମେ ରୋମହର୍ଷଶ୍ଚ ଜାୟତେ ।୨୯।
ଗାଣ୍ଡୀବଂ ସ୍ରଂସତେ ହସ୍ତାତ୍ୱକ୍ ଚୈବ ପରିଦହ୍ୟତେ ।
ନ ଚ ଶକ୍ନୋମ୍ୟବସ୍ଥାତୁଂ ଭ୍ରମତୀବ ଚ ମେ ମନଃ ।୩୦।
ନିମିତ୍ତାନି ଚ ପଶ୍ୟାମି ବିପରୀତାନି କେଶବ ।
ନ ଚ ଶ୍ରେୟୋଽନୁପଶ୍ୟାମି ହତ୍ୱା ସ୍ୱଜନମାହବେ ।୩୧।
ନ କାଙ୍କ୍ଷେ ବିଜୟଂ କୃଷ୍ଣ ! ନ ଚ ରାଜ୍ୟଂ ସୁଖାନିଚ ।
କିଂନୋ ରାଜ୍ୟେନ ଗୋବିନ୍ଦ ! କିଂ ଭୋଗୈର୍ଜୀବିତେନବା ॥
ଯେଷାମର୍ଥେ କାଙ୍କ୍ଷିତଂନୋ ରାଜ୍ୟଂଭୋଗାଃ ସୁଖାନିଚ ।
ତ ଇମେଽବସ୍ଥିତା ଯୁଦ୍ଧେ ପ୍ରାଣାଂସ୍ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ଧନାନି ଚ ।୩୩।
ଆଚାର୍ଯ୍ୟାଃ ପିତରଃ ପୁତ୍ରାସ୍ତଥୈବ ଚ ପିତାମହାଃ ।
ମାତୁଳାଃ ଶ୍ୱଶୁରାଃ ପୌତ୍ରାଃ ଶ୍ୟାଳାଃ ସମ୍ବନ୍ଧିନସ୍ତଥା ।୩୪।
ଏତାନ୍ନ ହନ୍ତୁମିଚ୍ଛାମି ଘ୍ନତୋଽପି ମଧୁସୂଦନ ।
ଅପି ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟରାଜ୍ୟସ୍ୟ ହେତୋଃକିଂନୁ ମହୀକୃତେ ॥

ନିହତ୍ୟ ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରାନ୍ନଃ କା ପ୍ରୀତିଃ ସ୍ୟାଜ୍ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ପାପମେବାଶ୍ରୟେଦସ୍ମାନ୍ ହତ୍ୱୈତାନାତତାୟିନଃ ।୩୬।
ତସ୍ମାନ୍ନାର୍ହା ବୟଂ ହନ୍ତୁଂ ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରାନ୍ ସ୍ୱବାନ୍ଧବାନ୍ ।
ସ୍ୱଜନଂ ହି କଥଂ ହତ୍ୱା ସୁଖିନଃ ସ୍ୟାମ ମାଧବ ।୩୭।
ଯଦ୍ୟପ୍ୟେତେ ନ ପଶ୍ୟନ୍ତି ଲୋଭୋପହତଚେତସଃ ।
କୁଳକ୍ଷୟକୃତଂ ଦୋଷଂ ମିତ୍ରଦ୍ରୋହେ ଚ ପାତକମ୍ ।୩୮।
କଥଂ ନ ଜ୍ଞେୟମସ୍ମାଭିଃ ପାପାଦସ୍ମାନ୍ନିବର୍ତ୍ତିତୁମ୍ ।
କୁଳକ୍ଷୟକୃତଂ ଦୋଷଂ ପ୍ରପଶ୍ୟଦ୍ଭିର୍ଜ୍ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।୩୯।
କୁଳକ୍ଷୟେ ପ୍ରଣଶ୍ୟନ୍ତି କୁଳଧର୍ମାଃ ସନାତନାଃ ।
ଧର୍ମେ ନଷ୍ଟେ କୁଳଂ କୃତ୍ସ୍ନମଧର୍ମୋଽଭିଭବତ୍ୟୁତ ।୪୦।
ଅଧର୍ମାଭିଭବାତ୍କୃଷ୍ଣ ! ପ୍ରଦୁଷ୍ୟନ୍ତି କୁଳସ୍ତ୍ରିୟଃ ।
ସ୍ତ୍ରୀଷୁ ଦୁଷ୍ଟାସୁ ବାର୍ଷ୍ଣେୟ ! ଜାୟତେ ବର୍ଣ୍ଣସଙ୍କରଃ ।୪୧।
ସଙ୍କରୋ ନରକାୟୈବ କୁଳଘ୍ନାନାଂ କୁଳସ୍ୟ ଚ ।
ପତନ୍ତି ପିତରୋ ହ୍ୟେଷାଂ ଲୁପ୍ତପିଣ୍ଡୋଦକକ୍ରିୟାଃ ।୪୨।
ଦୋଷୈରେତୈଃ କୁଳଘ୍ନାନାଂ ବର୍ଣସଙ୍କରକାରକୈଃ ।
ଉତ୍ସାଦ୍ୟନ୍ତେ ଜାତିଧର୍ମାଃ କୁଳଧର୍ମାଶ୍ଚ ଶାଶ୍ୱତାଃ ।୪୩।
ଉତ୍ସନ୍ନକୁଳଧର୍ମାଣାଂ ମନୁଷ୍ୟାଣାଂ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ନରକେଽନିୟତଂ ବାସୋ ଭବତୀତ୍ୟନୁଶୁଶ୍ରୁମ ।୪୪।
ଅହୋବତ ! ମହତ୍ପାପଂ କର୍ତ୍ତୁଂ ବ୍ୟବସିତା ବୟମ୍ ।
ଯଦ୍ରାଜ୍ୟସୁଖଲୋଭେନ ହନ୍ତୁଂ ସ୍ୱଜନମୁଦ୍ୟତାଃ ।୪୫।

ଯଦି ମାମପ୍ରତୀକାରମଶସ୍ତ୍ରଂ ଶସ୍ତ୍ରପାଣୟଃ ।
ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରାରଣେ ହନ୍ୟୁସ୍ତନ୍ମେ କ୍ଷେମତରଂ ଭବେତ୍ ।୪୬।

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ

ଏବମୁକ୍ତ୍ୱାର୍ଜ୍ଜୁନଃ ସଂଖ୍ୟେ ରଥୋପସ୍ଥ ଉପାବିଶତ୍ ।
ବିସୃଜ୍ୟ ସଶରଂ ଚାପଂ ଶୋକସଂବିଗ୍ନମାନସଃ ।୪୭।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନବିଷାଦଯୋଗୋ ନାମ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ସାଂଖ୍ୟଯୋଗଃ

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ

ତଂ ତଥା କୃପୟାବିଷ୍ଟମଶ୍ରୁପୂର୍ଣ୍ଣାକୁଳେକ୍ଷଣମ୍ ।
ବିଷୀଦନ୍ତମିଦଂ ବାକ୍ୟମୁବାଚ ମଧୁସୂଦନଃ ।୧।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

କୁତସ୍ତ୍ୱା କଶ୍ମଳମିଦଂ ବିଷମେ ସମୁପସ୍ଥିତମ୍ ।
ଅନାର୍ଯ୍ୟଜୁଷ୍ଟମସ୍ୱର୍ଗ୍ୟମକୀର୍ତ୍ତିକରମର୍ଜ୍ଜୁନ ।୨।
କ୍ଳୈବ୍ୟଂ ମାସ୍ମଗମଃ ପାର୍ଥ ! ନୈତତ୍ ତ୍ୱୟ୍ୟୁପପଦ୍ୟତେ ।
କ୍ଷୁଦ୍ରଂ ହୃଦୟଦୌର୍ବ୍ବଲ୍ୟଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱୋତ୍ତିଷ୍ଠ ପରନ୍ତପ ।୩।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

କଥଂ ଭୀଷ୍ମମହଂ ସଂଖ୍ୟେ ଦ୍ରୋଣଞ୍ଚ ମଧୁସୂଦନ ।
ଇଷୁଭିଃ ପ୍ରତିଯୋତ୍ସ୍ୟାମି ପୂଜାର୍ହାବରିସୂଦନ ।୪।
ଗୁରୂନହତ୍ୱା ହି ମହାନୁଭାବାନ୍
ଶ୍ରେୟୋ ଭୋକ୍ତୁଂ ଭୈକ୍ଷ୍ୟମପୀହ ଲୋକେ ।
ହତ୍ୱାର୍ଥକାମାଂସ୍ତୁ ଗୁରୂନିହୈବ
ଭୁଞ୍ଜୀୟ ଭୋଗାନ୍ ରୁଧିରପ୍ରଦିଗ୍ଧାନ୍ ।୫।
ନ ଚୈତଦ୍‌ବିଦ୍ମଃ କତରନ୍ନୋ ଗରୀୟୋ-
ଯଦ୍‌ବା ଜୟେମ ଯଦି ବାନୋ ଜୟେୟୁଃ ।

ଯାନେବ ହତ୍ୱା ନ ଜିଜୀବିଷାମ-
ସ୍ତେଽବସ୍ଥିତାଃ ପ୍ରମୁଖେ ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରାଃ ।୬।
କାର୍ପଣ୍ୟଦୋଷୋପହତସ୍ୱଭାବଃ
ପୃଚ୍ଛାମି ତ୍ୱାଂ ଧର୍ମ୍ମସଂମୂଢ଼ଚେତାଃ ।
ଯଚ୍ଛ୍ରେୟଃ ସ୍ୟାନ୍ନିଶ୍ଚିତଂ ବ୍ରୂହି ତନ୍ମେ
ଶିଷ୍ୟସ୍ତେଽହଂ ଶାଧି ମାଂ ତ୍ୱାଂ ପ୍ରପନ୍ନମ୍ ।୭।
ନ ହିଁ ପ୍ରପଶ୍ୟାମି ମମାପନୁଦ୍ୟାଦ୍
ଯଚ୍ଛୋକମୁଚ୍ଛୋଷଣମିନ୍ଦ୍ରିୟାଣାମ୍ ।
ଅବାପ୍ୟ ଭୂମାବସପତ୍ନମୃଦ୍ଧଂ
ରାଜ୍ୟଂ ସୁରାଣାମପି ଚାଧିପତ୍ୟମ୍ ।୮।

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ

ଏବମୁକ୍ତ୍ୱା ହୃଷୀକେଶଂ ଗୁଡ଼ାକେଶଃ ପରନ୍ତପଃ ।
ନ ଯୋତ୍ସ୍ୟ ଇତି ଗୋବିନ୍ଦମୁକ୍ତ୍ୱା ତୂଷ୍ଣୀଂବଭୂବ ହ ।୯।
ତମୁବାଚ ହୃଷୀକେଶଃ ପ୍ରହସନ୍ନିବ ଭାରତ ।
ସେନୟୋରୁଭୟୋର୍ମଧ୍ୟେ ବିଷୀଦନ୍ତମିଦଂ ବଚଃ ।୧୦।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଅଶୋଚ୍ୟାନନ୍ୱଶୋଚସ୍ତ୍ୱଂ ପ୍ରଜ୍ଞାବାଦାଂଶ୍ଚ ଭାଷସେ ।
ଗତାସୂନଗତାସୂଂଶ୍ଚ ନାନୁଶୋଚନ୍ତି ପଣ୍ଡିତାଃ ।୧୧।
ନ ତ୍ୱେବାହଂ ଜାତୁ ନାସଂ ନ ତ୍ୱଂ ନେମେ ଜନାଧିପାଃ ।
ନ ଚୈବ ନ ଭବିଷ୍ୟାମଃ ସର୍ବେ ବୟମତଃ ପରମ୍ ।୧୨।

ଦେହିନୋଽସ୍ମିନ୍ ଯଥାଦେହେ କୌମାରଂ ଯୌବନଂଜରା ।
ତଥା ଦେହାନ୍ତରପ୍ରାପ୍ତିର୍ଧୀରସ୍ତତ୍ର ନ ମୁହ୍ୟତି ।୧୩।
ମାତ୍ରାସ୍ପର୍ଶାସ୍ତୁ କୌନ୍ତେୟ ଶୀତୋଷ୍ଣସୁଖଦୁଃଖଦାଃ ।
ଆଗମାପାୟିନୋଽନିତ୍ୟାସ୍ତାଂସ୍ତିତିକ୍ଷସ୍ୱ ଭାରତ ।୧୪।
ଯଂ ହି ନ ବ୍ୟଥୟନ୍ତ୍ୟେତେ ପୁରୁଷଂ ପୁରୁଷର୍ଷଭ ।
ସମଦୁଃଖସୁଖଂ ଧୀରଂ ସୋଽମୃତତ୍ୱାୟ କଳ୍ପତେ ।୧୫।
ନାସତୋ ବିଦ୍ୟତେ ଭାବୋ ନାଭାବୋ ବିଦ୍ୟତେ ସତଃ ।
ଉଭୟୋରପି ଦୃଷ୍ଟୋଽନ୍ତସ୍ତ୍ୱନୟୋସ୍ତତ୍ତ୍ୱଦର୍ଶିଭିଃ ।୧୬।
ଅବିନାଶି ତୁ ତଦ୍ ବିଦ୍ଧି ଯେନ ସର୍ବମିଦଂ ତତମ୍ ।
ବିନାଶମବ୍ୟୟସ୍ୟାସ୍ୟ ନ କଶ୍ଚିତ୍ କର୍ତ୍ତୁମର୍ହତି ।୧୭।
ଅନ୍ତବନ୍ତ ଇମେ ଦେହା ନିତ୍ୟସ୍ୟୋକ୍ତାଃ ଶରୀରିଣଃ ।
ଅନାଶିନୋଽପ୍ରମେୟସ୍ୟ ତସ୍ମାଦ୍ ଯୁଧ୍ୟସ୍ୱ ଭାରତ ।୧୮।
ଯ ଏନଂ ବେତ୍ତି ହନ୍ତାରଂ ଯଶ୍ଚୈନଂ ମନ୍ୟତେ ହତମ୍ ।
ଉଭୌ ତୌ ନ ବିଜାନୀତୋ ନାୟଂ ହନ୍ତି ନ ହନ୍ୟତେ ।।
ନ ଜାୟତେ ମ୍ରିୟତେ ବା କଦାଚିତ୍
ନାୟଂ ଭୂତ୍ୱାଂ ଭବିତା ବା ନ ଭୂୟଃ ।
ଅଜୋ ନିତ୍ୟଃ ଶାଶ୍ୱତୋଽୟଂ ପୁରାଣୋ
ନ ହନ୍ୟତେ ହନ୍ୟମାନେ ଶରୀରେ।୨୦।
ବେଦାବିନାଶିନଂ ନିତ୍ୟଂ ଯ ଏନମଜମବ୍ୟୟମ୍ ।
କଥଂ ସ ପୁରୁଷଃ ପାର୍ଥ କଂ ଘାତୟତି ହନ୍ତି କମ୍ ।୨୧।

ବାସାଂସି ଜୀର୍ଣ୍ଣାନି ଯଥା ବିହାୟ
ନବାନି ଗୃହ୍ଣାତି ନରୋଽପରାଣି ।
ତଥା ଶରୀରାଣି ବିହାୟ ଜୀର୍ଣ୍ଣା-
ନ୍ୟନ୍ୟାନି ସଂଯାତି ନବାନି ଦେହୀ॥୨୨।
ନୈନଂ ଛିନ୍ଦନ୍ତି ଶସ୍ତ୍ରାଣି ନୈନଂ ଦହତି ପାବକଃ ।
ନ ଚୈନଂ କ୍ଲେଦୟନ୍ତ୍ୟାପୋ ନ ଶୋଷୟତି ମାରୁତଃ।୨୩।
ଅଚ୍ଛେଦ୍ୟୋଽୟମଦାହ୍ୟୋଽୟମକ୍ଲେଦ୍ୟୋଽଶୋଷ୍ୟ ଏବଚ ।
ନିତ୍ୟଃ ସର୍ବଗତଃ ସ୍ଥାଣୁରଚଲୋଽୟଂ ସନାତନଃ ।୨୪।
ଅବ୍ୟକ୍ତୋଽୟମଚିନ୍ତ୍ୟୋଽୟମବିକାର୍ଯ୍ୟୋଽୟମୁଚ୍ୟତେ ।
ତସ୍ମାଦେବଂ ବିଦିତ୍ୱୈନଂ ନାନୁଶୋଚିତୁମର୍ହସି ।୨୫।
ଅଥ ଚୈନଂ ନିତ୍ୟଜାତଂ ନିତ୍ୟଂ ବା ମନ୍ୟସେ ମୃତମ୍ ।
ତଥାପି ତ୍ୱଂ ମହାବାହୋ ନୈବଂ ଶୋଚିତୁମର୍ହସି ।୨୬।
ଜାତସ୍ୟ ହି ଧ୍ରୁବୋ ମୃତ୍ୟୁର୍ଧ୍ରୁବଂ ଜନ୍ମ ମୃତସ୍ୟ ଚ
ତସ୍ମାଦପରିହାର୍ଯ୍ୟେଽର୍ଥେ ନ ତ୍ୱଂ ଶୋଚିତୁମର୍ହସି ।୨୭।
ଅବ୍ୟକ୍ତନିଧନାନ୍ୟେବ ତତ୍ର କା ପରିଦେବନା ।୨୮।
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟବତ୍ ପଶ୍ୟତି କଶ୍ଚିଦେନ-
ମାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟବଦ୍ୱଦତି ତଥୈବ ଚାନ୍ୟଃ,
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟବଚ୍ଚୈନମନ୍ୟଃ ଶୃଣୋତି
ଶ୍ରୁତ୍ୱାପ୍ୟେନଂ ବେଦ ନ ଚୈବ କଶ୍ଚିତ୍।୨୯।

ଦେହୀ ନିତ୍ୟମବଧ୍ୟୋଽୟଂ ଦେହେ ସର୍ବସ୍ୟ ଭାରତ ।
ତସ୍ମାତ୍ ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି ନ ତ୍ୱଂ ଶୋଚିତୁମର୍ହସି ।୩୦।
ସ୍ୱଧର୍ମ୍ମପି ଚାବେକ୍ଷ୍ୟ ନ ବିକମ୍ପିତୁମର୍ହସି ।
ଧର୍ମ୍ମ୍ୟାଦ୍ଧି ଯୁଦ୍ଧାଚ୍ଛ୍ରେୟୋଽନ୍ୟତ୍ କ୍ଷତ୍ରିୟସ୍ୟ ନ ବିଦ୍ୟତେ।୩୧।
ଯଦୃଚ୍ଛୟା ଚୋପପନ୍ନଂ ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାରମପାବୃତମ୍ ।
ସୁଖିନଃ କ୍ଷତ୍ରିୟାଃ ପାର୍ଥ ଲଭନ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧମୀଦୃଶମ୍ ।୩୨।
ଅଥ ଚେତ୍ ତ୍ୱମିମଂ ଧର୍ମ୍ମ୍ୟଂ ସଂଗ୍ରାମଂ ନ କରିଷ୍ୟସି ।
ତତଃ ସ୍ୱଧର୍ମଂ କୀର୍ତ୍ତିଞ୍ଚ ହିତ୍ୱା ପାପମବାପ୍ସ୍ୟସି ।୩୩।
ଅକୀର୍ତ୍ତିଞ୍ଚାପି ଭୂତାନି କଥୟିଷ୍ୟନ୍ତି ତେଽବ୍ୟୟାମ ।
ସମ୍ଭାବିତସ୍ୟ ଚାକୀର୍ତ୍ତିର୍ମରଣାଦତିରିଚ୍ୟତେ ।୩୪।
ଭୟାଦ୍ରଣାଦୁପରତଂ ମଂସ୍ୟନ୍ତେ ତ୍ୱାଂ ମହାରଥାଃ ।
ଯେଷାଞ୍ଚ ତ୍ୱଂ ବହୁମତୋ ଭୂତ୍ୱା ଯାସ୍ୟସି ଲାଘବମ୍ ।୩୫।
ଅବାଚ୍ୟବାଦାଂଶ୍ଚ ବହୂନ୍ ବଦିଷ୍ୟନ୍ତି ତବାହିତାଃ ।
ନିନ୍ଦନ୍ତସ୍ତବ ସାମର୍ଥ୍ୟଂ ତତୋ ଦୁଃଖତରଂ ନୁ କିମ୍ ।୩୬।
ହତୋବା ପ୍ରାପ୍ସ୍ୟସି ସ୍ୱର୍ଗଂ ଜିତ୍ୱା ବା ଭୋକ୍ଷସେ ମହୀମ୍।
ତସ୍ମାଦୁତ୍ତିଷ୍ଠ କୌନ୍ତେୟ ଯୁଦ୍ଧାୟ କୃତନିଶ୍ଚୟଃ ।୩୭।
ସୁଖଦୁଃଖେ ସମେ କୃତ୍ୱା ଲାଭାଲାଭୌ ଜୟାଜୟୌ ।
ତତୋ ଯୁଦ୍ଧାୟ ଯୁଜ୍ୟସ୍ୱ ନୈବଂ ପାପମବାପ୍ସ୍ୟସି ।୩୮।
ଏଷା ତେଽଭିହିତା ସାଂଖ୍ୟେ ବୁଦ୍ଧିର୍ଯୋଗେ ତ୍ୱିମାଂ ଶୃଣୁ ।
ବୁଦ୍ଧ୍ୟା ଯୁକ୍ତୋ ଯୟା ପାର୍ଥ କର୍ମବନ୍ଧଂ ପ୍ରହାସ୍ୟସି ।୩୯।

ନେହାଭିକ୍ରମନାଶୋଽସ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟବାୟୋ ନ ବିଦ୍ୟତେ ।
ସ୍ୱଳ୍ପମପ୍ୟସ୍ୟ ଧର୍ମସ୍ୟ ତ୍ରାୟତେ ମହତୋ ଭୟାତ୍ ।୪୦।
ବ୍ୟବସାୟାତ୍ମିକା ବୁଦ୍ଧିରେକେହ କୁରୁନନ୍ଦନ ।
ବହୁଶାଖା ହ୍ୟନନ୍ତାଶ୍ଚ ବୁଦ୍ଧୟୋଽବ୍ୟବସାୟିନାମ୍ ।୪୧।
ଯାମିମାଂ ପୁଷ୍ପିତାଂ ବାଚଂ ପ୍ରବଦନ୍ତ୍ୟବିପଶ୍ଚିତଃ ।
ବେଦବାଦରତାଃ ପାର୍ଥ ନାନ୍ୟଦସ୍ତୀତି ବାଦିନଃ ।୪୨।
କାମାତ୍ମାନଃ ସ୍ୱର୍ଗପରା ଜନ୍ମକର୍ମଫଳପ୍ରଦାମ୍ ।
କ୍ରିୟାବିଶେଷବହୁଳାଂ ଭୋଗୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟଗତିଂ ପ୍ରତି ।୪୩।
ଭୋଗୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟପ୍ରସକ୍ତାନାଂ ତୟାପହୃତଚେତସାମ୍ ।
ବ୍ୟବସାୟାତ୍ମିକା ବୁଦ୍ଧିଃ ସମାଧୌ ନ ବିଧୀୟତେ ।୪୪।
ତ୍ରୈଗୁଣ୍ୟବିଷୟା ବେଦା ନିସ୍ତ୍ରୈଗୁଣ୍ୟୋ ଭବାର୍ଜୁନ ।
ନିର୍ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୋ ନିତ୍ୟସତ୍ତ୍ୱସ୍ଥୋ ନିର୍ଯୋଗକ୍ଷେମ ଆତ୍ମବାନ୍ ।୪୫।
ଯାବାନର୍ଥ ଉଦପାନେ ସର୍ବତଃ ସଂପ୍ଳୁତୋଦକେ ।
ତାବାନ୍ ସର୍ବେଷୁ ବେଦେଷୁ ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ୟ ବିଜାନତଃ ।୪୬।
କର୍ମଣ୍ୟେବାଧିକାରସ୍ତେ ମା ଫଳେଷୁ କଦାଚନ ।
ମା କର୍ମଫଳହେତୁର୍ଭୂର୍ମାତେ ସଙ୍ଗୋଽସ୍ତ୍ୱକର୍ମଣି ।୪୭।
ଯୋଗସ୍ଥଃ କୁରୁ କର୍ମାଣି ସଙ୍ଗଂତ୍ୟକ୍ତା ଧନଞ୍ଜୟ ।
ସିଦ୍ଧ୍ୟସିଦ୍ଧ୍ୟୋଃ ସମୋଭୂତ୍ୱା ସମତ୍ୱଂ ଯୋଗ ଉଚ୍ୟତେ।୪୮।
ଦୂରେଣ ହ୍ୟବରଂ କର୍ମ ବୁଦ୍ଧିଯୋଗାଦ୍ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ବୁଦ୍ଧୌ ଶରଣମନ୍ୱିଚ୍ଛ କୃପଣାଃ ଫଳହେତବଃ ।୪୯।

ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତୋ ଜହାତୀହ ଉଭେ ସୁକୃତଦୁଷ୍କୃତେ ।
ତସ୍ମାଦ୍ ଯୋଗାୟ ଯୁଜ୍ୟସ୍ୱ ଯୋଗଃ କର୍ମସୁ କୌଶଳମ୍ ।୫୦।
କର୍ମଜଂ ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତା ହି ଫଳଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ମନୀଷିଣଃ ।
ଜନ୍ମବନ୍ଧବିନିର୍ମୁକ୍ତାଃ ପଦଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତ୍ୟନାମୟମ୍ ।୫୧।
ଯଦା ତେ ମୋହକଲିଲଂ ବୁଦ୍ଧିର୍ବ୍ୟତିତରିଷ୍ୟତି ।
ତଦା ଗନ୍ତାସି ନିର୍ବେଦଂ ଶ୍ରୋତବ୍ୟସ୍ୟ ଶ୍ରୁତସ୍ୟ ଚ ।୫୨।
ଶ୍ରୁତିବିପ୍ରତିପନ୍ନା ତେ ଯଦା ସ୍ଥାସ୍ୟତି ନିଶ୍ଚଳା ।
ସମାଧାବଚଳା ବୁଦ୍ଧିସ୍ତଦା ଯୋଗମବାପ୍ସ୍ୟସି ।୫୩।

ଅର୍ଜୁନ ଉବାଚ

ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞସ୍ୟ କା ଭାଷା ସମାଧିସ୍ଥସ୍ୟ କେଶବ ।
ସ୍ଥିତଧୀଃ କିଂ ପ୍ରଭାଷେତ କିମାସୀତ ବ୍ରଜେତ କିମ୍ ।୫୪।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ପ୍ରଜହାତି ଯଦା କାମାନ୍ ସର୍ବାନ୍ ପାର୍ଥ ମନୋଗତାନ୍ ।
ଆତ୍ମନ୍ୟେବାତ୍ମନା ତୁଷ୍ଟଃ ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞସ୍ତଦୋଚ୍ୟତେ ।୫୫।
ଦୁଃଖେଷ୍ୱନୁଦ୍ୱିଗ୍ନମନାଃ ସୁଖେଷୁ ବିଗତସ୍ପୃହଃ ।
ବୀତରାଗଭୟକ୍ରୋଧଃ ସ୍ଥିତଧୀର୍ମୁନିରୁଚ୍ୟତେ ।୫୬।
ଯଃ ସର୍ବତ୍ରାନଭିସ୍ନେହସ୍ତତ୍ତତ୍ ପ୍ରାପ୍ୟ ଶୁଭାଶୁଭମ୍ ।
ନାଭିନନ୍ଦତି ନ ଦ୍ୱେଷ୍ଟି ତସ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ।୫୭
ଯଦା ସଂହରତେ ଚାୟଂ କୂର୍ମୋଽଙ୍ଗାନୀବ ସର୍ବଶଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣୀନ୍ଦ୍ରିୟାର୍ଥେଭ୍ୟସ୍ତସ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ।୫୮।

ବିଷୟା ବିନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ନିରାହାରସ୍ୟ ଦେହିନଃ ।
ରସବର୍ଜ୍ଜଂ ରସୋଽପ୍ୟସ୍ୟ ପରଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ନିବର୍ତ୍ତତେ ।୫୯।
ଯତତୋହ୍ୟପି କୌନ୍ତେୟ ପୁରୁଷସ୍ୟ ବିପଶ୍ଚିତଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ପ୍ରମାଥୀନି ହରନ୍ତି ପ୍ରସଭଂ ମନଃ ।୬୦।
ତାନି ସର୍ବାଣି ସଂଯମ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ଆସୀତ ମତ୍‌ପରଃ ।
ବଶେ ହି ଯସ୍ୟେନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ତସ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ।୬୧।
ଧ୍ୟାୟତୋ ବିଷୟାନ୍ ପୁଂସଃ ସଙ୍ଗସ୍ତେଷୂପଜାୟତେ ।
ସଙ୍ଗାତ୍ ସଞ୍ଜାୟତେ କାମଃ କାମାତ୍ କ୍ରୋଧୋଽଭିଜାୟତେ ॥
କ୍ରୋଧାଦ୍ ଭବତି ସମ୍ମୋହଃ ସମ୍ମୋହାତ୍ ସ୍ମୃତିବିଭ୍ରମଃ ।
ସ୍ମୃତିଭ୍ରଂଶାଦ୍ ବୁଦ୍ଧିନାଶୋ ବୁଦ୍ଧିନାଶାତ୍ ପ୍ରଣଶ୍ୟତି ।୬୩।
ରାଗଦ୍ୱେଷବିଯୁକ୍ତୈସ୍ତୁ ବିଷୟାନିନ୍ଦ୍ରିୟୈଶ୍ଚରନ୍ ।
ଆତ୍ମବଶ୍ୟୈର୍ବିଧେୟାତ୍ମା ପ୍ରସାଦମଧିଗଚ୍ଛତି ।୬୪।
ପ୍ରସାଦେ ସର୍ବଦୁଃଖାନାଂ ହାନିରସ୍ୟୋପଜାୟତେ ।
ପ୍ରସନ୍ନଚେତସୋ ହ୍ୟାଶୁ ବୁଦ୍ଧିଃ ପର୍ଯ୍ୟବତିଷ୍ଠତେ ।୬୫।
ନାସ୍ତି ବୁଦ୍ଧିରଯୁକ୍ତସ୍ୟ ନ ଚାଯୁକ୍ତସ୍ୟ ଭାବନା ।
ନ ଚାଭାବୟତଃ ଶାନ୍ତିରଶାନ୍ତସ୍ୟ କୁତଃ ସୁଖମ୍ ।୬୬।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣାଂ ହି ଚରତାଂ ଯନ୍ମନୋଽନୁବିଧୀୟତେ ।
ତଦସ୍ୟ ହରତି ପ୍ରଜ୍ଞାଂ ବାୟୁର୍ନାବମିବାମ୍ଭସି ।୬୭।
ତସ୍ମାଦ୍ ଯସ୍ୟ ମହାବାହୋ ନିଗୃହୀତାନି ସର୍ବଶଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣୀନ୍ଦ୍ରିୟାର୍ଥେଭ୍ୟସ୍ତସ୍ୟ ପ୍ରଜ୍ଞା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ।୬୮।

ଯା ନିଶା ସର୍ବଭୂତାନାଂ ତସ୍ୟାଂ ଜାଗର୍ତ୍ତି ସଂଯମୀ ।
ଯସ୍ୟାଂ ଜାଗ୍ରତି ଭୂତାନି ସା ନିଶା ପଶ୍ୟତୋ ମୁନେଃ।୬୯।
ଆପୂର୍ଯ୍ୟମାଣମଚଳପ୍ରତିଷ୍ଠଂ
ସମୁଦ୍ରମାପଃ ପ୍ରବିଶନ୍ତି ଯଦବତ୍ ।
ତଦ୍‌ବତ୍ କାମା ଯଂ ପ୍ରବିଶନ୍ତି ସର୍ବେ
ସ ଶାନ୍ତିମାପ୍ନୋତି ନ କାମକାମୀ ।୭୦।
ବିହାୟ କାମାନ୍ ଯଃ ସର୍ବାନ୍ ପୁମାଂଶ୍ଚରତି ନିସ୍‌ପୃହଃ ।
ନିର୍ମ୍ମମୋ ନିରହଂକାରଃ ସ ଶାନ୍ତିମଧିଗଚ୍ଛତି ।୭୧।
ଏଷା ବ୍ରାହ୍ମୀସ୍ଥିତିଃ ପାର୍ଥ ନୈନାଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ବିମୁହ୍ୟତି ।
ସ୍ଥିତ୍ୱାସ୍ୟାମନ୍ତକାଲେଽପି ବ୍ରହ୍ମନିର୍ବାଣମୃଚ୍ଛତି ।୭୨।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ
ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ
ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ
ସାଂଖ୍ୟଯୋଗୋ ନାମ
ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ

କର୍ମ୍ମଯୋଗଃ

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ଜ୍ୟାୟସୀ ଚେତ୍‌କର୍ମ୍ମଣସ୍ତେ ମତା ବୁଦ୍ଧିର୍ଜ୍ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ତତ୍‌କିଂ କର୍ମ୍ମଣି ଘୋରେ ମାଂ ନିୟୋଜୟସି କେଶବ ।୧।
ବ୍ୟାମିଶ୍ରେଣେବ ବାକ୍ୟେନ ବୁଦ୍ଧିଂ ମୋହୟସୀବ ମେ ।
ତଦେକଂ ବଦ ନିଶ୍ଚିତ୍ୟ ଯେନ ଶ୍ରେୟୋଽହମାପ୍ନୁୟାମ୍ ।୨।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଲୋକେଽସ୍ମିନ୍ ଦ୍ୱିବିଧା ନିଷ୍ଠା ପୁରା ପ୍ରୋକ୍ତା ମୟାନଘ ।
ଜ୍ଞାନଯୋଗେନ ସାଂଖ୍ୟାନାଂ କର୍ମ୍ମଯୋଗେନ ଯୋଗିନାମ୍ ।୩।
ନ କର୍ମ୍ମଣାମନାରମ୍ଭାନ୍ନୈଷ୍କର୍ମ୍ମ୍ୟଂ ପୁରୁଷୋଽଶ୍ନୁତେ ।
ନ ଚ ସଂନ୍ୟସନାଦେବ ସିଦ୍ଧିଂ ସମଧିଗଚ୍ଛତି ।୪।
ନ ହି କଶ୍ଚିତ୍‌କ୍ଷଣମପି ଜାତୁ ତିଷ୍ଠତ୍ୟକର୍ମ୍ମକୃତ୍ ।
କାର୍ଯ୍ୟତେ ହ୍ୟବଶଃ କର୍ମ ସର୍ବଃ ପ୍ରକୃତିଜୈର୍ଗୁଣୈଃ ।୫।
କର୍ମ୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ସଂଯମ୍ୟ ଯ ଆସ୍ତେ ମନସା ସ୍ମରନ୍ ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାର୍ଥାନ୍ ବିମୂଢ଼ାତ୍ମା ମିଥ୍ୟାଚାରଃ ସ ଉଚ୍ୟତେ ।୬।
ଯସ୍ତ୍ୱିନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ମନସା ନିୟମ୍ୟାରଭତେଽର୍ଜ୍ଜୁନ ।
କର୍ମ୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟୈଃ କର୍ମଯୋଗମସକ୍ତଃ ସ ବିଶିଷ୍ୟତେ ।୭।
ନିୟତଂ କୁରୁ କର୍ମ୍ମ ତ୍ୱଂ କର୍ମଜ୍ୟାୟୋ ହ୍ୟକର୍ମ୍ମଣଃ ।
ଶରୀରଯାତ୍ରାପି ଚ ତେ ନ ପ୍ରସିଦ୍ଧ୍ୟେଦକର୍ମ୍ମଣଃ ।୮।

ଯଜ୍ଞାର୍ଥାତ୍ କର୍ମଣୋଽନ୍ୟତ୍ର ଲୋକୋଽୟଂ କର୍ମବନ୍ଧନଃ ।
ତଦର୍ଥଂ କର୍ମ କୌନ୍ତେୟ ମୁକ୍ତସଙ୍ଗଃ ସମାଚର ।୯।
ସହଯଜ୍ଞାଃ ପ୍ରଜାଃ ସୃଷ୍ଟ୍ୱା ପୁରୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିଃ ।
ଅନେନ ପ୍ରସବିଷ୍ୟଧ୍ୱମେଷ ବୋଽସ୍ତ୍ୱିଷ୍ଟକାମଧୁକ୍ ।୧୦।
ଦେବାନ୍ ଭାବୟତାନେନ ତେ ଦେବା ଭାବୟନ୍ତୁ ବଃ ।
ପରସ୍ପରଂ ଭାବୟନ୍ତ ଶ୍ରେୟଃ ପରମବାପ୍ସ୍ୟଥ ।୧୧।
ଇଷ୍ଟାନ୍ଭୋଗାନ୍ହି ବୋଦେବା ଦାସ୍ୟନ୍ତେ ଯଜ୍ଞଭାବିତାଃ ।
ତୈର୍ଦତ୍ତାନ ପ୍ରଦାୟୈଭ୍ୟୋ ଯୋ ଭୁଙ୍କ୍ତେ ସ୍ତେନ ଏବ ସଃ ॥
ଯଜ୍ଞଶିଷ୍ଟାଶିନଃ ସନ୍ତୋ ମୁଚ୍ୟତେ ସର୍ବକିଲ୍ବିଷୈଃ ।
ଭୁଞ୍ଜତେ ତେ ତ୍ୱଘଂପାପା ଯେ ପଚନ୍ତ୍ୟାତ୍ମକାରଣାତ୍ ।୧୩।
ଅନ୍ନାଦ୍ଭବନ୍ତି ଭୂତାନି ପର୍ଜନ୍ୟାଦନ୍ନସମ୍ଭବଃ ।
ଯଜ୍ଞାଦ୍ଭବତି ପର୍ଜନ୍ୟୋ ଯଜ୍ଞଃ କର୍ମସମୁଦ୍ଭବଃ ।୧୪।
କର୍ମ ବ୍ରହ୍ମୋଦ୍ଭବଂ ବିଦ୍ଧି ବ୍ରହ୍ମାକ୍ଷରସମୁଦ୍ଭବମ୍ ।
ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବଗତଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିତ୍ୟଂ ଯଜ୍ଞେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।୧୫।
ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତଂ ଚକ୍ରଂ ନାନୁବର୍ତ୍ତୟତୀହ ଯଃ ।
ଅଘାୟୁରିନ୍ଦ୍ରିୟାରାମୋ ମୋଘଂ ପାର୍ଥ ସ ଜୀବତି ।୧୬।
ଯସ୍ତ୍ୱାତ୍ମରତିରେବ ସ୍ୟାଦାତ୍ମତୃପ୍ତଶ୍ଚ ମାନବଃ ।
ଆତ୍ମନ୍ୟେବ ଚ ସନ୍ତୁଷ୍ଟସ୍ତସ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଂ ନ ବିଦ୍ୟତେ ।୧୭।
ନୈବ ତସ୍ୟ କୃତେନାର୍ଥୋ ନାକୃତେନେହ କଶ୍ଚନ ।
ନ ଚାସ୍ୟ ସର୍ବଭୂତେଷୁ କଶ୍ଚିଦର୍ଥବ୍ୟପାଶ୍ରୟଃ ।୧୮।

ତସ୍ମାଦସକ୍ତଃ ସତତଂ କାର୍ଯ୍ୟଂ କର୍ମ୍ମ ସମାଚର ।
ଅସକ୍ତୋ ହ୍ୟାଚରନ୍‌କର୍ମ୍ମ ପରମାପ୍ନୋତି ପୂରୁଷଃ ।୧୯।
କର୍ମ୍ମଣୈବ ହି ସଂସିଦ୍ଧିମାସ୍ଥିତା ଜନକାଦୟଃ ।
ଲୋକସଂଗ୍ରହମେବାପି ସଂପଶ୍ୟନ୍ କର୍ତ୍ତୁମର୍ହସି ।୨୦।
ଯଦ୍ୟଦାଚରତି ଶ୍ରେଷ୍ଠସ୍ତତ୍ତଦେବେତରୋ ଜନଃ ।
ସ ଯତ୍‌ପ୍ରମାଣଂ କୁରୁତେ ଲୋକସ୍ତଦନୁବର୍ତ୍ତତେ ।୨୧।
ନ ମେ ପାର୍ଥାସ୍ତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ତ୍ରିଷୁ ଲୋକେଷୁ କିଞ୍ଚନ ।
ନାନବାପ୍ତମବାପ୍ତବ୍ୟଂ ବର୍ତ୍ତ ଏବ ଚ କର୍ମ୍ମଣି ।୨୨।
ଯଦି ହ୍ୟହଂ ନ ବର୍ତ୍ତେୟଂ ଜାତୁ କର୍ମ୍ମଣ୍ୟତନ୍ଦ୍ରିତଃ ।
ମମ ବର୍ତ୍ମାନୁବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ମନୁଷ୍ୟାଃ ପାର୍ଥ ସର୍ବଶଃ ।୨୩।
ଉତ୍‌ସୀଦେୟୁରିମେ ଲୋକା ନ କୁର୍ଯ୍ୟାଂ କର୍ମ ଚେଦହମ୍ ।
ସଙ୍କରସ୍ୟ ଚ କର୍ତ୍ତା ସ୍ୟାମୁପହନ୍ୟାମିମାଃ ପ୍ରଜାଃ ।୨୪।
ସକ୍ତାଃ କର୍ମ୍ମଣ୍ୟବିଦ୍ୱାଂସୋ ଯଥା କୁର୍ବନ୍ତି ଭାରତ ।
କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍‌ବିଦ୍ୱାଂସ୍ତଥାସକ୍ତଶ୍ଚି କୀର୍ଷୁର୍ଲୋକସଂଗ୍ରହମ୍ ।୨୫।
ନ ବୁଦ୍ଧିଭେଦଂ ଜନୟେଦଜ୍ଞାନାଂ କର୍ମ୍ମସଙ୍ଗିନାମ୍ ।
ଯୋଷୟେତ୍‌ସର୍ବକର୍ମାଣି ବିଦ୍ୱାନ୍‌ଯୁକ୍ତଃ ସମାଚରନ୍ ।୨୬।
ପ୍ରକୃତେଃ କ୍ରିୟମାଣାନି ଗୁଣୈଃ କର୍ମାଣି ସର୍ବଶଃ ।
ଅହଂକାରବିମୂଢ଼ାତ୍ମା କର୍ତ୍ତାହମିତି ମନ୍ୟତେ ।୨୭।
ତତ୍ତ୍ୱବିତ୍ତୁ ମହାବାହୋ ଗୁଣକର୍ମ୍ମବିଭାଗୟୋଃ ।
ଗୁଣା ଗୁଣେଷୁ ବର୍ତ୍ତନ୍ତ ଇତି ମତ୍ୱା ନ ସଜ୍ଜତେ ।୨୮।

ପ୍ରକୃତେ ଗୁଣସଂମୂଢ଼ାଃ ସଜ୍ଜନ୍ତେ ଗୁଣକର୍ମସୁ ।
ତାନକୃତ୍ସ୍ନବିଦୋ ମନ୍ଦାନ୍‌କୃତ୍ସ୍ନବିନ୍ନ ବିଚାଳୟେତ୍ ।୨୯।
ମୟି ସର୍ବାଣି କର୍ମାଣି ସଂନ୍ୟସ୍ୟାଧ୍ୟାତ୍ମଚେତସା ।
ନିରାଶୀର୍ନିର୍ମମୋ ଭୂତ୍ୱା ଯୁଧ୍ୟସ୍ୱ ବିଗତଜ୍ୱରଃ ।୩୦।
ଯେ ମେ ମତମିଦଂ ନିତ୍ୟମନୁତିଷ୍ଠନ୍ତି ମାନବାଃ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧାବନ୍ତୋଽନସୂୟନ୍ତୋ ମୁଚ୍ୟନ୍ତେ ତେଽପିକର୍ମଭିଃ ।୩୧।
ଯେ ତ୍ୱେତଦଭ୍ୟସୂୟନ୍ତୋ ନାନୁତିଷ୍ଠନ୍ତି ମେ ମତମ୍ ।
ସର୍ବଜ୍ଞାନବିମୂଢ଼ାଂ ସ୍ତାନ୍ ବିଦ୍ଧିନଷ୍ଟାନଚେତସଃ ।୩୨।
ସଦୃଶଂ ଚେଷ୍ଟତେ ସ୍ୱସ୍ୟାଃ ପ୍ରକୃତେର୍ଜ୍ଞାନବାନପି ।
ପ୍ରକୃତିଂ ଯାନ୍ତି ଭୂତାନି ନିଗ୍ରହଃ କିଂ କରିଷ୍ୟତି ।୩୩।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟସ୍ୟେନ୍ଦ୍ରିୟସ୍ୟାର୍ଥେ ରାଗଦ୍ୱେଷୌ ବ୍ୟବସ୍ଥିତୌ ।
ତୟୋର୍ନ ବଶମାଗଚ୍ଛେତୌ ହ୍ୟସ୍ୟ ପରିପନ୍ଥିନୌ ।୩୪।
ଶ୍ରେୟାନ୍‌ସ୍ୱଧର୍ମୋ ବିଗୁଣଃ ପରଧର୍ମାତ୍ ସ୍ୱନୁଷ୍ଠିତାତ୍ ।
ସ୍ୱଧର୍ମେ ନିଧନଂ ଶ୍ରେୟଃ ପରଧର୍ମୋ ଭୟାବହଃ ।୩୫।

ଅର୍ଜୁନ ଉବାଚ

ଅଥ କେନ ପ୍ରଯୁକ୍ତୋଽୟଂ ପାପଂ ଚରତି ପୁରୁଷଃ ।
ଅନିଚ୍ଛନ୍ନପି ବାର୍ଷ୍ଣେୟ ବଳାଦିବ ନିୟୋଜିତଃ ।୩୬।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

କାମ ଏଷ କ୍ରୋଧ ଏଷ ରଜୋଗୁଣସମୁଦ୍‌ଭବଃ ।
ମହାଶନୋ ମହାପାପ୍ମା ବିଦ୍ଧ୍ୟେନମିହ ବୈରିଣମ୍ ।୩୭।

ଧୂମେନାବ୍ରିୟତେ ବହ୍ନିର୍ଯଥାଦର୍ଶୋ ମଳେନ ଚ ।
ଯଥୋଲ୍ବେନାବୃତୋ ଗର୍ଭସ୍ତଥା ତେନେଦମାବୃତମ୍ ।୩୮।
ଆବୃତଂ ଜ୍ଞାନମେତେନ ଜ୍ଞାନିନୋ ନିତ୍ୟବୈରିଣା ।
କାମରୂପେଣ କୌନ୍ତେୟ ଦୁଷ୍ପୂରେଣାନଳେନ ଚ ।୩୯।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ମନୋ ବୁଦ୍ଧିରସ୍ୟାଧିଷ୍ଠାନମୁଚ୍ୟତେ ।
ଏତୈର୍ବିମୋହୟତ୍ୟେଷ ଜ୍ଞାନମାବୃତ୍ୟ ଦେହିନମ୍ ।୪୦।
ତସ୍ମାତ୍ତ୍ୱମିନ୍ଦ୍ରିୟାଣ୍ୟାଦୌ ନିୟମ୍ୟ ଭରତର୍ଷଭ ।
ପାପ୍ମାନଂ ପ୍ରଜହି ହ୍ୟେନଂ ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନନାଶନମ୍ ।୪୧।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ପରାଣ୍ୟାହୁରିନ୍ଦ୍ରିୟେଭ୍ୟଃ ପରଂ ମନଃ ।
ମନସସ୍ତୁ ପରା ବୁଦ୍ଧିର୍ଯୋବୁଦ୍ଧେଃ ପରତସ୍ତୁସଃ ।୪୨।
ଏବଂ ବୁଦ୍ଧେଃ ପରଂ ବୁଦ୍ଧ୍ୱା ସଂସ୍ତଭ୍ୟାତ୍ମାନମାତ୍ମନା ।
ଜହି ଶତ୍ରୁଂ ମହାବାହୋ କାମରୂପଂ ଦୁରାସଦମ୍ ।୪୩।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣୀ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସଂବାଦେ
କର୍ମ୍ମଯୋଗୋ ନାମ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଜ୍ଞାନଯୋଗଃ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଇମଂ ବିବସ୍ୱତେ ଯୋଗଂ ପ୍ରୋକ୍ତବାନହମବ୍ୟୟମ୍ ।
ବିବସ୍ୱାନ ମନବେ ପ୍ରାହ ମନୁରିକ୍ଷ୍ୱାକବେଽବ୍ରବୀତ୍ ।୧।
ଏବଂ ପରଂପରାପ୍ରାପ୍ତମିମଂ ରାଜର୍ଷୟୋ ବିଦୁଃ ।
ସ କାଲେନେହ ମହତା ଯୋଗୋ ନଷ୍ଟଃ ପରନ୍ତପ ।୨।
ସ ଏବାୟଂ ମୟା ତେଽଦ୍ୟ ଯୋଗଃ ପ୍ରୋକ୍ତଃ ପୁରାତନଃ ।
ଭକ୍ତୋଽସି ମେ ସଖା ଚେତି ରହସ୍ୟଂ ହ୍ୟେତଦୁତ୍ତମମ୍ ।୩।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ଅପରଂ ଭବତୋ ଜନ୍ମ ପରଂ ଜନ୍ମ ବିବସ୍ୱତଃ ।
କଥମେତଦ୍ ବିଜାନୀୟାଂ ତ୍ୱମାଦୌ ପ୍ରୋକ୍ତବାନିତି ।୪।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ବହୂନି ମେ ବ୍ୟତୀତାନି ଜନ୍ମାନି ତବ ଚାର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ତାନ୍ୟହଂ ବେଦ ସର୍ବାଣି ନ ତ୍ୱଂ ବେତ୍ଥ ପରନ୍ତପ ।୫।
ଅଜୋଽପି ସନ୍ନବ୍ୟୟାତ୍ମା ଭୂତାନାମୀଶ୍ୱରୋଽପି ସନ୍ ।
ପ୍ରକୃତିଂ ସ୍ୱାମଧିଷ୍ଠାୟ ସମ୍ଭବାମ୍ୟାତ୍ମମାୟୟା ।୬।
ଯଦା ଯଦା ହି ଧର୍ମ୍ମସ୍ୟ ଗ୍ଲାନିର୍ଭବତି ଭାରତ ।
ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନମଧର୍ମ୍ମସ୍ୟ ତଦାତ୍ମାନଂ ସୃଜାମ୍ୟହମ୍ ।୭।

ପରିତ୍ରାଣାୟ ସାଧୂନାଂ ବିନାଶାୟ ଚ ଦୁଷ୍କୃତାମ୍ ।
ଧର୍ମ୍ମ ସଂସ୍ଥାପନାର୍ଥାୟ ସମ୍ଭବାମି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ।୮।
ଜନ୍ମ କର୍ମ୍ମ ଚ ମେ ଦିବ୍ୟମେବଂ ଯୋ ବେତ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ।
ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱାଦେହଂ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ନୈତି ମାମେତି ସୋଽର୍ଜ୍ଜୁନ ।୯।
ବୀତରାଗଭୟକ୍ରୋଧା ମନ୍ମୟା ମାମୁପାଶ୍ରିତାଃ ।
ବହବୋ ଜ୍ଞାନତପସା ପୂତା ମଦ୍‌ଭାବମାଗତାଃ ।୧୦।
ଯେ ଯଥା ମାଂ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ତାଂସ୍ତଥୈବ ଭଜାମ୍ୟହମ୍ ।
ମମ ବର୍ତ୍ମାନୁବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ମନୁଷ୍ୟାଃ ପାର୍ଥ ସର୍ବଶଃ ।୧୧।
କାଙ୍‌କ୍ଷନ୍ତଃ କର୍ମ୍ମଣାଂ ସିଦ୍ଧିଂ ଯଜନ୍ତ ଇହ ଦେବତାଃ ।
କ୍ଷିପ୍ରଂ ହି ମାନୁଷେ ଲୋକେ ସିଦ୍ଧିର୍ଭବତି କର୍ମ୍ମଜା ।୧୨।
ଚାତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣ୍ୟଂ ମୟା ସୃଷ୍ଟଂ ଗୁଣକର୍ମ୍ମବିଭାଗଶଃ ।
ତସ୍ୟ କର୍ତ୍ତାରମପିମାଂ ବିଦ୍ଧ୍ୟକର୍ତ୍ତାରମବ୍ୟୟମ୍ ।୧୩।
ନ ମାଂ କର୍ମାଣି ଲିମ୍ପନ୍ତି ନମେ କର୍ମ୍ମଫଳେ ସ୍ପୃହା ।
ଇତି ମାଂ ଯୋଽଭିଜାନାତି କର୍ମ୍ମଭିର୍ନ ସବଧ୍ୟତେ ।୧୪।
ଏବଂ ଜ୍ଞାତ୍ୱା କୃତଂ କର୍ମ ପୂର୍ବୈରପି ମୁମୁକ୍ଷୁଭିଃ ।
କୁରୁ କର୍ମୈବ ତସ୍ମାତ୍ତ୍ୱଂ ପୂର୍ବୈ ପୂର୍ବତରଂ କୃତମ୍ ।୧୫।
କିଂ କର୍ମ କିମକର୍ମେତି କବୟୋଽପ୍ୟତ୍ର ମୋହିତାଃ ।
ତତେ କର୍ମ୍ମ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ଯଜଜ୍ଞାତ୍ୱା ମୋକ୍ଷ୍ୟସେଽଶୁଭାତ୍ ॥
କର୍ମ୍ମଣୋ ହ୍ୟପି ବୋଦ୍ଧବ୍ୟଂ ବୋଦ୍ଧବ୍ୟଞ୍ଚ ବିକର୍ମଣଃ ।
ଅକର୍ମ୍ମଣଶ୍ଚ ବୋଦ୍ଧବ୍ୟଂ ଗହନା କର୍ମ୍ମଣୋ ଗତିଃ ।୧୭।

କର୍ମଣ୍ୟକର୍ମ ଯଃ ଯଶ୍ୟେଦକର୍ମଣି ଚ କର୍ମ ଯଃ ।
ସ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍‌ମନୁଷ୍ୟେଷୁ ସ ଯୁକ୍ତଃ କୃତ୍ସ୍ନକର୍ମକୃତ୍ ।୧୮।
ଯସ୍ୟ ସର୍ବେ ସମାରମ୍ଭାଃ କାମସଙ୍କଳ୍ପବର୍ଜିତାଃ ।
ଜ୍ଞାନାଗ୍ନିଦଗ୍ଧକର୍ମାଣଂ ତମାହୁଃ ପଣ୍ଡିତଂ ବୁଧାଃ ।୧୯।
ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା କର୍ମଫଳାସଙ୍ଗଂ ନିତ୍ୟତୃପ୍ତୋ ନିରାଶ୍ରୟଃ ।
କର୍ମଣ୍ୟଭିପ୍ରବୃତ୍ତୋଽପି ନୈବ କିଞ୍ଚିତ୍ କରୋତି ସଃ ।୨୦।
ନିରାଶୀର୍ଯତଚିତ୍ତାତ୍ମା ତ୍ୟକ୍ତସର୍ବପରିଗ୍ରହଃ ।
ଶାରୀରଂ କେବଳଂ କର୍ମ କୁର୍ବନ୍ନାପ୍ନୋତି କିଳ୍ବିଷମ୍ ।୨୧।
ଯଦୃଚ୍ଛାଲାଭସନ୍ତୁଷ୍ଟୋ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱାତୀତୋ ବିମତ୍ସରଃ ।
ସମଃ ସିଦ୍ଧାବସିଦ୍ଧୌ ଚ କୃତ୍ୱାପି ନ ନିବଧ୍ୟତେ ।୨୨।
ଗତସଙ୍ଗସ୍ୟ ମୁକ୍ତସ୍ୟ ଜ୍ଞାନାବସ୍ଥିତଚେତସଃ ।
ଯଜ୍ଞାୟାଚରତଃ କର୍ମ ସମଗ୍ରଂ ପ୍ରବିଲୀୟତେ ।୨୩।
ବ୍ରହ୍ମାର୍ପଣଂ ବ୍ରହ୍ମ ହବିର୍ବ୍ରହ୍ମାଗ୍ନୌ ବ୍ରହ୍ମଣା ହୁତମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମୈବ ତେନ ଗନ୍ତବ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମକର୍ମସମାଧିନା ।୨୪।
ଦୈବମେବାପରେ ଯଜ୍ଞଂ ଯୋଗିନଃ ପର୍ଯ୍ୟୁପାସତେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଗ୍ନାବପରେ ଯଜ୍ଞଂ ଯଜ୍ଞେନୈବୋପଜୁହ୍ୱତି ।୨୫।
ଶ୍ରୋତ୍ରାଦୀନିନ୍ଦ୍ରିୟାଣ୍ୟନ୍ୟେ ସଂଯମାଗ୍ନିଷୁ ଜୁହ୍ୱତି ।
ଶବ୍ଦାଦୀନ୍ ବିଷୟାନନ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଗ୍ନିଷୁ ଜୁହ୍ୱତି ।୨୬।
ସର୍ବାଣୀନ୍ଦ୍ରିୟକର୍ମାଣି ପ୍ରାଣକର୍ମାଣି ଚାପରେ ।
ଆତ୍ମସଂଯମଯୋଗାଗ୍ନୌ ଜୁହ୍ୱତି ଜ୍ଞାନଦୀପିତେ ।୨୭।

ଦ୍ରବ୍ୟଯଜ୍ଞାସ୍ତପୋଯଜ୍ଞା ଯୋଗଯଜ୍ଞାସ୍ତଥାପରେ ।
ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟଜ୍ଞାନଯଜ୍ଞାଶ୍ଚ ଯତୟଃ ସଂଶିତବ୍ରତାଃ ।୨୮।
ଅପାନେ ଜୁହ୍ୱତି ପ୍ରାଣଂ ପ୍ରାଣେଽପାନଂ ତଥାପରେ ।
ପ୍ରାଣାପାନଗତୀ ରୁଦ୍ଧ୍ୱା ପ୍ରାଣାୟାମପରାୟଣାଃ ।୨୯।
ଅପରେ ନିୟତାହାରାଃ ପ୍ରାଣାନ୍‌ପ୍ରାଣେଷୁ ଜୁହ୍ୱତି ।
ସର୍ବେଽପ୍ୟେତେ ଯଜ୍ଞବିଦୋ ଯଜ୍ଞକ୍ଷୟିତକଲ୍‌ମଷାଃ ।୩୦।
ଯଜ୍ଞଶିଷ୍ଟାମୃତଭୁଜୋ ଯାନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ସନାତନମ୍ ।
ନାୟଂ ଲୋକୋଽସ୍ତ୍ୟଯଜ୍ଞସ୍ୟ କୁତୋଽନ୍ୟଃ କୁରୁସତ୍ତମ ॥
ଏବଂ ବହୁବିଧା ଯଜ୍ଞା ବିତତା ବ୍ରହ୍ମଣୋ ମୁଖେ ।
କର୍ମଜାନ୍‌ବିଦ୍ଧି ତାନ୍‌ସର୍ବାନେବଂ ଜ୍ଞାତ୍ୱା ବିମୋକ୍ଷ୍ୟସେ ॥
ଶ୍ରେୟାନ୍‌ଦ୍ରବ୍ୟମୟାଦ୍ ଯଜ୍ଞାତ୍‌ଜ୍ଞାନଯଜ୍ଞଃ ପରନ୍ତପ ।
ସର୍ବଂ କର୍ମାଖିଳଂ ପାର୍ଥ ଜ୍ଞାନେ ପରିସମାପ୍ୟତେ ।୩୩।
ତଦ୍‌ବିଦ୍ଧି ପ୍ରଣିପାତେନ ପରିପ୍ରଶ୍ନେନ ସେବୟା ।
ଉପଦେକ୍ଷ୍ୟନ୍ତି ତେ ଜ୍ଞାନଂ ଜ୍ଞାନିନସ୍ତତ୍ତ୍ୱଦର୍ଶିନଃ ।୩୪।
ଯଜ୍‌ଜ୍ଞାତ୍ୱା ନ ପୁନର୍ମୋହମେବଂ ଯାସ୍ୟସି ପାଣ୍ଡବ ।
ଯେନ ଭୂତାନ୍ୟଶେଷେଣ ଦ୍ରକ୍ଷ୍ୟସ୍ୟାତ୍ମନ୍ୟଥୋ ମୟି ।୩୫।
ଅପି ଚେଦସି ପାପେଭ୍ୟଃ ସର୍ବେଭ୍ୟଃ ପାପକୃତ୍ତମଃ ।
ସର୍ବଂ ଜ୍ଞାନପ୍ଲବେନୈବ ବୃଜିନଂ ସନ୍ତରିଷ୍ୟସି ।୩୬।
ଯଥୈଧାଂସି ସମିଦ୍ଧୋଽଗ୍ନିର୍ଭସ୍ମସାତ୍ କୁରୁତେଽର୍ଜୁନ ।
ଜ୍ଞାନାଗ୍ନିଃ ସର୍ବକର୍ମାଣି ଭସ୍ମସାତ୍ କୁରୁତେ ତଥା ।୩୭।

ନ ହି ଜ୍ଞାନେନ ସଦୃଶଂ ପବିତ୍ରମିହ ବିଦ୍ୟତେ ।
ତତ୍ସ୍ୱୟଂ ଯୋଗସଂସିଦ୍ଧଃ କାଲେନାତ୍ମନି ବିନ୍ଦତି ।୩୮।

ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନ୍ ଲଭତେ ଜ୍ଞାନଂ ତତ୍ପରଃ ସଂଯତେନ୍ଦ୍ରିୟଃ ।
ଜ୍ଞାନଂ ଲବ୍ଧ୍ୱା ପରାଂ ଶାନ୍ତିମଚିରେଣାଧିଗଚ୍ଛତି ।୩୯।

ଅଜ୍ଞଶ୍ଚାଶ୍ରଦ୍ଦଧାନଶ୍ଚ ସଂଶୟାତ୍ମା ବିନଶ୍ୟତି ।
ନାୟଂ ଲୋକୋଽସ୍ତି ନ ପରୋ ନ ସୁଖଂ ସଂଶୟାତ୍ମନଃ ।।

ଯୋଗସଂନ୍ୟସ୍ତକର୍ମାଣଂ ଜ୍ଞାନସଂଛିନ୍ନସଂଶୟମ୍ ।
ଆତ୍ମବନ୍ତଂ ନ କର୍ମାଣି ନିବଧ୍ନନ୍ତି ଧନଞ୍ଜୟ ।୪୧।

ତସ୍ମାଦଜ୍ଞାନସଂଭୂତଂ ହୃତ୍ସ୍ଥଂ ଜ୍ଞାନାସିନାତ୍ମନଃ ।
ଛିତ୍ତ୍ୱୈନଂ ସଂଶୟଂ ଯୋଗମାତିଷ୍ଠୋତ୍ତିଷ୍ଠ ଭାରତ ।୪୨।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ଜ୍ଞାନଯୋଗୋ ନାମ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ

କର୍ମ୍ମସନ୍ନ୍ୟାସଯୋଗଃ

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ସଂନ୍ୟାସଂ କର୍ମ୍ମଣାଂ କୃଷ୍ଣ ପୁନର୍ଯୋଗଂ ଚ ଶଂସସି ।
ଯଚ୍ଛ୍ରେୟ ଏତୟୋରେକଂ ତନ୍ମେ ବ୍ରୂହି ସୁନିଶ୍ଚିତମ୍ ।୧।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ସନ୍ନ୍ୟାସଃ କର୍ମ୍ମଯୋଗଶ୍ଚ ନିଃଶ୍ରେୟସକରାବୁଭୌ ।
ତୟୋସ୍ତୁ କର୍ମ୍ମସନ୍ନ୍ୟାସାତ୍ କର୍ମଯୋଗୋ ବିଶିଷ୍ୟତେ ।୨।
ଜ୍ଞେୟଃ ସ ନିତ୍ୟସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଯୋ ନ ଦ୍ୱେଷ୍ଟି ନ କାଙ୍କ୍ଷତି ।
ନିର୍ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୋ ହି ମହାବାହୋ ସୁଖଂ ବନ୍ଧାତ୍ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।୩।
ସାଂଖ୍ୟଯୋଗୌ ପୃଥଗ୍‌ବାଳାଃ ପ୍ରବଦନ୍ତି ନ ପଣ୍ଡିତାଃ ।
ଏକମପ୍ୟାସ୍ଥିତଃ ସମ୍ୟଗୁଭୟୋର୍ବିନ୍ଦତେ ଫଳମ୍ ।୪।
ଯତ୍‌ସାଂଖ୍ୟୈଃ ପ୍ରାପ୍ୟତେସ୍ଥାନଂ ତଦ୍‌ଯୋଗୈରପି ଗମ୍ୟତେ ।
ଏକଂ ସାଂଖ୍ୟଞ୍ଚ ଯୋଗଞ୍ଚ ଯଃ ପଶ୍ୟତି ସ ପଶ୍ୟତି ।୫।
ସଂନ୍ୟାସସ୍ତୁ ମହାବାହୋ ଦୁଃଖମାପ୍ତୁମଯୋଗତଃ ।
ଯୋଗଯୁକ୍ତୋ ମୁନିର୍ବ୍ରହ୍ମ ନ ଚିରେଣାଧିଗଚ୍ଛତି ।୬।
ଯୋଗଯୁକ୍ତୋ ବିଶୁଦ୍ଧାତ୍ମା ବିଜିତାତ୍ମା ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟଃ ।
ସର୍ବଭୂତାତ୍ମଭୂତାତ୍ମା କୁର୍ବନ୍ନପି ନ ଲିପ୍ୟତେ ।୭।

ନୈବ କିଞ୍ଚିତ କରୋମୀତି ଯୁକ୍ତୋ ମନ୍ୟେତ ତତ୍ତ୍ୱବିତ୍ ।
ପଶ୍ୟନ୍ ଶୃଣ୍ୱନ୍ ସ୍ପୃଶନ୍ ଜିଘ୍ରନ୍ନଶ୍ନନ୍ ଗଚ୍ଛନ୍ ସ୍ୱପନ୍ ଶ୍ୱସନ୍ ॥
ପ୍ରଲପନ୍ ବିସୃଜନ୍ ଗୃହ୍ଣନ୍ନୁନ୍ମିଷନ୍ନିମିଷନ୍ନପି ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣୀନ୍ଦ୍ରିୟାର୍ଥେଷୁ ବର୍ତ୍ତନ୍ତ ଇତି ଧାରୟନ୍ ।୯।
ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟାଧାୟ କର୍ମାଣି ସଙ୍ଗଂତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା କରୋତି ଯଃ ।
ଲିପ୍ୟତେ ନ ସ ପାପେନ ପଦ୍ମପତ୍ରମିବାମ୍ଭସା ।୧୦।
କାୟେନ ମନସା ବୁଦ୍ଧ୍ୟା କେବଳୈରିନ୍ଦ୍ରିୟୈରପି ।
ଯୋଗିନଃ କର୍ମ୍ମ କୁର୍ବନ୍ତି ସଙ୍ଗଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱାତ୍ମଶୁଦ୍ଧୟେ ।୧୧।
ଯୁକ୍ତଃ କର୍ମଫଳଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱାଶାନ୍ତିମାପ୍ନୋତି ନୈଷ୍ଠିକୀମ୍ ।
ଅଯୁକ୍ତଃ କାମକାରେଣ ଫଳେ ସକ୍ତୋ ନିବଧ୍ୟତେ ।୧୨।
ସର୍ବକର୍ମାଣି ମନସା ସଂନ୍ୟସ୍ୟାସ୍ତେ ସୁଖଂ ବଶୀ ।
ନବଦ୍ୱାରେ ପୁରେ ଦେହୀ ନୈବ କୁର୍ବନ୍ନ କାରୟନ୍ ।୧୩।
ନ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱଂ ନ କର୍ମାଣି ଲୋକସ୍ୟ ସୃଜତି ପ୍ରଭୁଃ ।
ନ କର୍ମଫଳସଂଯୋଗଂ ସ୍ୱଭାବସ୍ତୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତେ ।୧୪।
ନାଦତ୍ତେ କସ୍ୟଚିତ୍ପାପଂ ନ ଚୈବ ସୁକୃତଂ ବିଭୁଃ ।
ଅଜ୍ଞାନେନାବୃତଂ ଜ୍ଞାନଂ ତେନ ମୁହ୍ୟନ୍ତି ଜନ୍ତବଃ ।୧୫।
ଜ୍ଞାନେନ ତୁ ତଦଜ୍ଞାନଂ ଯେଷାଂ ନାଶିତମାତ୍ମନଃ ।
ତେଷାମାଦିତ୍ୟବଜ୍ଜ୍ଞାନଂ ପ୍ରକାଶୟତି ତତ୍ପରମ୍ ।୧୬।
ତଦ୍ବୁଦ୍ଧୟସ୍ତଦାତ୍ମାନସ୍ତନ୍ନିଷ୍ଠାସ୍ତତ୍ପରାୟଣାଃ ।
ଗଚ୍ଛନ୍ତ୍ୟପୁନରାବୃତ୍ତିଂ ଜ୍ଞାନନିର୍ଧୂତକଲ୍ମଷାଃ ।୧୭।

ବିଦ୍ୟା ବିନୟସଂପନ୍ନେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଗବି ହସ୍ତିନି ।
ଶୁନି ଚୈବ ଶ୍ୱପାକେ ଚ ପଣ୍ଡିତାଃ ସମଦର୍ଶିନଃ ।୧୮।
ଇହୈବ ତୈର୍ଜିତଃ ସର୍ଗୋ ଯେଷାଂ ସାମ୍ୟେ ସ୍ଥିତଂ ମନଃ ।
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷଂ ହି ସମଂବ୍ରହ୍ମ ତସ୍ମାଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମଣି ତେ ସ୍ଥିତାଃ ।୧୯।
ନପ୍ରହୃଷ୍ୟେତ୍ ପ୍ରିୟଂପ୍ରାପ୍ୟ ନୋଦ୍‌ବିଜେତ୍‌ପ୍ରାପ୍ୟ ଚାପ୍ରିୟମ୍ ।
ସ୍ଥିରବୁଦ୍ଧିରସଂମୂଢ଼ୋ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ ବ୍ରହ୍ମଣି ସ୍ଥିତଃ ।୨୦।
ବାହ୍ୟସ୍ପର୍ଶେଷ୍ୱସକ୍ତାତ୍ମା ବିନ୍ଦତ୍ୟାତ୍ମନି ଯତ୍‌ସୁଖମ୍ ।
ସ ବ୍ରହ୍ମଯୋଗଯୁକ୍ତାତ୍ମା ସୁଖମକ୍ଷୟମଶ୍ନୁତେ ।୨୧।
ଯେ ହି ସଂସ୍ପର୍ଶଜା ଭୋଗା ଦୁଃଖଯୋନୟ ଏବ ତେ ।
ଆଦ୍ୟନ୍ତବନ୍ତଃ କୌନ୍ତେୟ ନତେଷୁ ରମତେ ବୁଧଃ ।୨୨।
ଶକ୍ନୋତୀହୈବ ଯଃ ସୋଢୁଂ ପ୍ରାକ୍‌ଶରୀରବିମୋକ୍ଷଣାତ୍ ।
କାମକ୍ରୋଧୋଦ୍‌ଭବଂ ବେଗଂ ସଯୁକ୍ତଃ ସସୁଖୀ ନରଃ ।୨୩।
ଯୋଽନ୍ତଃସୁଖୋଽନ୍ତରା ରାମସ୍ତଥାନ୍ତର୍ଜ୍ୟୋତିରେବ ଯଃ ।
ସ ଯୋଗୀ ବ୍ରହ୍ମନିର୍ବାଣଂ ବ୍ରହ୍ମଭୂତୋଽଧିଗଚ୍ଛତି ।୨୪।
ଲଭନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମନିର୍ବାଣମୃଷୟଃ କ୍ଷୀଣକଳ୍ମଷାଃ ।
ଛିନ୍ନଦ୍ୱୈଧା ଯତାତ୍ମାନଃ ସର୍ବଭୂତହିତେ ରତାଃ ।୨୫।
କାମକ୍ରୋଧବିଯୁକ୍ତାନାଂ ଯତୀନାଂ ଯତଚେତସାମ୍ ।
ଅଭିତୋ ବ୍ରହ୍ମନିର୍ବାଣଂ ବର୍ତ୍ତତେ ବିଦିତାତ୍ମନାମ୍ ।୨୬।
ସ୍ପର୍ଶାନ୍‌କୃତ୍ୱା ବହିର୍ବାହ୍ୟାଂଶ୍ଚକ୍ଷୁ ଶ୍ଚୈବାନ୍ତରେ ଭ୍ରୁବୋଃ ।
ପ୍ରାଣାପାନୌ ସମୌ କୃତ୍ୱା ନାସାଭ୍ୟନ୍ତରଚାରିଣୌ ।୨୭।

ଯତେନ୍ଦ୍ରିୟମନୋବୁଦ୍ଧିର୍ମୁନିର୍ମୋକ୍ଷପରାୟଣଃ ।
ବିଗତେଚ୍ଛାଭୟକ୍ରୋଧୋ ଯଃ ସଦା ମୁକ୍ତ ଏବ ସଃ ।୨୮।
ଭୋକ୍ତାରଂ ଯଜ୍ଞତପସାଂ ସର୍ବଲୋକମହେଶ୍ୱରମ୍ ।
ସୁହୃଦଂ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ଜ୍ଞାତ୍ୱା ମାଂ ଶାନ୍ତିମୃଚ୍ଛତି ।୨୯।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ
କର୍ମମନ୍ୟାସଯୋଗୋ ନାମ ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଷଷ୍ଠୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଧ୍ୟାନଯୋଗଃ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଅନାଶ୍ରିତଃ କର୍ମ୍ମଫଳଂ କାର୍ଯ୍ୟଂ କର୍ମ୍ମ କରୋତି ଯଃ ।
ସ ସଂନ୍ୟାସୀ ଚ ଯୋଗୀ ଚ ନ ନିରଗ୍ନିର୍ନଚାକ୍ରିୟଃ ।୧।
ଯଂ ସଂନ୍ୟାସମିତି ପ୍ରାହୁର୍ଯୋଗଂ ତଂ ବିଦ୍ଧି ପାଣ୍ଡବ ।
ନ ହ୍ୟସଂନ୍ୟସ୍ତସଂକଳ୍ପୋ ଯୋଗୀ ଭବତି କଶ୍ଚନ ।୨।
ଆରୁରୁକ୍ଷୋର୍ମୁନେର୍ଯୋଗଂ କର୍ମ୍ମ କାରଣମୁଚ୍ୟତେ ।
ଯୋଗାରୂଢ଼ସ୍ୟ ତସ୍ୟୈବ ଶମଃ କାରଣମୁଚ୍ୟତେ ।୩।
ଯଦା ହି ନେନ୍ଦ୍ରିୟାର୍ଥେଷୁ ନ କର୍ମ୍ମସ୍ୱନୁଷଜ୍ଜତେ ।
ସର୍ବସଂକଳ୍ପସଂନ୍ୟାସୀ ଯୋଗାରୂଢ଼ସ୍ତଦୋଚ୍ୟତେ ।୪।
ଉଦ୍ଧରେଦାତ୍ମନାତ୍ମାନଂ ନାତ୍ମାନମବସାଦୟେତ୍ ।
ଆତ୍ମୈବ ହ୍ୟାତ୍ମନୋ ବନ୍ଧୁରାତ୍ମୈବ ରିପୁରାତ୍ମନଃ ।୫।
ବନ୍ଧୁରାତ୍ମାତ୍ମନସ୍ତସ୍ୟ ଯେନାତ୍ମୈବାତ୍ମନା ଜିତଃ ।
ଅନାତ୍ମନସ୍ତୁ ଶତ୍ରୁତ୍ୱେ ବର୍ତ୍ତେତାତ୍ମୈବ ଶତ୍ରୁବତ୍ ।୬।
ଜିତାତ୍ମନଃ ପ୍ରଶାନ୍ତସ୍ୟ ପରମାତ୍ମା ସମାହିତଃ ।
ଶୀତୋଷ୍ଣସୁଖଦୁଃଖେଷୁ ତଥା ମାନାପମାନୟୋଃ ।୭।
ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନତୃପ୍ତାତ୍ମା କୂଟସ୍ଥୋ ବିଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟଃ ।
ଯୁକ୍ତ ଇତ୍ୟୁଚ୍ୟତେ ଯୋଗୀ ସମଲୋଷ୍ଟ୍ରାଶ୍ମକାଞ୍ଚନଃ ।୮।

ସୁହୃନ୍ମିତ୍ରାର୍ଯ୍ୟୁଦାସୀନ ମଧ୍ୟସ୍ଥଦ୍ୱେଷ୍ୟବନ୍ଧୁଷୁ ।
ସାଧୁଷ୍ୱପି ଚ ପାପେଷୁ ସମବୁଦ୍ଧିର୍ବିଶିଷ୍ୟତେ ।୯।
ଯୋଗୀ ଯୁଞ୍ଜୀତ ସତତମାତ୍ମାନଂ ରହସି ସ୍ଥିତଃ ।
ଏକାକୀ ଯତଚିତ୍ତାତ୍ମା ନିରାଶୀରପରିଗ୍ରହଃ ।୧୦।
ଶୁଚୌ ଦେଶେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପ୍ୟ ସ୍ଥିରମାସନମାତ୍ମନଃ ।
ନାତ୍ୟୁଚ୍ଛ୍ରିତଂ ନାତିନୀଚଂ ଚୈଲାଜିନକୁଶୋତ୍ତରମ୍ ।୧୧।
ତତ୍ରୈକାଗ୍ରଂ ମନଃ କୃତ୍ୱା ଯତଚିତ୍ତେନ୍ଦ୍ରିୟକ୍ରିୟଃ ।
ଉପବିଶ୍ୟାସନେ ଯୁଞ୍ଜ୍ୟାଦ୍ଯୋଗମାତ୍ମବିଶୁଦ୍ଧୟେ ।୧୨।
ସମଂ କାୟଶିରୋଗ୍ରୀବଂ ଧାରୟନ୍ନଚଳଂ ସ୍ଥିରଃ ।
ସଂପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟ ନାସିକାଗ୍ରଂ ସ୍ୱଂ ଦିଶଶ୍ଚାନବଲୋକୟନ୍ ।୧୩।
ପ୍ରଶାନ୍ତାତ୍ମା ବିଗତଭୀର୍ବ୍ରହ୍ମଚାରିବ୍ରତେ ସ୍ଥିତଃ ।
ମନଃ ସଂଯମ୍ୟ ମଚ୍ଚିତ୍ତୋ ଯୁକ୍ତ ଆସୀତ ମତ୍ପରଃ ।୧୪।
ଯୁଞ୍ଜନ୍ନେବଂ ସଦାତ୍ମାନଂ ଯୋଗୀ ନିୟତମାନସଃ ।
ଶାନ୍ତିଂ ନିର୍ବାଣପରମାଂ ମତ୍ସଂସ୍ଥାମଧିଗଚ୍ଛତି ।୧୫।
ନାତ୍ୟଶ୍ନତସ୍ତୁ ଯୋଗୋଽସ୍ତି ନ ଚୈକାନ୍ତମନଶ୍ନତଃ ।
ନ ଚାତି ସ୍ୱପ୍ନଶୀଳସ୍ୟ ଜାଗ୍ରତୋ ନୈବ ଚାର୍ଜୁନ ।୧୬।
ଯୁକ୍ତାହାରବିହାରସ୍ୟ ଯୁକ୍ତଚେଷ୍ଟସ୍ୟ କର୍ମସୁ ।
ଯୁକ୍ତସ୍ୱପ୍ନାବବୋଧସ୍ୟ ଯୋଗୋ ଭବତି ଦୁଃଖହା ।୧୭।
ଯଦା ବିନିୟତଂ ଚିତ୍ତମାତ୍ମନ୍ୟେବାବତିଷ୍ଠତେ ।
ନିଃସ୍ପୃହଃ ସର୍ବକାମେଭ୍ୟୋ ଯୁକ୍ତ ଇତ୍ୟୁଚ୍ୟତେ ତଦା ।୧୮।

ଯଥା ଦୀପୋ ନିବାତସ୍ଥୋ ନେଙ୍ଗତେ ସୋପମା ସ୍ମୃତା ।
ଯୋଗିନୋ ଯତଚିତ୍ତସ୍ୟ ଯୁଞ୍ଜତୋ ଯୋଗମାତ୍ମନଃ ।୧୯।
ଯତ୍ରୋପରମତେ ଚିତ୍ତଂ ନିରୁଦ୍ଧଂ ଯୋଗସେବୟା ।
ଯତ୍ର ଚୈବାତ୍ମନାତ୍ମାନଂ ପଶ୍ୟନ୍ନାତ୍ମନି ତୁଷ୍ୟତି ।୨୦।
ସୁଖମାତ୍ୟନ୍ତିକଂ ଯତ୍ତଦ୍ ବୁଦ୍ଧିଗ୍ରାହ୍ୟମତୀନ୍ଦ୍ରିୟମ୍ ।
ବେତ୍ତି ଯତ୍ର ନ ଚୈବାୟଂ ସ୍ଥିତଶ୍ଚଳତି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ।୨୧।
ଯଂ ଲବ୍ଧ୍ୱା ଚାପରଂ ଲାଭଂ ମନ୍ୟତେ ନାଧିକଂ ତତଃ ।
ଯସ୍ମିନ୍‌ସ୍ଥିତୋ ନ ଦୁଃଖେନ ଗୁରୁଣାଽପି ବିଚାଲ୍ୟତେ ।୨୨।
ତଂ ବିଦ୍ୟାଦ୍ଦୁଃଖସଂଯୋଗବିୟୋଗଂ ଯୋଗସଂଜ୍ଞିତମ୍ ।
ସ ନିଶ୍ଚୟେନ ଯୋକ୍ତବ୍ୟୋ ଯୋଗୋଽନିର୍ବିଣ୍ଣଚେତସା ।୨୩।
ସଂକଳ୍ପପ୍ରଭବାନ୍ କାମାଂସ୍ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ସର୍ବାନଶେଷତଃ ।
ମନସୈବେନ୍ଦ୍ରିୟଗ୍ରାମଂ ବିନିୟମ୍ୟ ସମନ୍ତତଃ ।୨୪।
ଶନୈଃ ଶନୈରୁପରମେଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ୍ୟା ଧୃତିଗୃହୀତୟା ।
ଆତ୍ମସଂସ୍ଥଂ ମନଃ କୃତ୍ୱା ନ କିଞ୍ଚିଦପି ଚିନ୍ତୟେତ୍ ।୨୫।
ଯତୋ ଯତୋ ନିଶ୍ଚରତି ମନଶ୍ଚଞ୍ଚଳମସ୍ଥିରମ୍ ।
ତତସ୍ତତୋ ନିୟମ୍ୟୈତଦାତ୍ମନ୍ୟେବ ବଶଂ ନୟେତ୍ ।୨୬।
ପ୍ରଶାନ୍ତମନସଂ ହ୍ୟେନଂ ଯୋଗିନଂ ସୁଖମୁତ୍ତମମ୍ ।
ଉପୈତି ଶାନ୍ତରଜସଂ ବ୍ରହ୍ମଭୂତମକଲ୍‌ମଷମ୍ ।୨୭।
ଯୁଞ୍ଜନ୍ନେବଂ ସଦାତ୍ମାନଂ ଯୋଗୀ ବିଗତକଳ୍ମଷଃ ।
ସୁଖେନ ବ୍ରହ୍ମସଂସ୍ପର୍ଶମତ୍ୟନ୍ତଂ ସୁଖମଶ୍ନୁତେ ।୨୮।

ସର୍ବଭୂତସ୍ଥମାତ୍ମାନଂ ସର୍ବଭୂତାନି ଚାତ୍ମନି ।
ଈକ୍ଷତେ ଯୋଗଯୁକ୍ତାତ୍ମା ସର୍ବତ୍ର ସମଦର୍ଶନଃ ।୨୯।
ଯୋ ମାଂ ପଶ୍ୟତି ସର୍ବତ୍ର ସର୍ବଂ ଚ ମୟି ପଶ୍ୟତି ।
ତସ୍ୟାହଂ ନ ପ୍ରଣଶ୍ୟାମି ସ ଚ ମେ ନ ପ୍ରଣଶ୍ୟତି ।୩୦।
ସର୍ବଭୂତସ୍ଥିତଂ ଯୋ ମାଂ ଭଜତ୍ୟେକତ୍ୱମାସ୍ଥିତଃ ।
ସର୍ବଥା ବର୍ତ୍ତମାନୋଽପି ସ ଯୋଗୀ ମୟି ବର୍ତ୍ତତେ ।୩୧।
ଆତ୍ମୌପମ୍ୟେନ ସର୍ବତ୍ର ସମଂ ପଶ୍ୟତି ଯୋଽର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ସୁଖଂ ବା ଯଦି ବା ଦୁଃଖଂ ସ ଯୋଗୀ ପରମୋ ମତଃ ।୩୨।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ଯୋଽୟଂ ଯୋଗସ୍ତ୍ୱୟା ପ୍ରୋକ୍ତଃ ସାମ୍ୟେନ ମଧୁସୂଦନ ।
ଏତସ୍ୟାହଂ ନ ପଶ୍ୟାମି ଚଞ୍ଚଳତ୍ୱାତ୍‌ସ୍ଥିତିଂ ସ୍ଥିରାମ୍ ।୩୩।
ଚଞ୍ଚଳଂ ହି ମନଃ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରମାଥି ବଳବଦ୍‌ଦୃଢ଼ମ୍ ।
ତସ୍ୟାହଂ ନିଗ୍ରହଂ ମନ୍ୟେ ବାୟୋରିବ ସୁଦୁଷ୍କରମ୍ ।୩୪।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଅସଂଶୟଂ ମହାବାହୋ ମନୋ ଦୁର୍ନିଗ୍ରହଂ ଚଳମ୍ ।
ଅଭ୍ୟାସେନ ତୁ କୌନ୍ତେୟ ବୈରାଗ୍ୟେଣ ଚ ଗୃହ୍ୟତେ ।୩୫।
ଅସଂଯତାତ୍ମନା ଯୋଗୋ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ ଇତି ମେ ମତିଃ ।
ବଶ୍ୟାତ୍ମନା ତୁ ଯତତା ଶକ୍ୟୋଽବାପ୍ତୁମୁପାୟତଃ ।୩୬।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ଅଯତିଃ ଶ୍ରଦ୍ଧୟୋପେତୋ ଯୋଗାଚ୍ଚଳିତମାନସଃ ।
ଅପ୍ରାପ୍ୟ ଯୋଗସଂସିଦ୍ଧିଂ କାଂ ଗତିଂ କୃଷ୍ଣ ଗଚ୍ଛତି ।୩୭।
କଚ୍ଚିନ୍ନୋଭୟବିଭ୍ରଷ୍ଟଶ୍ଛିନ୍ନାଭ୍ରମିବ ନଶ୍ୟତି ।
ଅପ୍ରତିଷ୍ଠୋ ମହାବାହୋ ବିମୂଢ଼ୋ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ପଥି ।୩୮।
ଏତନ୍ମେ ସଂଶୟଂ କୃଷ୍ଣ ଛେତ୍ତୁମର୍ହସ୍ୟଶେଷତଃ ।
ତ୍ୱଦନ୍ୟଃ ସଂଶୟସ୍ୟାସ୍ୟ ଛେତ୍ତା ନ ହ୍ୟୁପପଦ୍ୟତେ ।୩୯।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ପାର୍ଥ ନୈବେହ ନାମୁତ୍ର ବିନାଶସ୍ତସ୍ୟ ବିଦ୍ୟତେ ।
ନ ହି କଲ୍ୟାଣକୃତ୍ କଶ୍ଚିଦ୍ଦୁର୍ଗତିଂ ତାତ ଗଚ୍ଛତି ।୪୦।
ପ୍ରାପ୍ୟ ପୁଣ୍ୟକୃତାଂ ଲୋକାନୁଷିତ୍ୱା ଶାଶ୍ୱତୀଃସମାଃ ।
ଶୁଚୀନାଂ ଶ୍ରୀମତାଂ ଗେହେ ଯୋଗଭ୍ରଷ୍ଟୋଽଭିଜାୟତେ ।୪୧।
ଅଥବା ଯୋଗିନାମେବ କୁଳେ ଭବତି ଧୀମତାମ୍ ।
ଏତଦ୍ଧି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତରଂ ଲୋକେ ଜନ୍ମ ଯଦୀଦୃଶମ୍ ।୪୨।
ତତ୍ର ତଂ ବୁଦ୍ଧିସଂଯୋଗଂ ଲଭତେ ପୌର୍ବଦେହିକମ୍ ।
ଯତତେ ଚ ତତୋ ଭୂୟଃ ସଂସିଦ୍ଧୌ କୁରୁନନ୍ଦନ ।୪୩।
ପୂର୍ବାଭ୍ୟାସେନ ତେନୈବ ହ୍ରିୟତେ ହ୍ୟବଶୋଽପି ସଃ ।
ଜିଜ୍ଞାସୁରପି ଯୋଗସ୍ୟ ଶବ୍ଦବ୍ରହ୍ମାତିବର୍ତ୍ତତେ ।୪୪।
ପ୍ରଯତ୍ନାଦ୍ ଯତମାନସ୍ତୁ ଯୋଗୀ ସଂଶୁଦ୍ଧକିଲ୍ବିଷଃ ।
ଅନେକଜନ୍ମ ସଂସିଦ୍ଧସ୍ତତୋ ଯାତି ପରାଂ ଗତିମ୍ ।୪୫।

ତପସ୍ୱିଭ୍ୟୋଽଧିକୋ ଯୋଗୀଜ୍ଞାନିଭ୍ୟୋଽପି ମତୋଽଧିକଃ ।
କର୍ମିଭ୍ୟଶ୍ଚାଧିକୋ ଯୋଗୀ ତସ୍ମାଦ୍‌ଯୋଗୀ ଭବାର୍ଜୁନ ।୪୬।
ଯୋଗିନାମପି ସର୍ବେଷାଂ ମଦ୍‌ଗତେନାନ୍ତରାତ୍ମନା ।
ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନ୍‌ଭଜତେ ଯୋମାଂ ସମେଯୁକ୍ତତମୋ ମତଃ ।୪୭।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ
ଧ୍ୟାନଯୋଗୋ ନାମ ଷଷ୍ଠୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନଯୋଗଃ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ମୟ୍ୟାଶକ୍ତମନାଃ ପାର୍ଥ ଯୋଗଂ ଯୁଞ୍ଜନ୍‌ମଦାଶ୍ରୟଃ ।
ଅସଂଶୟଂ ସମଗ୍ରଂ ମାଂ ଯଥା ଜ୍ଞାସ୍ୟସି ତତ୍‌ଶୃଣୁ ।୧।
ଜ୍ଞାନଂ ତେଽହଂ ସବିଜ୍ଞାନମିଦଂ ବକ୍ଷ୍ୟାମ୍ୟଶେଷତଃ ।
ଯଜ୍ଜ୍ଞାତ୍ୱା ନେହ ଭୂୟୋଽନ୍ୟଜ୍ଜ୍ଞାତବ୍ୟମବଶିଷ୍ୟତେ ।୨।
ମନୁଷ୍ୟାଣାଂ ସହସ୍ରେଷୁ କଶ୍ଚିଦ୍‌ୟତତି ସିଦ୍ଧୟେ ।
ଯତତାମପି ସିଦ୍ଧାନାଂ କଶ୍ଚିନ୍ମାଂ ବେତ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ।୩।
ଭୂମିରାପୋଽନଲୋ ବାୟୁଃ ଖଂ ମନୋ ବୁଦ୍ଧିରେବ ଚ ।
ଅହଂକାର ଇତୀୟଂ ମେ ଭିନ୍ନା ପ୍ରକୃତିରଷ୍ଟଧା ।୪।
ଅପରେୟମିତସ୍ତ୍ୱନ୍ୟାଂ ପ୍ରକୃତିଂ ବିଦ୍ଧି ମେ ପରାମ୍ ।
ଜୀବଭୂତାଂ ମହାବାହୋ ଯୟେଦଂ ଧାର୍ଯ୍ୟତେ ଜଗତ୍ ।୫।
ଏତଦ୍‌ଯୋନୀନି ଭୂତାନି ସର୍ବାଣୀତ୍ୟୁପଧାରୟ ।
ଅହଂ କୃତ୍ସ୍ନସ୍ୟ ଜଗତଃ ପ୍ରଭବଃ ପ୍ରଳୟସ୍ତଥା ।୬।
ମତ୍ତଃ ପରତରଂ ନାନ୍ୟତ୍ କିଞ୍ଚିଦସ୍ତି ଧନଞ୍ଜୟ ।
ମୟି ସର୍ବମିଦଂ ପ୍ରୋତଂ ସୂତ୍ରେ ମଣିଗଣା ଇବ ।୭।
ରସୋଽହମପ୍ସୁ କୌନ୍ତେୟ ପ୍ରଭାସ୍ମି ଶଶିସୂର୍ଯ୍ୟୟୋଃ ।
ପ୍ରଣବଃ ସର୍ବବେଦେଷୁ ଶବ୍ଦଃ ଖେ ପୌରୁଷଂ ନୃଷୁ ।୮।

ପୁଣ୍ୟୋ ଗନ୍ଧଃ ପୃଥିବ୍ୟାଂ ଚ ତେଜଶ୍ଚାସ୍ମି ବିଭାବସୌ ।
ଜୀବନଂ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ତପଶ୍ଚାସ୍ମି ତପସ୍ୱିଷୁ ।୯।
ବୀଜଂ ମାଂ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ବିଦ୍ଧି ପାର୍ଥ ସନାତନମ୍ ।
ବୁଦ୍ଧିର୍ବୁଦ୍ଧିମତାମସ୍ମି ତେଜସ୍ତେଜସ୍ୱିନାମହମ୍ ।୧୦।
ବଳଂ ବଳବତାଂ ଚାହଂ କାମରାଗ ବିବର୍ଜିତମ୍ ।
ଧର୍ମାବିରୁଦ୍ଧୋ ଭୂତେଷୁ କାମୋଽସ୍ମି ଭରତର୍ଷଭ ।୧୧।
ଯେ ଚୈବ ସାତ୍ତ୍ୱିକା ଭାବା ରାଜସାସ୍ତାମସାଶ୍ଚ ଯେ ।
ମତ୍ତ ଏବେତି ତାନ୍ବିଦ୍ଧି ନତ୍ୱହଂ ତେଷୁତେ ମୟି ।୧୨।
ତ୍ରିଭିର୍ଗୁଣମୟୈର୍ଭାବୈରେଭିଃ ସର୍ବମିଦଂ ଜଗତ୍ ।
ମୋହିତଂ ନାଭିଜାନାତି ମାମେଭ୍ୟଃ ପରମବ୍ୟୟମ୍ ।୧୩।
ଦୈବୀ ହ୍ୟେଷା ଗୁଣମୟୀ ମମ ମାୟା ଦୁରତ୍ୟୟା ।
ମାମେବ ଯେ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ମାୟାମେତାଂ ତରନ୍ତିତେ ।୧୪।
ନ ମାଂ ଦୁଷ୍କୃତିନୋ ମୂଢ଼ା ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ନରାଧମାଃ ।
ମାୟୟାପହୃତଜ୍ଞାନା ଆସୁରଂ ଭାବମାଶ୍ରିତାଃ ।୧୫।
ଚତୁର୍ବିଧା ଭଜନ୍ତେ ମାଂ ଜନାଃ ସୁକୃତିନୋଽର୍ଜୁନ ।
ଆର୍ତ୍ତୋ ଜିଜ୍ଞାସୁରର୍ଥାର୍ଥୀ ଜ୍ଞାନୀ ଚ ଭରତର୍ଷଭ ।୧୬।
ତେଷାଂ ଜ୍ଞାନୀ ନିତ୍ୟଯୁକ୍ତ ଏକଭକ୍ତିର୍ବିଶିଷ୍ୟତେ ।
ପ୍ରିୟୋ ହି ଜ୍ଞାନିନୋଽତ୍ୟର୍ଥମହଂ ସ ଚ ମମ ପ୍ରିୟଃ ।୧୭।
ଉଦାରାଃ ସର୍ବ ଏବୈତେ ଜ୍ଞାନୀ ତ୍ୱାତ୍ମୈବ ମେ ମତମ୍ ।
ଆସ୍ଥିତଃ ସ ହି ଯୁକ୍ତାତ୍ମା ମାମେବାନୁତ୍ତମାଂ ଗତିମ୍ ।୧୮।

ବହୂନାଂ ଜନ୍ମନାମନ୍ତେ ଜ୍ଞାନବାନ୍ ମାଂ ପ୍ରପଦ୍ୟତେ ।
ବାସୁଦେବଃ ସର୍ବମିତି ସ ମହାତ୍ମା ସୁଦୁର୍ଲ୍ଲଭଃ ।୧୯।
କାମୈସ୍ତୈସ୍ତୈ ର୍ହୃତଜ୍ଞାନାଃ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେଽନ୍ୟଦେବତାଃ ।
ତଂ ତଂ ନିୟମମାସ୍ଥାୟ ପ୍ରକୃତ୍ୟା ନିୟତାଃ ସ୍ୱୟା ।୨୦।
ଯୋ ଯୋ ଯାଂ ଯାଂ ତନୁଂ ଭକ୍ତଃ ଶ୍ରଦ୍ଧୟାର୍ଚ୍ଚିତୁମିଚ୍ଛତି ।
ତସ୍ୟ ତସ୍ୟାଚଳାଂ ଶ୍ରଦ୍ଧାଂ ତାମେବ ବିଦଧାମ୍ୟହମ୍ ।୨୧।
ସ ତୟା ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ଯୁକ୍ତସ୍ତସ୍ୟାରାଧନମୀହତେ ।
ଲଭତେ ଚ ତତଃ କାମାନ୍ମୟୈବ ବିହିତାନ୍‌ହିତାନ ।୨୨।
ଅନ୍ତବତ୍ତୁ ଫଳଂ ତେଷାଂ ତଦ୍‌ଭବତ୍ୟଳ୍ପମେଧସାମ୍ ।
ଦେବାନ୍ ଦେବଯଜୋଯାନ୍ତି ମଦ୍‌ଭକ୍ତାଯାନ୍ତି ମାମପି ।୨୩।
ଅବ୍ୟକ୍ତଂ ବ୍ୟକ୍ତିମାପନ୍ନଂ ମନ୍ୟନ୍ତେ ମାମବୁଦ୍ଧୟଃ ।
ପରଂ ଭାବମଜାନନ୍ତୋ ମମାବ୍ୟୟମନୁତ୍ତମମ୍ ।୨୪।
ନାହଂ ପ୍ରକାଶଃ ସର୍ବସ୍ୟ ଯୋଗମାୟାସମାବୃତଃ ।
ମୂଢ଼ୋଽୟଂ ନାଭିଜାନାତି ଲୋକୋ ମାମଜମବ୍ୟୟମ୍ ।୨୫।
ବେଦାହଂ ସମତୀତାନି ବର୍ତ୍ତମାନାନି ଚାର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଭବିଷ୍ୟାଣି ଚ ଭୂତାନି ମାଂ ତୁ ବେଦ ନ କଶ୍ଚନ ।୨୬।
ଇଚ୍ଛାଦ୍ୱେଷସମୁତ୍‌ଥେନ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱମୋହେନ ଭାରତ ।
ସର୍ବଭୂତାନି ସଂମ୍ମୋହଂ ସର୍ଗେ ଯାନ୍ତି ପରନ୍ତପ ।୨୭।
ଯେଷାଂ ତ୍ୱନ୍ତଗତଂ ପାପଂ ଜନାନାଂ ପୁଣ୍ୟକର୍ମ୍ମଣାମ୍ ।
ତେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱମୋହନିର୍ମୁକ୍ତା ଭଜନ୍ତେ ମାଂ ଦୃଢ଼ବ୍ରତାଃ ।୨୮।

ଜରାମରଣମୋକ୍ଷାୟ ମାମାଶ୍ରିତ୍ୟ ଯତନ୍ତି ଯେ ।
ତେ ବ୍ରହ୍ମ ତଦ୍‌ବିଦୁଃ କୃତ୍ସ୍ନମଧ୍ୟାତ୍ମଂ କର୍ମ ଚାଖିଳମ୍ ।୨୯।
ସାଧିଭୂତାଧିଦୈବଂ ମାଂ ସାଧିଯଜ୍ଞଂ ଚ ଯେ ବିଦୁଃ ।
ପ୍ରୟାଣକାଳେଽପି ଚ ମାଂ ତେ ବିଦୁର୍ଯୁକ୍ତଚେତସଃ ।୩୦।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ
ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନଯୋଗୋ ନାମ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଅକ୍ଷରବ୍ରହ୍ମଯୋଗଃ

ଅର୍ଜୁନ ଉବାଚ

କିଂ ତଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ କିମଧ୍ୟାତ୍ମଂ କିଂ କର୍ମ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।
ଅଧିଭୂତଂ ଚ କିଂ ପ୍ରୋକ୍ତମଧିଦୈବଂ କିମୁଚ୍ୟତେ ।୧।
ଅଧିଯଜ୍ଞଃ କଥଂ କୋଽତ୍ର ଦେହେଽସ୍ମିନ୍ ମଧୁସୂଦନ ।
ପ୍ରୟାଣକାଳେ ଚ କଥଂ ଜ୍ଞେୟୋଽସି ନିୟତାତ୍ମଭିଃ ।୨।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଅକ୍ଷରଂ ବ୍ରହ୍ମ ପରମଂ ସ୍ୱଭାବୋଽଧ୍ୟାତ୍ମମୁଚ୍ୟତେ ।
ଭୂତଭାବୋଦ୍‌ଭବକରୋ ବିସର୍ଗଃ କର୍ମସଂଜ୍ଞିତଃ ।୩।
ଅଧିଭୂତଂ କ୍ଷରୋ ଭାବଃ ପୁରୁଷଶ୍ଚାଧିଦୈବତମ୍ ।
ଅଧିଯଜ୍ଞୋଽହମେବାତ୍ର ଦେହେ ଦେହଭୃତାଂ ବର ।୪।
ଅନ୍ତକାଳେ ଚ ମାମେବ ସ୍ମରନ୍ ମୁକ୍ତ୍ୱା କଳେବରମ୍ ।
ଯଃ ପ୍ରୟାତି ସ ମଦ୍‌ଭାବଂ ଯାତି ନାସ୍ତ୍ୟତ୍ର ସଂଶୟଃ ।୫।
ଯଂ ଯଂ ବାପି ସ୍ମରନ୍ ଭାବଂ ତ୍ୟଜତ୍ୟନ୍ତେ କଳେବରମ୍ ।
ତଂ ତମେବୈତି କୌନ୍ତେୟ ସଦା ତଦ୍‌ଭାବଭାବିତଃ ।୬।
ତସ୍ମାତ୍‌ସର୍ବେଷୁ କାଳେଷୁ ମାମନୁସ୍ମର ଯୁଧ୍ୟ ଚ ।
ମର୍ଯ୍ୟର୍ପିତମନୋବୁଦ୍ଧିର୍ମାମେବୈଷ୍ୟସ୍ୟ ସଂଶୟଃ ।୭।
ଅଭ୍ୟାସଯୋଗଯୁକ୍ତେନ ଚେତସା ନାନ୍ୟଗାମିନା ।
ପରମଂ ପୁରୁଷଂ ଦିବ୍ୟଂ ଯାତି ପାର୍ଥାନୁଚିନ୍ତୟନ୍ ।୮।

କବିଂ ପୁରାଣମନୁଶାସିତାର -
ମଣୋରଣୀୟାଂ ସମନୁସ୍ମରେଦ୍ ଯଃ ।
ସର୍ବସ୍ୟ ଧାତାରମଚିନ୍ତ୍ୟରୂପ -
ମାଦିତ୍ୟବର୍ଣ୍ଣଂ ତମସଃ ପରସ୍ତାତ୍ ।୯।
ପ୍ରୟାଣକାଳେ ମନସାଽଚଳେନ
ଭକ୍ତ୍ୟା ଯୁକ୍ତୋ ଯୋଗବଳେନ ଚୈବ ।
ଭ୍ରୁବୋର୍ମଧ୍ୟେ ପ୍ରାଣମାବେଶ୍ୟ ସମ୍ୟକ୍
ସ ତଂ ପରଂ ପୁରୁଷ ମୁପୈତି ଦିବ୍ୟମ୍ ।୧୦।
ଯଦକ୍ଷରଂ ବେଦବିଦୋ ବଦନ୍ତି
ବିଶନ୍ତି ଯଦ୍ୟତୟୋ ବୀତରାଗାଃ ।
ଯଦିଛନ୍ତୋ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟଂ ଚରନ୍ତି
ତତେ ପଦଂ ସଂଗ୍ରହେଣ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟେ ।୧୧।
ସର୍ବଦ୍ୱାରାଣି ସଂଯମ୍ୟ ମନୋ ହୃଦି ନିରୁଧ୍ୟ ଚ ।
ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନ୍ୟାଧାୟାତ୍ମନଃ ପ୍ରାଣମାସ୍ଥିତୋ ଯୋଗଧାରଣାମ୍ ।୧୨।
ଓମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରଂ ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ୟାହରନ୍ ମାମନୁସ୍ମରନ୍ ।
ଯଃ ପ୍ରୟାତି ତ୍ୟଜନ୍ଦେହଂ ସ ଯାତି ପରମାଂ ଗତିମ୍ ।୧୩।
ଅନନ୍ୟଚେତାଃ ସତତଂ ଯୋ ମାଂ ସ୍ମରତି ନିତ୍ୟଶଃ ।
ତସ୍ୟାହଂ ସୁଲଭଃ ପାର୍ଥ ନିତ୍ୟଯୁକ୍ତସ୍ୟ ଯୋଗିନଃ ।୧୪।
ମାମୁପେତ୍ୟ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ଦୁଃଖାଳୟମଶାଶ୍ୱତମ୍ ।
ନାପ୍ନୁବନ୍ତି ମହାତ୍ମାନଃ ସଂସିଦ୍ଧିଂ ପରମାଂ ଗତାଃ ।୧୫।

ଆବ୍ରହ୍ମଭୁବନାଲ୍ଲୋକାଃ ପୁନରାବର୍ତ୍ତିନୋଽର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ମାମୁପେତ୍ୟ ତୁ କୌନ୍ତେୟ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ନ ବିଦ୍ୟତେ ।୧୬।
ସହସ୍ରଯୁଗପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମହର୍ଯଦ୍ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ବିଦୁଃ ।
ରାତ୍ରିଂ ଯୁଗସହସ୍ରାନ୍ତାଂ ତେଽହୋରାତ୍ରବିଦୋ ଜନାଃ ।୧୭।
ଅବ୍ୟକ୍ତାଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତୟଃ ସର୍ବାଃ ପ୍ରଭବନ୍ତ୍ୟହରାଗମେ ।
ରାତ୍ର୍ୟାଗମେ ପ୍ରଲୀୟନ୍ତେ ତତ୍ରୈବାବ୍ୟକ୍ତସଂଜ୍ଞକେ ।୧୮।
ଭୂତଗ୍ରାମଃ ସ ଏବାୟଂ ଭୂତ୍ୱା ଭୂତ୍ୱା ପ୍ରଲୀୟତେ ।
ରାତ୍ର୍ୟାଗମେଽବଶଃ ପାର୍ଥ ପ୍ରଭବତ୍ୟହରାଗମେ ।୧୯।
ପରସ୍ତସ୍ମାତ୍ତୁ ଭାବୋଽନ୍ୟୋଽବ୍ୟକ୍ତୋଽବ୍ୟକ୍ତାତ୍ ସନାତନଃ ।
ଯଃ ସ ସର୍ବେଷୁ ଭୂତେଷୁ ନଶ୍ୟତ୍ସୁ ନ ବିନଶ୍ୟତି ।୨୦।
ଅବ୍ୟକ୍ତୋଽକ୍ଷର ଇତ୍ୟୁକ୍ତସ୍ତମାହୁଃ ପରମାଂ ଗତିମ୍ ।
ଯଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ନ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ତଦ୍ଧାମ ପରମଂ ମମ ।୨୧।
ପୁରୁଷଃ ସ ପରଃ ପାର୍ଥ ଭକ୍ତ୍ୟା ଲଭ୍ୟସ୍ତ୍ୱନନ୍ୟୟା ।
ଯସ୍ୟାନ୍ତଃସ୍ଥାନି ଭୂତାନି ଯେନ ସର୍ବମିଦଂ ତତମ୍ ।୨୨।
ଯତ୍ରକାଲେ ତ୍ୱନାବୃତ୍ତିମାବୃତ୍ତିଂ ଚୈବ ଯୋଗିନଃ ।
ପ୍ରୟାତା ଯାନ୍ତି ତଂ କାଳଂ ବକ୍ଷ୍ୟାମି ଭରତର୍ଷଭ ।୨୩।
ଅଗ୍ନିର୍ଜ୍ୟୋତିରହଃ ଶୁକ୍ଳଃ ଷଣ୍ମାସା ଉତ୍ତରାୟଣମ୍ ।
ତତ୍ର ପ୍ରୟାତା ଗଚ୍ଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ରହ୍ମବିଦୋ ଜନାଃ ।୨୪।
ଧୂମୋ ରାତ୍ରିସ୍ତଥା କୃଷ୍ଣଃ ଷଣ୍ମାସା ଦକ୍ଷିଣାୟନମ୍ ।
ତତ୍ର ଚାନ୍ଦ୍ରମସଂ ଜ୍ୟୋତିର୍ଯୋଗୀ ପ୍ରାପ୍ୟ ନିବର୍ତ୍ତତେ ।୨୫।

ଶୁକ୍ଳକୃଷ୍ଣେ ଗତୀ ହ୍ୟେତେ ଜଗତଃ ଶାଶ୍ୱତେ ମତେ ।
ଏକୟା ଯାତ୍ୟନାବୃତ୍ତିମନ୍ୟୟାବର୍ତ୍ତତେ ପୁନଃ ।୨୬।
ନୈତେ ସୃତୀ ପାର୍ଥ ଜାନନ୍ ଯୋଗୀ ମୁହ୍ୟତି କଶ୍ଚନ ।
ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବେଷୁ କାଳେଷୁ ଯୋଗଯୁକ୍ତୋ ଭବାର୍ଜୁନ ।୨୭।
ବେଦେଷୁ ଯଜ୍ଞେଷୁ ତପଃସୁ ଚୈବ
ଦାନେଷୁ ଯତ୍ ପୁଣ୍ୟଫଳଂ ପ୍ରଦିଷ୍ଟମ୍ ।
ଅତ୍ୟେତି ତତ୍ ସର୍ବମିଦଂ ବିଦିତ୍ୱା
ଯୋଗୀ ପରଂ ସ୍ଥାନମୁପୈତି ଚାଦ୍ୟମ୍ ।୨୮।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ
ଅକ୍ଷରବ୍ରହ୍ମଯୋଗୋ ନାମ ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ନବମୋଽଧ୍ୟାୟ

ରାଜବିଦ୍ୟା-ରାଜଗୁହ୍ୟ ଯୋଗଃ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଇଦଂ ତୁ ତେ ଗୁହ୍ୟତମଂ ପ୍ରବକ୍ଷାମ୍ୟନସୂୟତେ ।
ଜ୍ଞାନଂ ବିଜ୍ଞାନସହିତଂ ଯଜ୍ଜ୍ଞାତ୍ୱା ମୋକ୍ଷ୍ୟସେଽଶୁଭାତ୍ ।୧ ।
ରାଜବିଦ୍ୟା ରାଜଗୁହ୍ୟଂ ପବିତ୍ରମିଦମୁତ୍ତମମ୍ ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାବଗମଂ ଧର୍ମ୍ମ୍ୟଂ ସୁସୁଖଂ କର୍ତ୍ତୁମ୍‌ବ୍ୟୟମ୍ ।୨ ।
ଅଶ୍ରଦ୍ଦଧାନାଃ ପୁରୁଷାଃ ଧର୍ମ୍ମସ୍ୟାସ୍ୟ ପରନ୍ତପ ।
ଅପ୍ରାପ୍ୟ ମାଂ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ମୃତ୍ୟୁସଂସାରବର୍ତ୍ମନି ।୩ ।
ମୟା ତତମିଦଂ ସର୍ବଂ ଜଗଦ୍ ବ୍ୟକ୍ତମୂର୍ତ୍ତିନା ।
ମତ୍‌ସ୍ଥାନି ସର୍ବଭୂତାନି ନ ଗ୍ୱହଂ ତେଷ୍ୱବସ୍ଥିତଃ ।୪ ।
ନ ଚ ମତ୍‌ସ୍ଥାନି ଭୂତାନି ପଶ୍ୟ ମେ ଯୋଗମୈଶ୍ୱରମ୍ ।
ଭୂତଭୃନ୍ନ ଚ ଭୂତସ୍ଥୋ ମମାତ୍ମା ଭୂତଭାବନଃ ।୫ ।
ଯଥାକାଶସ୍ଥିତୋ ନିତ୍ୟଂ ବାୟୁଃ ସର୍ବତ୍ରଗୋ ମହାନ୍ ।
ତଥା ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି ମତ୍‌ସ୍ଥାନୀତ୍ୟୁପଧାରୟ ।୬ ।
ସର୍ବଭୂତାନି. କୌନ୍ତେୟ ପ୍ରକୃତିଂ ଯାନ୍ତି ମାମିକାମ୍ ।
କଳ୍ପକ୍ଷୟେ ପୁନସ୍ତାନି କଳ୍ପାଦୌ ବିସୃଜାମ୍ୟହମ୍ ।୭ ।
ପ୍ରକୃତିଂ ସ୍ୱାମବଷ୍ଟଭ୍ୟ ବିସୃଜାମି ପୁନଃ ପୁନଃ ।
ଭୂତଗ୍ରାମମିମଂ କୃତ୍ସ୍ନମବଶଂ ପ୍ରକୃତେର୍ବଶାତ୍ ।୮ ।

ନ ଚ ମାଂ ତାନି କର୍ମାଣି ନିବଧ୍ନନ୍ତି ଧନଞ୍ଜୟ ।
ଉଦାସୀନବଦାସୀନମସକ୍ତଂ ତେଷୁ କର୍ମସୁ ।୯ ।
ମୟାଧ୍ୟକ୍ଷେଣ ପ୍ରକୃତିଃ ସୂୟତେ ସଚରାଚରମ୍ ।
ହେତୁନାନେନ କୌନ୍ତେୟ ଜଗଦ୍‌ବିପରିବର୍ତ୍ତତେ ।୧୦ ।
ଅବଜାନନ୍ତି ମାଂ ମୂଢ଼ା ମାନୁଷୀଂ ତନୁମାଶ୍ରିତମ୍ ।
ପରଂ ଭାବମଜାନନ୍ତୋ ମମ ଭୂତମହେଶ୍ୱରମ୍ ।୧୧ ।
ମୋଘାଶା ମୋଘକର୍ମାଣୋ ମୋଘଜ୍ଞାନା ବିଚେତସଃ ।
ରାକ୍ଷସୀମାସୁରୀଞ୍ଚୈବ ପ୍ରକୃତିଂ ମୋହିନୀଂ ଶ୍ରିତାଃ ।୧୨ ।
ମହାତ୍ମାନସ୍ତୁ ମାଂ ପାର୍ଥ ଦୈବୀଂ ପ୍ରକୃତିମାଶ୍ରିତାଃ ।
ଭଜନ୍ତ୍ୟନନ୍ୟମନସୋ ଜ୍ଞାତ୍ୱା ଭୂତାଦିମବ୍ୟୟମ୍ ।୧୩ ।
ସତତଂ କୀର୍ତ୍ତୟନ୍ତୋ ମାଂ ଯତନ୍ତଶ୍ଚ ଦୃଢ଼ବ୍ରତାଃ ।
ନମସ୍ୟନ୍ତଶ୍ଚ ମାଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ନିତ୍ୟଯୁକ୍ତା ଉପାସତେ ।୧୪ ।
ଜ୍ଞାନଯଜ୍ଞେନ ଚାପ୍ୟନ୍ୟେ ଯଜନ୍ତୋ ମାମୁପାସତେ ।
ଏକତ୍ୱେନ ପୃଥକ୍ତ୍ୱେନ ବହୁଧା ବିଶ୍ୱତୋମୁଖମ୍ ।୧୫ ।
ଅହଂ କ୍ରତୁରହଂ ଯଜ୍ଞଃ ସ୍ୱଧାହମହମୌଷଧମ୍ ।
ମନ୍ତ୍ରୋଽହମହମେବାଜ୍ୟମହମଗ୍ନିରହଂ ହୁତମ୍ ।୧୬ ।
ପିତାହମସ୍ୟ ଜଗତୋ ମାତା ଧାତା ପିତାମହଃ ।
ବେଦ୍ୟଂ ପବିତ୍ରମୋଙ୍କାର ଋକ୍‌ସାମ ଯଜୁରେବ ଚ ।୧୭ ।
ଗତିର୍ଭର୍ତ୍ତା ପ୍ରଭୁଃ ସାକ୍ଷୀ ନିବାସଃ ଶରଣଂ ସୁହୃଦ୍ ।
ପ୍ରଭବଃ ପ୍ରଳୟଃ ସ୍ଥାନଂ ନିଧାନଂ ବୀଜମବ୍ୟୟମ୍ ।୧୮ ।

ତପାମ୍ୟହମହଂ ବର୍ଷଂ ନିଗୃହ୍ଣାମ୍ୟୁତ୍ସୃଜାମି ଚ ।
ଅମୃତଂ ଚୈବ ମୃତ୍ୟୁଶ୍ଚ ସଦସଚ୍ଚାହମର୍ଜ୍ଜୁନ ।୧୯।
ତ୍ରୈବିଦ୍ୟାଂ ମାଂ ସୋମପାଃ ପୂତପାପା-
ଯଜ୍ଞୈରିଷ୍ଟ୍ୱା ସ୍ୱର୍ଗତିଂ ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତେ ।
ତେ ପୁଣ୍ୟମାସାଦ୍ୟ ସୁରେନ୍ଦ୍ରଲୋକ-
ମଶ୍ନନ୍ତି ଦିବ୍ୟାନ୍ ଦିବି ଦେବଭୋଗାନ୍ ।୨୦।
ତେ ତଂ ଭୁକ୍ତ୍ୱା ସ୍ୱର୍ଗଲୋକଂ ବିଶାଳଂ
କ୍ଷୀଣେ ପୁଣ୍ୟେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକଂ ବିଶନ୍ତି ।
ଏବଂ ତ୍ରୟୀଧର୍ମମନୁପ୍ରପନ୍ନା
ଗତାଗତଂ କାମକାମା ଲଭନ୍ତେ ।୨୧।
ଅନନ୍ୟାଶ୍ଚିନ୍ତୟନ୍ତୋ ମାଂ ଯେ ଜନାଃ ପର୍ଯ୍ୟୁପାସତେ ।
ତେଷାଂ ନିତ୍ୟାଭିଯୁକ୍ତାନାଂ ଯୋଗକ୍ଷେମଂ ବହାମ୍ୟହମ୍ ।୨୨।
ଯେଽପ୍ୟନ୍ୟଦେବତା ଭକ୍ତା ଯଜନ୍ତେ ଶ୍ରଦ୍ଧୟାନ୍ୱିତାଃ ।
ତେଽପି ମାମେବ କୌନ୍ତେୟ ଯଜନ୍ତ୍ୟବିଧିପୂର୍ବକମ୍ ।୨୩।
ଅହଂ ହି ସର୍ବଯଜ୍ଞାନାଂ ଭୋକ୍ତା ଚ ପ୍ରଭୁରେବ ଚ ।
ନ ତୁ ମାମଭିଜାନନ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱେନାତଶ୍ଚ୍ୟବନ୍ତି ତେ ।୨୪।
ଯାନ୍ତି ଦେବବ୍ରତା ଦେବାନ୍ ପିତୃନ୍ ଯାନ୍ତି ପିତୃବ୍ରତାଃ ।
ଭୂତାନିଯାନ୍ତି ଭୂତେଜ୍ୟା ଯାନ୍ତି ମଦ୍ଯାଜିନୋଽପି ମାମ୍ ॥
ପତ୍ରଂ ପୁଷ୍ପଂ ଫଳଂ ତୋୟଂ ଯୋ ମେ ଭକ୍ତ୍ୟା ପ୍ରଯଚ୍ଛତି ।
ତଦହଂ ଭକ୍ତ୍ୟୁପହୃତମଶ୍ନାମି ପ୍ରଯତାତ୍ମନଃ ।୨୬।

ଯତ୍‌କରୋଷି ଯଦଶ୍ନାସି ଯଜ୍ଜୁହୋଷି ଦଦାସି ଯତ୍ ।
ଯତ୍ତପସ୍ୟସି କୌନ୍ତେୟ ତତ୍ କୁରୁଷ୍ୱ ମଦର୍ପଣମ୍ ।୨୭।
ଶୁଭାଶୁଭଫଳୈରେବଂ ମୋକ୍ଷସେ କର୍ମବନ୍ଧନୈଃ ।
ସଂନ୍ୟାସଯୋଗଯୁକ୍ତାତ୍ମା ବିମୁକ୍ତୋ ମାମୁପୈଷ୍ୟସି ।୨୮।
ସମୋଽହଂ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ନମେ ଦ୍ୱେଷ୍ୟୋଽସ୍ତି ନ ପ୍ରିୟଃ ।
ଯେଭଜନ୍ତି ତୁ ମାଂଭକ୍ତ୍ୟା ମୟି ତେ ତେଷୁ ଚାପ୍ୟହମ୍ ।୨୯।
ଅପି ଚେତ୍ ସୁଦୁରାଚାରୋ ଭଜତେ ମାମନନ୍ୟଭାକ୍ ।
ସାଧୁରେବ ସମନ୍ତବ୍ୟଃ ସମ୍ୟଗ୍‌ବ୍ୟବସିତୋ ହି ସଃ ।୩୦।
କ୍ଷିପ୍ରଂ ଭବତି ଧର୍ମାତ୍ମା ଶଶ୍ୱଚ୍ଛାନ୍ତିଂ ନିଗଚ୍ଛତି ।
କୌନ୍ତେୟ ପ୍ରତି ଜାନୀହି ନ ମେ ଭକ୍ତଃ ପ୍ରଣଶ୍ୟତି ।୩୧।
ମାଂ ହି ପାର୍ଥ ବ୍ୟପାଶ୍ରିତ୍ୟ ଯେଽପି ସ୍ୟୁଃ ପାପଯୋନୟଃ ।
ସ୍ତ୍ରୀୟୋ ବୈଶ୍ୟାସ୍ତଥା ଶୂଦ୍ରାସ୍ତେଽପି ଯାନ୍ତି ପରାଂ ଗତିମ୍ ॥
କିଂ ପୁନର୍ବ୍ରାହ୍ମଣାଃ ପୁଣ୍ୟା ଭକ୍ତା ରାଜର୍ଷୟସ୍ତଥା ।
ଅନିତ୍ୟମସୁଖଂ ଲୋକମିମଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ଭଜସ୍ୱ ମାମ୍ ।୩୩।
ମନ୍ମନା ଭବ ମଦ୍‌ଭକ୍ତୋ ମଦ୍‌ଯାଜୀ ମାଂ ନମସ୍କୁରୁ ।
ମାମେବୈଷ୍ୟସି ଯୁକ୍ତ୍ୱୈବମାତ୍ମାନଂ ମତ୍‌ପରାୟଣଃ ।୩୪।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବତ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍‌ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ
ରାଜବିଦ୍ୟା-ରାଜଗୁହ୍ୟଯୋଗୋ
ନାମ ନବମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଦଶମୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ବିଭୂତିଯୋଗଃ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଭୂୟ ଏବ ମହାବାହୋ ଶୃଣୁ ମେ ପରମଂ ବଚଃ ।
ଯତ୍ତେଽହଂ ପ୍ରିୟମାଣାୟ ବକ୍ଷ୍ୟାମି ହିତକାମ୍ୟୟା ।୧।
ନ ମେ ବିଦୁଃ ସୁରଗଣାଃ ପ୍ରଭବଂ ନ ମହର୍ଷୟଃ ।
ଅହମାଦିର୍ହି ଦେବାନାଂ ମହର୍ଷିଣାଂ ଚ ସର୍ବଶଃ ।୨।
ଯୋ ମାମଜମନାଦିଞ୍ଚ ବେତ୍ତି ଲୋକମହେଶ୍ୱରମ୍ ।
ଅସଂମୂଢ଼ଃ ସ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେଷୁ ସର୍ବପାପୈଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।୩।
ବୁଦ୍ଧିର୍ଜ୍ଞାନମସଂମୋହଃ କ୍ଷମା ସତ୍ୟଂ ଦମଃ ଶମଃ ।
ସୁଖଂ ଦୁଃଖଂ ଭବୋଽଭାବୋ ଭୟଞ୍ଚାଭୟମେବ ଚ ।୪।
ଅହିଂସା ସମତା ତୁଷ୍ଟିସ୍ତପୋ ଦାନଂ ଯଶୋଽଯଶଃ ।
ଭବନ୍ତି ଭାବା ଭୂତାନାଂ ମତ୍ତ ଏବ ପୃଥଗ୍ବିଧାଃ ।୫।
ମହର୍ଷୟଃ ସପ୍ତ ପୂର୍ବେ ଚତ୍ୱାରୋ ମନବସ୍ତଥା ।
ମଦ୍ଭାବା ମାନସାଜାତା ଯେଷାଂ ଲୋକ ଇମାଃ ପ୍ରଜାଃ ।।
ଏତାଂ ବିଭୂତିଂ ଯୋଗଂ ଚ ମମ ଯୋ ବେତ୍ତି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ।
ସୋଽବିକଳ୍ପେନ ଯୋଗେନ ଯୁଜ୍ୟତେ ନାତ୍ରସଂଶୟଃ ।୭।
ଅହଂ ସର୍ବସ୍ୟ ପ୍ରଭବୋ ମତ୍ତଃ ସର୍ବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତେ ।
ଇତି ମତ୍ୱା ଭଜନ୍ତେ ମାଂ ବୁଧା ଭାବସମନ୍ୱିତାଃ ।୮।

ମଚ୍ଚିତା ମଦ୍‌ଗତପ୍ରାଣା ବୋଧୟନ୍ତଃ ପରସ୍ପରମ୍ ।
କଥୟନ୍ତଶ୍ଚ ମାଂ ନିତ୍ୟଂ ତୁଷ୍ୟନ୍ତି ଚ ରମନ୍ତି ଚ ।୯।
ତେଷାଂ ସତତଯୁକ୍ତାନାଂ ଭଜତାଂ ପ୍ରୀତିପୂର୍ବକମ୍ ।
ଦଦାମି ବୁଦ୍ଧି ଯୋଗଂ ତଂ ଯେନ ମାମୁପଯାନ୍ତି ତେ ।୧୦।
ତେଷାମେବାନୁକମ୍ପାର୍ଥମହମଜ୍ଞାନଜଂ ତମଃ ।
ନାଶୟାମ୍ୟାତ୍ମଭାବସ୍ଥୋ ଜ୍ଞାନଦୀପେନ ଭାସ୍ୱତା ।୧୧।

ଅର୍ଜୁନ ଉବାଚ

ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ପରଂ ଧାମ ପବିତ୍ରଂ ପରମଂ ଭବାନ୍ ।
ପୁରୁଷଂ ଶାଶ୍ୱତଂ ଦିବ୍ୟମାଦିଦେବମଜଂ ବିଭୁମ୍ ।୧୨।
ଆହୁସ୍ତ୍ୱାମୃଷୟଃ ସର୍ବେ ଦେବର୍ଷିର୍ନାରଦସ୍ତଥା ।
ଅସିତୋ ଦେବଲୋବ୍ୟାସଃ ସ୍ୱୟଂଚୈବ ବ୍ରବୀଷି ମେ ॥
ସର୍ବମେତଦୃତଂ ମନ୍ୟେ ଯନ୍‌ମାଂ ବଦସି କେଶବ ।
ନ ହି ତେ ଭଗବନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଂ ବିଦୁର୍ଦେବା ନ ଦାନବାଃ ॥
ସ୍ୱୟମେବାତ୍ମନାତ୍ମାନଂ ବେତ୍ଥ ତ୍ୱଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।
ଭୂତଭାବନ ଭୂତେଶ ଦେବଦେବ ଜଗତ୍‌ପତେ ।୧୫।
ବକ୍ତୁମର୍ହସ୍ୟଶେଷେଣ ଦିବ୍ୟା ହ୍ୟାତ୍ମବିଭୂତୟଃ ।
ଯାଭିର୍ବିଭୂତିଭିର୍ଲୋକାନିମାଂସ୍ତ୍ୱଂ ବ୍ୟାପ୍ୟ ତିଷ୍ଠସି ।୧୬।
କଥଂ ବିଦ୍ୟାମହଂ ଯୋଗିଂସ୍ତ୍ୱାଂ ସଦା ପରିଚିନ୍ତୟନ୍ ।
କେଷୁ କେଷୁ ଚ ଭାବେଷୁ ଚିନ୍ତ୍ୟୋଽସି ଭଗବନ୍ମୟା ।୧୭।

ବିସ୍ତରେଣାତ୍ମନୋ ଯୋଗଂ ବିଭୂତିଂ ଚ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଭୂୟଃ କଥୟ ତୃପ୍ତିର୍ହି ଶୃଣ୍ୱତୋ ନାସ୍ତି ମେଽମୃତମ୍ ।୧୮।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ହନ୍ତ ତେ କଥୟିଷ୍ୟାମି ଦିବ୍ୟା ହ୍ୟାତ୍ମବିଭୂତୟଃ ।
ପ୍ରାଧାନ୍ୟତଃ କୁରୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାସ୍ତ୍ୟନ୍ତୋ ବିସ୍ତରସ୍ୟ ମେ ।୧୯।
ଅହମାତ୍ମା ଗୁଡ଼ାକେଶ ସର୍ବଭୂତାଶୟସ୍ଥିତଃ ।
ଅହମାଦିଶ୍ଚ ମଧ୍ୟଂ ଚ ଭୂତାନାମନ୍ତ ଏବ ଚ ।୨୦।
ଆଦିତ୍ୟାନାମହଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ଜ୍ୟୋତିଷାଂ ରବିରଂଶୁମାନ୍ ।
ମରୀଚିର୍ମରୁତାମସ୍ମି ନକ୍ଷତ୍ରାଣାମହଂ ଶଶୀ ।୨୧।
ବେଦାନାଂ ସାମବେଦୋଽସ୍ମି ଦେବାନାମସ୍ମି ବାସବଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣାଂ ମନଶ୍ଚାସ୍ମି ଭୂତାନାମସ୍ମି ଚେତନା ।୨୨।
ରୁଦ୍ରାଣାଂ ଶଙ୍କରଶ୍ଚାସ୍ମି ବିତ୍ତେଶୋ ଯକ୍ଷରକ୍ଷସାମ୍ ।
ବସୁନାଂ ପାବକଶ୍ଚାସ୍ମି ମେରୁଃ ଶିଖରିଣାମହମ୍ ।୨୩।
ପୁରୋଧସାଂ ଚ ମୁଖ୍ୟଂ ମାଂ ବିଦ୍ଧି ପାର୍ଥବୃହସ୍ପତିମ୍ ।
ସେନାନୀନାମହଂ ସ୍କନ୍ଦଃ ସରସାମସ୍ମି ସାଗରଃ ।୨୪।
ମହର୍ଷୀଣାଂ ଭୃଗୁରହଂ ଗିରାମସ୍ମ୍ୟେକମକ୍ଷରମ୍ ।
ଯଜ୍ଞାନାଂ ଜପଯଜ୍ଞୋଽସ୍ମି ସ୍ଥାବରାଣାଂ ହିମାଳୟଃ ।୨୫।
ଅଶ୍ୱତ୍‌ଥଃ ସର୍ବବୃକ୍ଷାଣାଂ ଦେବର୍ଷୀଣାଂ ଚ ନାରଦଃ ।
ଗନ୍ଧର୍ବାଣାଂ ଚିତ୍ରରଥଃ ସିଦ୍ଧାନାଂ କପିଳୋମୁନିଃ ।୨୬।

ଉଚ୍ଚୈଃଶ୍ରବସମଶ୍ୱାନାଂ ବିଦ୍ଧି ମାମମୃତୋଦ୍ ଭବମ୍ ।
ଐରାବତଂ ଗଜେନ୍ଦ୍ରାଣାଂ ନରାଣାଂ ଚ ନରାଧିପମ୍ ।୨୭।
ଆୟୁଧାନାମହଂ ବଜ୍ରଂ ଧେନୁନାମସ୍ମି କାମଧୁକ୍ ।
ପ୍ରଜନଶ୍ଚାସ୍ମି କନ୍ଦର୍ପଃ ସର୍ପାଣାମସ୍ମି ବାସୁକିଃ ।୨୮।
ଅନନ୍ତଶ୍ଚାସ୍ମି ନାଗାନାଂ ବରୁଣୋ ଯାଦସାମହମ୍ ।
ପିତୃଣାମର୍ଯ୍ୟମା ଚାସ୍ମି ଯମଃ ସଂଯମତାମହମ୍ ।୨୯।
ପ୍ରହ୍ଲାଦଶ୍ଚାସ୍ମି ଦୈତ୍ୟାନାଂ କାଳଃ କଳୟତାମହମ୍ ।
ମୃଗାଣାଂ ଚ ମୃଗେନ୍ଦ୍ରୋଽହଂ ବୈନତେୟଶ୍ଚ ପକ୍ଷିଣାମ୍ ॥
ପବନଃ ପବତାମସ୍ମି ରାମଃ ଶସ୍ତ୍ରଭୃତାମହମ୍ ।
ଝଷାଣାଂ ମକରଶ୍ଚାସ୍ମି ସ୍ରୋତସାମସ୍ମି ଜାହ୍ନବୀ ।୩୧।
ସର୍ଗାଣାମାଦିରନ୍ତଶ୍ଚ ମଧ୍ୟଂଚୈବା ହମର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଅଧ୍ୟାତ୍ମବିଦ୍ୟା ବିଦ୍ୟାନାଂ ବାଦଃ ପ୍ରବଦତାମହମ୍ ।୩୨।
ଅକ୍ଷରାଣାମକାରୋଽସ୍ମି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଃ ସାମାସିକସ୍ୟ ଚ ।
ଅହମେବାକ୍ଷୟଃ କାଳୋଧାତାହଂ ବିଶ୍ୱତୋମୁଖଃ ।୩୩।
ମୃତ୍ୟୁଃ ସର୍ବହରଶ୍ଚାହମୁଦ୍ ଭବଶ୍ଚ ଭବିଷ୍ୟତାମ୍ ।
କୀର୍ତ୍ତିଃ ଶ୍ରୀର୍ବାକ୍ ଚ ନାରୀଣାଂ ସ୍ମୃତିର୍ମେଧା ଧୃତିଃ କ୍ଷମା ॥
ବୃହତ୍ସାମ ତଥା ସାମ୍ନାଂ ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦସାମହମ୍ ।
ମାସାନାଂ ମାର୍ଗଶୀର୍ଷୋଽହମୃତୁନାଂ କୁସୁମାକରଃ ।୩୫।
ଦ୍ୟୂତଂ ଛଳୟତାମସ୍ମି ତେଜସ୍ତେଜସ୍ୱିନାମହମ୍ ।
ଜୟୋଽସ୍ମି ବ୍ୟବସାୟୋଽସ୍ମି ସତ୍ତ୍ୱଂ ସତ୍ତ୍ୱବତାମହମ୍ ।୩୬।

ବୃଷ୍ଣୀନାଂ ବାସୁଦେବୋଽସ୍ମି ପାଣ୍ଡବାନାଂ ଧନଞ୍ଜୟଃ ।
ମୁନୀନାମପ୍ୟହଂ ବ୍ୟାସଃ କବୀନାମୁଶନାଃ କବିଃ ।୩୭ ।
ଦଣ୍ଡୋ ଦମୟତାମସ୍ମି ନୀତିରସ୍ମି ଜିଗୀଷତାମ୍ ।
ମୌନଂଚୈବାସ୍ମି ଗୁହ୍ୟାନାଂ ଜ୍ଞାନଂ ଜ୍ଞାନବତାମହମ୍ ।୩୮ ।
ଯଚ୍ଚାପି ସର୍ବଭୁତାନାଂ ବୀଜଂ ତଦହମର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ନ ତଦସ୍ତି ବିନା ଯତ୍ ସ୍ୟାନ୍ମୟା ଭୂତଂ ଚରାଚରମ୍ ।୩୯।
ନାନ୍ତୋଽସ୍ତି ମମ ଦିବ୍ୟାନାଂ ବିଭୂତୀନାଂ ପରନ୍ତପ ।
ଏଷ ତୂଦ୍ଦେଶତଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ବିଭୂତେର୍ବିସ୍ତରୋ ମୟା ।୪୦।
ଯଦ୍ ଯଦ୍ ବିଭୂତିମତ୍ ସତ୍ତ୍ୱଂ ଶ୍ରୀମଦୂର୍ଜ୍ଜିତମେବ ବା ।
ତତ୍ତଦେବାବଗଚ୍ଛ ତ୍ୱଂ ମମ ତେଜୋଽଂଶସମ୍ଭବମ୍ ।୪୧।
ଅଥବା ବହୁନୈତେନ କିଂ ଜ୍ଞାତେନ ତବାର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ବିଷ୍ଟଭ୍ୟାହମିଦଂ କୃତ୍ସ୍ନମେକାଂଶେନ ସ୍ଥିତୋ ଜଗତ୍ ।୪୨।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା
ସୂପନିଷତ୍ସୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ
ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ବିଭୁତିଯୋଗୋ
ନାମ ଦଶମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଏକାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ବିଶ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନଯୋଗଃ

ଅର୍ଜୁନ ଉବାଚ

ମଦନୁଗ୍ରହାୟ ପରମଂ ଗୁହ୍ୟମଧ୍ୟାତ୍ମସଂଜ୍ଞିତମ୍ ।
ଯତ୍ତ୍ୱୟୋକ୍ତଂ ବଚସ୍ତେନ ମୋହୋଽୟଂ ବିଗତୋ ମମ ।୧।
ଭବାପ୍ୟୟୌ ହି ଭୂତାନାଂ ଶ୍ରୁତୌ ବିସ୍ତରଶୋ ମୟା ।
ତ୍ୱତ୍ତଃ କମଳପତ୍ରାକ୍ଷ ମାହାତ୍ମ୍ୟମପି ଚାବ୍ୟୟମ୍ ।୨।
ଏବମେତଦ୍ ଯଥାତ୍ଥ ତ୍ୱମାତ୍ମାନଂ ପରମେଶ୍ୱର ।
ଦ୍ରଷ୍ଟୁମିଚ୍ଛାମି ତେ ରୂପମୈଶ୍ୱରଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।୩।
ମନ୍ୟସେ ଯଦି ତଚ୍ଛକ୍ୟଂ ମୟା ଦ୍ରଷ୍ଟୁମିତି ପ୍ରଭୋ ।
ଯୋଗେଶ୍ୱର ତତୋ ମେ ତ୍ୱଂ ଦର୍ଶୟାତ୍ମାନମବ୍ୟୟମ୍ ।୪।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ପଶ୍ୟ ମେ ପାର୍ଥ ରୂପାଣି ଶତଶୋଽଥ ସହସ୍ରଶଃ ।
ନାନାବିଧାନି ଦିବ୍ୟାନି ନାନାବର୍ଣ୍ଣାକୃତୀନି ଚ ।୫।
ପଶ୍ୟାଦିତ୍ୟାନ୍ ବସୂନ୍ ରୁଦ୍ରାନଶ୍ୱିନୌ ମରୁତସ୍ତଥା ।
ବହୂନ୍ୟଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବାଣି ପଶ୍ୟାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାଣି ଭାରତ ।୬।
ଇହୈକସ୍ଥଂ ଜଗତ୍କୃତ୍ସ୍ନଂ ପଶ୍ୟାଦ୍ୟ ସଚରାଚରମ୍ ।
ମମ ଦେହେ ଗୁଡ଼ାକେଶ ଯଚ୍ଚାନ୍ୟଦ୍ଦ୍ରଷ୍ଟୁମିଚ୍ଛସି ।୭।

ନ ତୁ ମାଂ ଶକ୍ୟସେ ଦ୍ରଷ୍ଟୁମନେନୈବ ସ୍ୱଚକ୍ଷୁଷା ।
ଦିବ୍ୟଂ ଦଦାମି ତେ ଚକ୍ଷୁଃ ପଶ୍ୟମେ ଯୋଗମୈଶ୍ୱରମ୍ ।୮।

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ

ଏବମୁକ୍ତ୍ୱା ତତୋ ରାଜନ୍ ମହାଯୋଗେଶ୍ୱରୋ ହରିଃ ।
ଦର୍ଶୟାମାସ ପାର୍ଥାୟ ପରମଂ ରୂପମୈଶ୍ୱରମ୍ ।୯।
ଅନେକବକ୍ତ୍ରନୟନମ୍ ଅନେକାଦ୍ଭୁତଦର୍ଶନମ୍ ।
ଅନେକଦିବ୍ୟାଭରଣଂ ଦିବ୍ୟାନେକୋଦ୍ୟତାୟୁଧମ୍ ।୧୦।
ଦିବ୍ୟମାଲ୍ୟାମ୍ବରଧରଂ ଦିବ୍ୟଗନ୍ଧାନୁଲେପନମ୍ ।
ସର୍ବାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟମୟଂ ଦେବମନନ୍ତଂ ବିଶ୍ୱତୋମୁଖମ୍ ।୧୧।
ଦିବି ସୂର୍ଯ୍ୟସହସ୍ରସ୍ୟ ଭବେଦ୍ ଯୁଗପଦୁତ୍ଥିତା ।
ଯଦି ଭାଃ ସଦୃଶୀ ସା ସ୍ୟାଦ୍ଭାସସ୍ତସ୍ୟ ମହାତ୍ମନଃ ।୧୨।
ତତ୍ରୈକସ୍ଥଂ ଜଗତ୍କୃତ୍ସ୍ନଂ ପ୍ରବିଭକ୍ତମନେକଧା ।
ଅପଶ୍ୟଦ୍ଦେବଦେବସ୍ୟ ଶରୀରେ ପାଣ୍ଡବସ୍ତଦା ।୧୩।
ତତଃ ସ ବିସ୍ମୟାବିଷ୍ଟୋ ହୃଷ୍ଟରୋମା ଧନଞ୍ଜୟଃ ।
ପ୍ରଣମ୍ୟ ଶିରସା ଦେବଂ କୃତାଞ୍ଜଳିରଭାଷତ ।୧୪।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ପଶ୍ୟାମି ଦେବାଂସ୍ତବ ଦେବ ଦେହେ
ସର୍ବାଂସ୍ତଥା ଭୂତବିଶେଷସଂଘାନ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣମୀଶଂ କମଳାସନସ୍ଥ -
ମୃଷୀଂଶ୍ଚ ସର୍ବାନୁରଗାଂଶ୍ଚ ଦିବ୍ୟାନ୍ ।୧୫।

ଅନେକବାହୂଦରବକ୍ତ୍ର ନେତ୍ରଂ
ପଶ୍ୟାମି ତ୍ୱାଂ ସର୍ବତୋଽନନ୍ତରୂପମ୍ ।
ନାନ୍ତଂ ନ ମଧ୍ୟଂ ନ ପୁନସ୍ତବାଦିଂ
ପଶ୍ୟାମି ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱରୂପ ।୧୬।
କିରୀଟିନଂ ଗଦିନଂ ଚକ୍ରିଣଂ ଚ
ତେଜୋରାଶିଂ ସର୍ବତୋଦୀପ୍ତି ମନ୍ତମ୍ ।
ପଶ୍ୟାମି ତ୍ୱାଂ ଦୁର୍ନିରୀକ୍ଷ୍ୟଂ ସମନ୍ତା -
ଦ୍ଦୀପ୍ତାନଳାର୍କଦ୍ୟୁତିମପ୍ରମେୟମ୍ ।୧୭।
ତ୍ୱମକ୍ଷରଂ ପରମଂ ବେଦିତବ୍ୟଂ
ତ୍ୱମସ୍ୟ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ପରଂ ନିଧାନମ୍ ।
ତ୍ୱମବ୍ୟୟଃ ଶାଶ୍ୱତଧର୍ମଗୋପ୍ତା
ସନାତନସ୍ତ୍ୱଂ ପୁରୁଷୋ ମତୋ ମେ ।୧୮।
ଅନାଦିମଧ୍ୟାନ୍ତମନନ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ-
ମନନ୍ତବାହୁଂ ଶଶିସୂର୍ଯ୍ୟନେତ୍ରମ୍ ।
ପଶ୍ୟାମି ତ୍ୱାଂ ଦୀପ୍ତହୁତାଶବକ୍ତ୍ରଂ
ସ୍ୱତେଜସା ବିଶ୍ୱମିଦଂ ତପନ୍ତମ୍ ।୧୯।
ଦ୍ୟାବାପୃଥିବ୍ୟୋରିଦମନ୍ତରଂ ହି
ବ୍ୟାପ୍ତଂ ତ୍ୱୟୈକେନ ଦିଶଶ୍ଚ ସର୍ବାଃ ।
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱାଦ୍ଭୁତଂ ରୂପମୁଗ୍ରଂ ତବେଦଂ
ଲୋକତ୍ରୟଂ ପ୍ରବ୍ୟଥିତଂ ମହାତ୍ମନ୍ ।୨୦।

ଅମୀ ହି ତ୍ୱାଂ ସୁରସଙ୍ଘା ବିଶନ୍ତି
କେଚିଦ୍‌ଭୀତାଃ ପ୍ରାଞ୍ଜଳୟୋ ଗୃଣନ୍ତି ।
ସ୍ୱସ୍ତୀତ୍ୟୁକ୍ତ୍ୱା ମହର୍ଷିସିଦ୍ଧସଂଘାଃ
ସ୍ତୁବନ୍ତି ତ୍ୱାଂ ସ୍ତୁତିଭିଃ ପୁଷ୍କଳାଭିଃ ।୨୧।
ରୁଦ୍ରାଦିତ୍ୟା ବସବୋ ଯେ ଚ ସାଧ୍ୟା
ବିଶ୍ୱେଽଶ୍ୱିନୌ ମରୁତଶ୍ଚୋଷ୍ମପାଶ୍ଚ ।
ଗନ୍ଧର୍ବଯକ୍ଷାସୁରସିଦ୍ଧସଂଘା
ବୀକ୍ଷନ୍ତେ ତ୍ୱାଂ ବିସ୍ମିତାଶ୍ଚୈବ ସର୍ବେ ।୨୨।
ରୂପଂ ମହତ୍ତେ ବହୁବକ୍ତ୍ରନେତ୍ରଂ
ମହାବାହୋ ବହୁବାହୂରୁପାଦମ୍ ।
ବହୂଦରଂ ବହୁଦଂଷ୍ଟ୍ରାକରାଳଂ
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଲୋକାଃ ପ୍ରବ୍ୟଥିତାସ୍ତଥାହମ୍ ।୨୩।
ନଭଃସ୍ପୃଶଂ ଦୀପ୍ତମନେକବର୍ଣ୍ଣଂ
ବ୍ୟାତ୍ତାନନଂ ଦୀପ୍ତବିଶାଳନେତ୍ରମ୍ ।
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ହି ତ୍ୱାଂ ପ୍ରବ୍ୟଥିତାନ୍ତରାତ୍ମା
ଧୃତିଂ ନ ବିନ୍ଦାମି ଶମଞ୍ଚ ବିଷ୍ଣୋ ।୨୪।
ଦଂଷ୍ଟ୍ରାକରାଳାନି ଚ ତେ ମୁଖାନି
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱୈବ କାଳାନଳସନ୍ନିଭାନି ।
ଦିଶୋ ନ ଜାନେ ନ ଲଭେ ଚ ଶର୍ମ୍ମ
ପ୍ରସୀଦ ଦେବେଶ ଜଗନ୍ନିବାସ ।୨୫।

ଅମୀ ଚ ତ୍ୱାଂ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରସ୍ୟ ପୁତ୍ରାଃ
ସର୍ବେ ସହୈବାବନିପାଳସଂଘୈଃ ।
ଭୀଷ୍ମୋଦ୍ରୋଣଃ ସୂତପୁତ୍ରସ୍ତଥାସୌ
ସହାସ୍ମଦୀୟୈରପି ଯୋଧମୁଖ୍ୟୈଃ ।୨୬।
ବକ୍ତ୍ରାଣି ତେ ତ୍ୱରମାଣା ବିଶନ୍ତି
ଦଂଷ୍ଟ୍ରାକରାଳାନି ଭୟାନକାନି ।
କେଚିଦ୍ୱିଲଗ୍ନା ଦଶନାନ୍ତରେଷୁ
ସଂଦୃଶ୍ୟନ୍ତେ ଚୂର୍ଣ୍ଣିତୈରୁତ୍ତମାଙ୍ଗୈଃ ।୨୭।
ଯଥା ନଦୀନାଂ ବହବୋଽମ୍ବୁବେଗାଃ
ସମୁଦ୍ରମେବାଭିମୁଖା ଦ୍ରବନ୍ତି ।
ତଥା ତବାମୀ ନରଲୋକବୀରା
ବିଶନ୍ତି ବକ୍ତ୍ରାଣ୍ୟଭି ବିଜ୍ୱଳନ୍ତି ।୨୮।
ଯଥା ପ୍ରଦୀପ୍ତଂ ଜ୍ୱଳନଂ ପତଙ୍ଗା
ବିଶନ୍ତି ନାଶାୟ ସମୃଦ୍ଧବେଗାଃ ।
ତଥୈବ ନାଶାୟ ବିଶନ୍ତି ଲୋକା -
ସ୍ତବାପି ବକ୍ତ୍ରାଣି ସମୃଦ୍ଧବେଗାଃ ।୨୯।
ଲେଲିହ୍ୟସେ ଗ୍ରସମାନଃ ସମନ୍ତା -
ଲ୍ଲୋକାନ୍ ସମଗ୍ରାନ୍ ବଦନୈର୍ଜ୍ୱଳଦ୍ଭିଃ ।
ତେଜୋଭିରାପୂର୍ଯ୍ୟ ଜଗତ୍ ସମଗ୍ରଂ
ଭାସସ୍ତବୋଗ୍ରାଃ ପ୍ରତପନ୍ତି ବିଷ୍ଣୋ ।୩୦।

ଆଖ୍ୟାହି ମେ କୋ ଭବାନୁଗ୍ରରୂପୋ
ନମୋଽସ୍ତୁତେ ଦେବବର ପ୍ରସୀଦ ।
ବିଜ୍ଞାତୁମିଚ୍ଛାମି ଭବନ୍ତମାଦ୍ୟଂ
ନ ହି ପ୍ରଜାନାମି ତବ ପ୍ରବୃତ୍ତିମ୍ ।୩୧।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

କାଲୋଽସ୍ମି ଲୋକକ୍ଷୟକୃତ୍ ପ୍ରବୃଦ୍ଧୋ
ଲୋକାନ୍ ସମାହର୍ତ୍ତୁମିହ ପ୍ରବୃତ୍ତଃ ।
ଋତେଽପି ତ୍ୱାଂ ନ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତି ସର୍ବେ
ଯେଽବସ୍ଥିତାଃ ପ୍ରତ୍ୟନୀକେଷୁ ଯୋଧାଃ ।୩୨।
ତସ୍ମାତ୍ତ୍ୱମୁତ୍ତିଷ୍ଠ ଯଶୋ ଲଭସ୍ୱ
ଜିତ୍ୱା ଶତ୍ରୂନ୍ ଭୁଙ୍କ୍ଷ୍ୱ ରାଜ୍ୟଂ ସମୃଦ୍ଧମ୍ ।
ମୟୈବୈତେ ନିହତାଃ ପୂର୍ବମେବ
ନିମିତ୍ତମାତ୍ରଂ ଭବ ସବ୍ୟସାଚିନ୍ ।୩୩।
ଦ୍ରୋଣଂ ଚ ଭୀଷ୍ମଂ ଚ ଜୟଦ୍ରଥଂ ଚ
କର୍ଣ୍ଣଂ ତଥାନ୍ୟାନପି ଯୋଧବୀରାନ୍ ।
ମୟା ହତାଂସ୍ତ୍ୱଂ ଜହି ମା ବ୍ୟଥିଷ୍ଠା
ଯୁଧ୍ୟସ୍ୱ ଜେତାସି ରଣେ ସପତ୍ନାନ୍ ।୩୪।

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ

ଏତଚ୍ଛ୍ରୁତ୍ୱା ବଚନଂ କେଶବସ୍ୟ
କୃତାଞ୍ଜଳିର୍ବେପମାନଃ କିରୀଟୀ ।

ନମସ୍କୃତ୍ୟ ଭୂୟ ଏବାହ କୃଷ୍ଣଂ
ସଗଦ୍‌ଗଦଂ ଭୀତଭୀତଃ ପ୍ରଣମ୍ୟ ।୩୫।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ସ୍ଥାନେ ହୃଷୀକେଶ ତବ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତ୍ୟା
ଜଗତ୍ ପ୍ରହୃଷ୍ୟତ୍ୟନୁରଜ୍ୟତେ ଚ ।
ରକ୍ଷାଂସି ଭୀତାନି ଦିଶୋ ଦ୍ରବନ୍ତି
ସର୍ବେ ନମସ୍ୟନ୍ତି ଚ ସିଦ୍ଧସଂଘାଃ ।୩୬।
କସ୍ମାଚ୍ଚ ତେନ ନମେରନ୍‌ମହାତ୍ମନ୍
ଗରୀୟସେ ବ୍ରହ୍ମଣୋଽପ୍ୟାଦିକର୍ତ୍ରେ ।
ଅନନ୍ତ ଦେବେଶ ଜଗନ୍ନିବାସ
ତ୍ୱମକ୍ଷରଂ ସଦସତ୍ତତ୍‌ପରଂ ଯତ୍ ।୩୭।
ତ୍ୱମାଦିଦେବଃ ପୁରୁଷଃ ପୁରାଣ -
ସ୍ତ୍ୱମସ୍ୟ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ପରଂ ନିଧାନମ୍ ।
ବେତ୍ତାସି ବେଦ୍ୟଂ ଚ ପରଂ ଚ ଧାମ
ତ୍ୱୟା ତତଂ ବିଶ୍ୱମନନ୍ତରୂପ ।୩୮।
ବାୟୁର୍ଯମୋଽଗ୍ନିର୍ବରୁଣଃ ଶଶାଙ୍କଃ
ପ୍ରଜାପତିସ୍ତ୍ୱଂ ପ୍ରପିତାମହଶ୍ଚ ।
ନମୋ ନମସ୍ତେଽସ୍ତୁ ସହସ୍ରକୃତ୍ୱଃ
ପୁନଶ୍ଚ ଭୂୟୋଽପି ନମୋ ନମସ୍ତେ ।୩୯।

ନମଃ ପୁରସ୍ତାଦଥ ପୃଷ୍ଠତସ୍ତେ
ନମୋଽସ୍ତୁତେ ସର୍ବତ ଏବ ସର୍ବ ।
ଅନନ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟାମିତବିକ୍ରମସ୍ତ୍ୱଂ
ସର୍ବଂ ସମାପ୍ନୋଷି ତତୋଽସି ସର୍ବଃ ।୪୦।
ସଖେତି ମତ୍ୱା ପ୍ରସଭଂ ଯଦୁକ୍ତଂ
ହେ କୃଷ୍ଣ ! ହେ ଯାଦବ ! ହେ ସଖେତି ।
ଅଜାନତା ମହିମାନଂ ତବେଦଂ
ମୟା ପ୍ରମାଦାତ୍ ପ୍ରଣୟେନ ବାପି ।୪୧।
ଯଚ୍ଚାବହାସାର୍ଥମସତ୍କୃତୋଽସି
ବିହାରଶଯ୍ୟାସନଭୋଜନେଷୁ ।
ଏକୋଽଥବାପ୍ୟଚ୍ୟୁତ ତତ୍ସମକ୍ଷଂ
ତତ୍ କ୍ଷାମୟେ ତ୍ୱମହମପ୍ରମେୟମ୍ ।୪୨।
ପିତାଽସି ଲୋକସ୍ୟ ଚରାଚରସ୍ୟ
ତ୍ୱମସ୍ୟ ପୂଜ୍ୟଶ୍ଚ ଗୁରୁର୍ଗରୀୟାନ୍ ।
ନ ତ୍ୱତ୍ସମୋଽସ୍ତ୍ୟଭ୍ୟଧିକଃ କୁତୋଽନ୍ୟୋ
ଲୋକତ୍ରୟେଽପ୍ୟପ୍ରତିମପ୍ରଭାବ ।୪୩।
ତସ୍ମାତ୍ ପ୍ରଣମ୍ୟ ପ୍ରଣିଧାୟ କାୟଂ
ପ୍ରସାଦୟେ ତ୍ୱାମହମୀଶମୀଡ୍ୟମ୍ ।
ପିତେବ ପୁତ୍ରସ୍ୟ ସଖେବ ସଖ୍ୟୁଃ
ପ୍ରିୟଃ ପ୍ରିୟାୟାର୍ହସି ଦେବ ସୋଢୁମ୍ ।୪୪।

ଅଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବଂ ହୃଷିତୋଽସ୍ମି ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା
ଭୟେନ ଚ ପ୍ରବ୍ୟଥିତଂ ମନୋ ମେ ।
ତଦେବ ମେ ଦର୍ଶୟ ଦେବ ରୂପଂ
ପ୍ରସୀଦ ଦେବେଶ ଜଗନ୍ନିବାସ ।୪୫।
କିରୀଟିନଂ ଗଦିନଂ ଚକ୍ରହସ୍ତ-
ମିଚ୍ଛାମି ତ୍ୱାଂ ଦ୍ରଷ୍ଟୁମହଂ ତଥୈବ ।
ତେନୈବ ରୂପେଣ ଚତୁର୍ଭୁଜେନ
ସହସ୍ରବାହୋ ଭବ ବିଶ୍ୱମୂର୍ତ୍ତେ ।୪୬।
ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ
ମୟା ପ୍ରସନ୍ନେନ ତବାର୍ଜ୍ଜୁନେଦଂ
ରୂପଂ ପରଂ ଦର୍ଶିତମାତ୍ମଯୋଗାତ୍ ।
ତେଜୋମୟଂ ବିଶ୍ୱମନନ୍ତମାଦ୍ୟଂ
ଯନ୍ମେ ତ୍ୱଦନ୍ୟେନ ନ ଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବମ୍ ।୪୭।
ନ ବେଦଯଜ୍ଞାଧ୍ୟୟନୈର୍ନ ଦାନୈ -
ର୍ନ ଚ କ୍ରିୟାଭିର୍ନ ତପୋଭିରୁଗ୍ରୈଃ ।
ଏବଂରୂପଃ ଶକ୍ୟ ଅହଂ ନୃଲୋକେ
ଦ୍ରଷ୍ଟୁଂ ତ୍ୱଦନ୍ୟେନ କୁରୁପ୍ରବୀର ।୪୮।
ମା ତେ ବ୍ୟଥା ମା ଚ ବିମୂଢ଼ଭାବୋ
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ରୂପଂ ଘୋରମୀଦୃଙ୍ମମେଦମ୍ ।
ବ୍ୟପେତଭୀଃ ପ୍ରୀତମନାଃ ପୁନସ୍ତ୍ୱଂ
ତଦେବ ମେ ରୂପମିଦଂ ପ୍ରପଶ୍ୟ ।୪୯।

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ

ଇତ୍ୟର୍ଜ୍ଜୁନଂ ବାସୁଦେବସ୍ତଥୋକ୍ତ୍ୱା
ସ୍ୱକଂ ରୂପଂ ଦର୍ଶୟାମାସ ଭୂୟଃ ।
ଆଶ୍ୱାସୟାମାସ ଚ ଭୀତମେନଂ
ଭୂତ୍ୱା ପୁନଃ ସୌମ୍ୟବପୁର୍ମ୍ମହାତ୍ମା ।୫୦।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ଦୃଷ୍ଟ୍ୱେଦଂ ମାନୁଷଂ ରୂପଂ ତବ ସୌମ୍ୟଂ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଇଦାନୀମସ୍ମି ସଂବୃତ୍ତଃ ସଚେତାଃ ପ୍ରକୃତିଂ ଗତଃ ।୫୧।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ସୁଦୁର୍ଦ୍ଦର୍ଶମିଦଂ ରୂପଂ ଦୃଷ୍ଟବାନସି ଯନ୍ମମ ।
ଦେବା ଅପ୍ୟସ୍ୟ ରୂପସ୍ୟ ନିତ୍ୟଂ ଦର୍ଶନକାଙ୍କ୍ଷିଣଃ ।୫୨।
ନାହଂ ବେଦୈର୍ନ ତପସା ନ ଦାନେନ ନ ଚେଜ୍ୟୟା ।
ଶକ୍ୟ ଏବଂବିଧୋ ଦ୍ରଷ୍ଟୁଂ ଦୃଷ୍ଟବାନସି ମାଂ ଯଥା ।୫୩।
ଭକ୍ତ୍ୟା ତ୍ୱନନ୍ୟୟା ଶକ୍ୟ ଅହମେବଂବିଧୋଽର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଜ୍ଞାତୁଂ ଦ୍ରଷ୍ଟୁଂ ଚ ତତ୍ତ୍ୱେନ ପ୍ରବେଷ୍ଟୁଂ ଚ ପରନ୍ତପ ।୫୪।
ମତ୍କର୍ମକୃନ୍ମତ୍ପରମୋ ମଦ୍ଭକ୍ତଃ ସଙ୍ଗବର୍ଜ୍ଜିତଃ ।
ନିର୍ବୈରଃ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ଯଃ ସ ମାମେତି ପାଣ୍ଡବ ।୫୫।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ବିଶ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନଯୋଗୋ ନାମ ଏକାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଦ୍ୱାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଭକ୍ତିଯୋଗଃ

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ଏବଂ ସତତଯୁକ୍ତା ଯେ ଭକ୍ତାସ୍ତ୍ୱାଂ ପର୍ଯ୍ୟୁପାସତେ ।
ଯେ ତ୍ୱପ୍ୟକ୍ଷରମବ୍ୟକ୍ତଂ ତେଷାଂ କେ ଯୋଗବିତ୍ତମାଃ ।୧।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ମଯ୍ୟାବେଶ୍ୟ ମନୋ ଯେ ମାଂ ନିତ୍ୟଯୁକ୍ତା ଉପାସତେ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ପରୟୋପେତାସ୍ତେ ମେ ଯୁକ୍ତତମା ମତାଃ ।୨।
ଯେ ତ୍ୱକ୍ଷରମନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟମବ୍ୟକ୍ତଂ ପର୍ଯ୍ୟୁପାସତେ ।
ସର୍ବତ୍ରଗମଚିନ୍ତ୍ୟଞ୍ଚ କୂଟସ୍ଥମଚଳଂ ଧ୍ରୁବମ୍ ।୩।
ସଂନିୟମ୍ୟେନ୍ଦ୍ରିୟଗ୍ରାମଂ ସର୍ବତ୍ର ସମବୁଦ୍ଧୟଃ ।
ତେ ପ୍ରାପ୍ନୁବନ୍ତି ମାମେବ ସର୍ବଭୂତହିତେ ରତାଃ ।୪।
କ୍ଳେଶୋଽଧିକତରସ୍ତେଷା ମେବ୍ୟକ୍ତାସକ୍ତଚେତସାମ୍ ।
ଅବ୍ୟକ୍ତା ହି ଗତିର୍ଦୁଃଖଂ ଦେହବଦ୍‌ଭିରବାପ୍ୟତେ ।୫।
ଯେ ତୁ ସର୍ବାଣି କର୍ମାଣି ମୟି ସଂନ୍ୟସ୍ୟ ମତ୍‌ପରାଃ ।
ଅନନ୍ୟେନୈବ ଯୋଗେନ ମାଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ତ ଉପାସତେ ।୬।
ତେଷାମହଂ ସମୁଦ୍ଧର୍ତ୍ତା ମୃତ୍ୟୁସଂସାରସାଗରାତ୍ ।
ଭବାମି ନ ଚିରାତ୍‌ପାର୍ଥ ମୟ୍ୟାବେଶିତ ଚେତସାମ୍ ।୭।

ମଯ୍ୟେବ ମନ ଆଧତ୍ସ୍ୱ ମୟି ବୁଦ୍ଧିଂ ନିବେଶୟ ।
ନିବସିଷ୍ୟସି ମଯ୍ୟେବ ଅତ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱଂ ନ ସଂଶୟଃ ।୮।
ଅଥ ଚିତ୍ତଂ ସମାଧାତୁଂ ନ ଶକ୍ନୋଷି ମୟି ସ୍ଥିରମ୍ ।
ଅଭ୍ୟାସଯୋଗେନ ତତୋ ମାମିଚ୍ଛାପ୍ତୁଂ ଧନଞ୍ଜୟ ।୯।
ଅଭ୍ୟାସେଽପ୍ୟସମର୍ଥୋଽସି ମତ୍‌କର୍ମପରମୋ ଭବ ।
ମଦର୍ଥମପି କର୍ମାଣି କୁର୍ବନ୍ ସିଦ୍ଧିମବାପ୍ସ୍ୟସି ।୧୦।
ଅଥୈତଦପ୍ୟଶକ୍ତୋଽସି କର୍ତ୍ତୁଂ ମଦ୍‌ଯୋଗମାଶ୍ରିତଃ ।
ସର୍ବକର୍ମଫଳତ୍ୟାଗଂ ତତଃ କୁରୁ ଯତାତ୍ମବାନ୍ ।୧୧।
ଶ୍ରେୟୋ ହି ଜ୍ଞାନମଭ୍ୟାସାତ୍ ଜ୍ଞାନାଦ୍ଧ୍ୟାନଂ ବିଶିଷ୍ୟତେ ।
ଧ୍ୟାନାତ୍ କର୍ମଫଳତ୍ୟାଗସ୍ତ୍ୟାଗାଚ୍ଛାନ୍ତିରନନ୍ତରମ୍ ।୧୨।
ଅଦ୍ୱେଷ୍ଟା ସର୍ବଭୂତାନାଂ ମୈତ୍ରଃ କରୁଣ ଏବ ଚ ।
ନିର୍ମମୋ ନିରହଂକାରଃ ସମଦୁଃଖସୁଖଃ କ୍ଷମୀ ।୧୩।
ସନ୍ତୁଷ୍ଟଃ ସତତଂ ଯୋଗୀ ଯତାତ୍ମା ଦୃଢନିଶ୍ଚୟଃ ।
ମଯ୍ୟର୍ପିତମନୋ ବୁଦ୍ଧିର୍ଯୋମଦ୍‌ଭକ୍ତଃ ସ ମେ ପ୍ରିୟଃ ।୧୪।
ଯସ୍ମାନ୍ନୋଦ୍‌ବିଜତେଲୋକୋ ଲୋକାନ୍ନୋଦ୍‌ବିଜତେ ଚ ଯଃ ।
ହର୍ଷାମର୍ଷଭୟୋଦ୍‌ବେଗୈର୍ମୁକ୍ତୋ ଯଃ ସ ଚ ମେ ପ୍ରିୟଃ ।।
ଅନପେକ୍ଷଃ ଶୁଚିର୍ଦକ୍ଷ ଉଦାସୀନୋ ଗତବ୍ୟଥଃ ।
ସର୍ବାରମ୍ଭପରିତ୍ୟାଗୀ ଯୋ ମଦ୍‌ଭକ୍ତଃ ସ ମେ ପ୍ରିୟଃ ।୧୬।
ଯୋଽ ନ ହୃଷ୍ୟତି ନ ଦ୍ୱେଷ୍ଟି ନ ଶୋଚତି ନ କାଙ୍‌କ୍ଷତି ।
ଶୁଭାଶୁଭପରିତ୍ୟାଗୀ ଭକ୍ତିମାନ୍ ଯଃ ସ ମେ ପ୍ରିୟଃ ।୧୭।

ସମଃ ଶତ୍ରୌ ଚ ମିତ୍ରେ ଚ ତଥା ମାନାପମାନୟୋଃ ।
ଶୀତୋଷ୍ଣସୁଖଦୁଃଖେଷୁ ସମଃ ସଙ୍ଗବିବର୍ଜିତଃ ।୧୮।
ତୁଲ୍ୟନିନ୍ଦାସ୍ତୁତିର୍ମୌନୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟୋ ଯେନ କେନଚିତ୍ ।
ଅନିକେତଃ ସ୍ଥିରମତିର୍ଭକ୍ତିମାନ୍ ମେ ପ୍ରିୟୋ ନରଃ ।୧୯।
ଯେ ତୁ ଧର୍ମ୍ୟାମୃତମିଦଂ ଯଥୋକ୍ତଂ ପର୍ଯ୍ୟୁପାସତେ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧଧାନା ମତ୍ପରମା ଭକ୍ତାସ୍ତେଽତୀବ ମେ ପ୍ରିୟାଃ ।୨୦।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ଭକ୍ତିଯୋଗୋ ନାମ ଦ୍ୱାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ତ୍ରୟୋଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞ ବିଭାଗ ଯୋଗଃ

ଅର୍ଜୁନ ଉବାଚ ।

ପ୍ରକୃତିଂ ପୁରୁଷଂ ଚୈବ କ୍ଷେତ୍ରଂ କ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞମେବ ଚ ।
ଏତଦ୍ ବେଦିତୁମିଚ୍ଛାମି ଜ୍ଞାନଂ ଜ୍ଞେୟଞ୍ଚ କେଶବ ।୧ ।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଇଦଂ ଶରୀରଂ କୌନ୍ତେୟ କ୍ଷେତ୍ରମିତ୍ୟଭିଧୀୟତେ ।
ଏତଦ୍‌ଯୋ ବେତ୍ତି ତଂ ପ୍ରାହୁଃ କ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞ ଇତି ତଦ୍‌ବିଦଃ ।୨।
କ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞଂ ଚାପି ମାଂ ବିଦ୍ଧି ସର୍ବକ୍ଷେତ୍ରେଷୁ ଭାରତ ।
କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞୟୋର୍ଜ୍ଞାନଂ ଯତ୍ତଜ୍‌ଜ୍ଞାନଂ ମତଂ ମମ ।୩।
ତତ୍‌କ୍ଷେତ୍ରଂ ଯଚ୍ଚ ଯାଦୃକ ଚ ଯଦ୍‌ବିକାରି ଯତଶ୍ଚ ଯତ୍ ।
ସ ଚ ଯୋ ଯତ୍‌ପ୍ରଭାବଶ୍ଚ ତତ୍‌ସମାସେନ ମେ ଶୃଣୁ ।୪।
ଋଷିଭିର୍ବହୁଧା ଗୀତଂ ଛନ୍ଦୋଭିର୍ବିବିଧୈଃ ପୃଥକ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମସୂତ୍ରପଦୈଶ୍ଚୈବ ହେତୁମଦ୍‌ଭିର୍ବିନିଶ୍ଚିତୈଃ ।୫।
ମହାଭୂତାନ୍ୟହଙ୍କାରୋ ବୁଦ୍ଧିରବ୍ୟକ୍ତମେବ ଚ ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ଦଶୈକଂ ଚ ପଞ୍ଚ ଚେନ୍ଦ୍ରିୟଗୋଚରାଃ ।୬।
ଇଚ୍ଛା ଦ୍ୱେଷଃ ସୁଖଂ ଦୁଃଖଂ ସଂଘାତଶ୍ଚେତନା ଧୃତିଃ ।
ଏତତ୍‌କ୍ଷେତ୍ରଂ ସମାସେନ ସବିକାରମୁଦାହୃତମ୍ ।୭।

ଅମାନିତ୍ୱମଦମ୍ଭିତ୍ୱ ମହିଂସା କ୍ଷାନ୍ତିରାର୍ଜବମ୍ ।
ଆଚାର୍ଯ୍ୟୋପାସନଂ ଶୌଚଂ ସ୍ଥୈର୍ଯ୍ୟମାତ୍ମବିନିଗ୍ରହଃ ।୮।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାର୍ଥେଷୁ ବୈରାଗ୍ୟମନହଙ୍କାର ଏବ ଚ ।
ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁଜରାବ୍ୟାଧି ଦୁଃଖଦୋଷାନୁଦର୍ଶନମ୍ ।୯।
ଅସକ୍ତିରନଭିଷ୍ୱଙ୍ଗଃ ପୁତ୍ରଦାରଗୃହାଦିଷୁ ।
ନିତ୍ୟଂ ଚ ସମଚିତ୍ତତ୍ୱମିଷ୍ଟାନିଷ୍ଟୋପପତ୍ତିଷୁ ।୧୦।
ମୟି ଚାନନ୍ୟଯୋଗେନ ଭକ୍ତିରବ୍ୟଭିଚାରିଣୀ ।
ବିବିକ୍ତଦେଶସେବିତ୍ୱ ମରତିର୍ଜନସଂସଦି ।୧୧।
ଅଧ୍ୟାତ୍ମଜ୍ଞାନନିତ୍ୟତ୍ୱଂ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନାର୍ଥଦର୍ଶନମ୍ ।
ଏତଜ୍ଜ୍ଞାନମିତି ପ୍ରୋକ୍ତମଜ୍ଞାନଂ ଯଦତୋଽନ୍ୟଥା ।୧୨।
ଜ୍ଞେୟଂ ଯତ୍ତତ୍ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ଯଜ୍ଜ୍ଞାତ୍ୱାମୃତମଶ୍ନୁତେ ।
ଅନାଦିମତ୍ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ନ ସତ୍ତନ୍ନାସଦୁଚ୍ୟତେ ।୧୩।
ସର୍ବତଃ ପାଣିପାଦଂ ତତ୍ ସର୍ବତୋଽକ୍ଷିଶିରୋମୁଖମ୍ ।
ସର୍ବତଃଶ୍ରୁତିମଲ୍ଲୋକେ ସର୍ବମାବୃତ୍ୟ ତିଷ୍ଠତି ।୧୪।
ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରିୟଗୁଣାଭାସଂ ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରିୟବିବର୍ଜିତମ୍ ।
ଅସକ୍ତଂ ସର୍ବଭୃଚ୍ଚୈବ ନିର୍ଗୁଣଂ ଗୁଣଭୋକ୍ତୃ ଚ ।୧୫।
ବହିରନ୍ତଶ୍ଚ ଭୂତାନାମଚରଂ ଚରମେବ ଚ ।
ସୂକ୍ଷ୍ମତ୍ୱାତ୍ତଦବିଜ୍ଞେୟଂ ଦୂରସ୍ଥଂ ଚାନ୍ତିକେ ଚ ତତ୍ ।୧୬।
ଅବିଭକ୍ତଞ୍ଚ ଭୂତେଷୁ ବିଭକ୍ତମିବ ଚ ସ୍ଥିତମ୍ ।
ଭୂତଭର୍ତ୍ତୃ ଚ ତଜ୍ଜ୍ଞେୟଂ ଗ୍ରସିଷ୍ଣୁ ପ୍ରଭବିଷ୍ଣୁ ଚ ।୧୭।

ଜ୍ୟୋତିଷାମପି ତଜ୍ଜ୍ୟୋତିସ୍ତମସଃ ପରମୁଚ୍ୟତେ ।
ଜ୍ଞାନଂ ଜ୍ଞେୟଂ ଜ୍ଞାନଗମ୍ୟଂ ହୃଦି ସର୍ବସ୍ୟ ବିଷ୍ଠିତମ୍ ।୧୮।
ଇତି କ୍ଷେତ୍ରଂ ତଥା ଜ୍ଞାନଂ ଜ୍ଞେୟଂ ଚୋକ୍ତଂ ସମାସତଃ ।
ମଦ୍‌ଭକ୍ତ ଏତଦ୍‌ବିଜ୍ଞାୟ ମଦ୍‌ଭାବାୟୋପପଦ୍ୟତେ ।୧୯।
ପ୍ରକୃତିଂ ପୁରୁଷଂ ଚୈବ ବିଦ୍ଧ୍ୟନାଦୀ ଉଭାବପି ।
ବିକାରାଂଶ୍ଚ ଗୁଣାଂଶ୍ଚୈବ ବିଦ୍ଧି ପ୍ରକୃତିସମ୍ଭବାନ୍ ।୨୦।
କାର୍ଯ୍ୟକାରଣକର୍ତ୍ତୃତ୍ୱେ ହେତୁଃ ପ୍ରକୃତିରୁଚ୍ୟତେ ।
ପୁରୁଷଃ ସୁଖଦୁଃଖାନାଂ ଭୋକ୍ତୃତ୍ୱେ ହେତୁରୁଚ୍ୟତେ ।୨୧।
ପୁରୁଷଃ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥୋ ହି ଭୁଙ୍‌କ୍ତେ ପ୍ରକୃତିଜାନ୍‌ଗୁଣାନ୍ ।
କାରଣଂ ଗୁଣସଙ୍ଗୋଽସ୍ୟ ସଦସଦ୍‌ଯୋନିଜନ୍ମସୁ ।୨୨।
ଉପଦ୍ରଷ୍ଟାନୁମନ୍ତା ଚ ଭର୍ତ୍ତା ଭୋକ୍ତା ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ପରମାତ୍ମେତି ଚାପ୍ୟୁକ୍ତୋ ଦେହେଽସ୍ମିନ୍‌ପୁରୁଷଃ ପରଃ ।୨୩।
ଯଃ ଏବଂ ବେତ୍ତି ପୁରୁଷଂ ପ୍ରକୃତିଂ ଚ ଗୁଣୈଃ ସହ ।
ସର୍ବଥା ବର୍ତ୍ତମାନୋଽପି ନ ସ ଭୂୟୋଽଭିଜାୟତେ ।୨୪।
ଧ୍ୟାନେନାତ୍ମନି ପଶ୍ୟନ୍ତି କେଚିଦାତ୍ମାନମାତ୍ମନା ।
ଅନ୍ୟେ ସାଂଖ୍ୟେନ ଯୋଗେନ କର୍ମ୍ମଯୋଗେନ ଚାପରେ ।।
ଅନ୍ୟେ ତ୍ୱେବମଜାନନ୍ତଃ ଶ୍ରୁତ୍ୱାଽନ୍ୟେଭ୍ୟ ଉପାସତେ ।
ତେଽପି ଚାତିତରନ୍ତ୍ୟେବ ମୃତ୍ୟୁଂ ଶ୍ରୁତିପରାୟଣାଃ ।୨୬।
ଯାବତ୍‌ସଂଜାୟତେ କିଞ୍ଚିତ୍‌ସତ୍ତ୍ୱଂ ସ୍ଥାବରଜଙ୍ଗମମ୍ ।
କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞସଂଯୋଗାତ୍ ତଦ୍‌ବିଦ୍ଧି ଭରତର୍ଷଭ ।୨୭।

ସମଂ ସର୍ବେଷୁ ଭୂତେଷୁ ତିଷ୍ଠନ୍ତଂ ପରମେଶ୍ୱରମ୍ ।
ବିନଶ୍ୟତ୍ସ୍ୱବିନଶ୍ୟନ୍ତଂ ଯଃ ପଶ୍ୟତି ସ ପଶ୍ୟତି ।୨୮।
ସମଂ ପଶ୍ୟନ୍ହି ସର୍ବତ୍ର ସମବସ୍ଥିତମୀଶ୍ୱରମ୍ ।
ନ ହିନସ୍ତ୍ୟାତ୍ମନାତ୍ମାନଂ ତତୋ ଯାତି ପରାଂ ଗତିମ୍ ।୨୯।
ପ୍ରକୃତ୍ୟୈବ ଚ କର୍ମାଣି କ୍ରିୟମାଣାନି ସର୍ବଶଃ ।
ଯଃ ପଶ୍ୟତି ତଥାତ୍ମାନମକର୍ତାରଂ ସ ପଶ୍ୟତି ।୩୦।
ଯଦା ଭୂତପୃଥଗ୍ଭାବ ମେକସ୍ଥମନୁପଶ୍ୟତି ।
ତତ ଏବ ଚ ବିସ୍ତାରଂ ବ୍ରହ୍ମ ସମ୍ପଦ୍ୟତେ ତଦା ।୩୧।
ଅନାଦିତ୍ୱାନ୍ନିର୍ଗୁଣତ୍ୱାତ୍ ପରମାତ୍ମାୟମବ୍ୟୟଃ ।
ଶରୀରସ୍ଥୋଽପି କୌନ୍ତେୟ ନ କରୋତି ନଲିପ୍ୟତେ ।୩୨।
ସର୍ବତ୍ରାବସ୍ଥିତୋ ଦେହେ ତଥାତ୍ମା ନୋପଲିପ୍ୟତେ ।
ଯଥା ସର୍ବଗତଂ ସୌକ୍ଷ୍ମ୍ୟାଦାକାଶଂ ନୋପଲିପ୍ୟତେ ।୩୩।
ଯଥା ପ୍ରକାଶୟତ୍ୟେକଃ କୃତ୍ସ୍ନଂ ଲୋକମିମଂ ରବିଃ ।
କ୍ଷେତ୍ରଂ କ୍ଷେତ୍ରୀ ତଥା କୃତ୍ସ୍ନଂ ପ୍ରକାଶୟତି ଭାରତ ।୩୪।
କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞୟୋରେବମନ୍ତରଂ ଜ୍ଞାନଚକ୍ଷୁଷା ।
ଭୂତପ୍ରକୃତିମୋକ୍ଷଂ ଚ ଯେ ବିଦୁର୍ଯାନ୍ତି ତେ ପରମ୍ ।୩୫।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ
କ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞ ବିଭାଗଯୋଗୋ ନାମ ତ୍ରୟୋଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଗୁଣତ୍ରୟ ବିଭାଗଯୋଗଃ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ପରଂ ଭୂୟଃ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ଜ୍ଞାନାନାଂ ଜ୍ଞାନମୁତ୍ତମମ୍ ।
ଯଜ୍ଜ୍ଞାତ୍ୱା ମୁନୟଃ ସର୍ବେ ପରାଂ ସିଦ୍ଧିମିତୋଗତାଃ ।୧।
ଇଦଂ ଜ୍ଞାନମୁପାଶ୍ରିତ୍ୟ ମମ ସାଧର୍ମ୍ମ୍ୟମାଗତାଃ ।
ସର୍ଗେଽପି ନୋପଜାୟନ୍ତେ ପ୍ରଳୟେ ନ ବ୍ୟଥନ୍ତି ଚ ।୨।
ମମ ଯୋନିର୍ମ୍ମହଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ ତସ୍ମିନଗର୍ଭଂ ଦଧାମ୍ୟହମ୍ ।
ସମ୍ଭବଃ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ତତୋ ଭବତି ଭାରତ ।୩।
ସର୍ବଯୋନିଷୁ କୌନ୍ତେୟ ମୂର୍ତ୍ତୟଃ ସମ୍ଭବନ୍ତି ଯାଃ ।
ତାସାଂ ବ୍ରହ୍ମମହଦ୍ ଯୋନିରହଂ ବୀଜପ୍ରଦଃ ପିତା ।୪।
ସତ୍ତ୍ୱଂ ରଜସ୍ତମଃ ଇତି ଗୁଣାଃ ପ୍ରକୃତିସମ୍ଭବାଃ ।
ନିବଧ୍ନନ୍ତି ମହାବାହୋ ଦେହେ ଦେହିନମବ୍ୟୟମ୍ ।୫।
ତତ୍ର ସତ୍ତ୍ୱଂ ନିର୍ମ୍ମଳମତ୍ୱାତ୍ ପ୍ରକାଶକମନାମୟମ୍ ।
ସୁଖସଙ୍ଗେନ ବଧ୍ନାତି ଜ୍ଞାନସଙ୍ଗେନ ଚ୍ଚାନଘ ।୬।
ରଜୋ ରାଗାତ୍ମକଂ ବିଦ୍ଧି ତୃଷ୍ଣାସଙ୍ଗସମୁଦ୍‌ଭବମ୍ ।
ତନ୍ନିବଧ୍ନାତି କୌନ୍ତେୟ କର୍ମସଙ୍ଗେନ ଦେହିନମ୍ ।୭।
ତମସ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନଜଂ ବିଦ୍ଧି ମୋହନଂ ସର୍ବଦେହିନାମ୍ ।
ପ୍ରମାଦାଳସ୍ୟ ନିଦ୍ରାଭିସ୍ତନ୍ନି ବଧ୍ନାତି ଭାରତ ।୮।

ସତ୍ତ୍ୱଂ ସୁଖେ ସଞ୍ଜୟତି ରଜଃ କର୍ମଣି ଭାରତ ।
ଜ୍ଞାନମାବୃତ୍ୟ ତୁ ତମଃ ପ୍ରମାଦେ ସଞ୍ଜୟତ୍ୟୁତ ।୯।
ରଜସ୍ତମଶ୍ଚାଭିଭୂୟ ସତ୍ତ୍ୱଂ ଭବତି ଭାରତ ।
ରଜଃ ସତ୍ତ୍ୱଂ ତମଶ୍ଚୈବ ତମଃ ସତ୍ତ୍ୱଂ ରଜସ୍ତଥା ।୧୦।
ସର୍ବଦ୍ୱାରେଷୁ ଦେହେଽସ୍ମିନ୍ ପ୍ରକାଶ ଉପଜାୟତେ ।
ଜ୍ଞାନଂ ଯଦା ତଦା ବିଦ୍ୟାଦ୍‌ବିବୃଦ୍ଧଂ ସତ୍ତ୍ୱମିତ୍ୟୁତ ।୧୧।
ଲୋଭଃ ପ୍ରବୃତ୍ତିରାରମ୍ଭଃ କର୍ମଣାମଶମଃ ସ୍ପୃହା ।
ରଜସ୍ୟେତାନି ଜାୟନ୍ତେ ବିବୃଦ୍ଧେ ଭରତର୍ଷଭ ।୧୨।
ଅପ୍ରକାଶୋଽପ୍ରବୃତ୍ତିଶ୍ଚ ପ୍ରମାଦୋ ମୋହ ଏବ ଚ ।
ତମସ୍ୟେତାନି ଜାୟନ୍ତେ ବିବୃଦ୍ଧେ କୁରୁନନ୍ଦନ ।୧୩।
ଯଦା ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରବୃଦ୍ଧେ ତୁ ପ୍ରଳୟଂ ଯାତି ଦେହଭୃତ୍ ।
ତଦୋତ୍ତମବିଦାଂ ଲୋକାନମଳାନ୍ ପ୍ରତିପଦ୍ୟତେ ।୧୪।
ରଜସି ପ୍ରଳୟଂ ଗତ୍ୱା କର୍ମସଙ୍ଗିଷୁ ଜାୟତେ ।
ତଥା ପ୍ରଲୀନସ୍ତମସି ମୂଢ଼ଯୋନିଷୁ ଜାୟତେ ।୧୫।
କର୍ମଣଃ ସୁକୃତସ୍ୟାହୁଃ ସାତ୍ତ୍ୱିକଂ ନିର୍ମଳଂ ଫଳମ୍ ।
ରଜସସ୍ତୁ ଫଳଂ ଦୁଃଖମଜ୍ଞାନଂ ତମସଃ ଫଳମ୍ ।୧୬।
ସତ୍ତ୍ୱାତ୍ ସଂଜାୟତେ ଜ୍ଞାନଂ ରଜସୋ ଲୋଭ ଏବ ଚ ।
ପ୍ରମାଦମୋହୌ ତମସୋ ଭବତୋଽଜ୍ଞାନମେବ ଚ ।୧୭।
ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱସ୍ଥା ମଧ୍ୟେ ତିଷ୍ଠନ୍ତି ରାଜସାଃ ।
ଜଘନ୍ୟଗୁଣବୃତ୍ତିସ୍ଥା ଅଧୋ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ତାମସାଃ ।୧୮।
ନାନ୍ୟଂ ଗୁଣେଭ୍ୟଃ କର୍ତ୍ତାରଂ ଯଦା ଦ୍ରଷ୍ଟାନୁପଶ୍ୟତି ।
ଗୁଣେଭ୍ୟଶ୍ଚ ପରଂ ବେତ୍ତି ମଦ୍‌ଭାବଂ ସୋଽଧିଗଚ୍ଛତି ।୧୯।

ଗୁଣାନେତାନତୀତ୍ୟ ତ୍ରୀନ୍‌ଦେହୀ ଦେହସମୁଦ୍‌ଭବାନ୍ ।
ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁଜରାଦୁଃଖୈର୍ବିମୁକ୍ତୋଽମୃତମଶ୍ନୁତେ ।୨୦।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

କୈର୍ଲିଙ୍ଗୈସ୍ତ୍ରୀନ୍ ଗୁଣାନେତାନତୀତୋ ଭବତି ପ୍ରଭୋ ।
କିମାଚାରଃ କଥଂ ଚୈତାଂସ୍ତ୍ରୀନ୍‌ଗୁଣାନତିବର୍ତ୍ତତେ ।୨୧।
ପ୍ରକାଶଂ ଚ ପ୍ରବୃତ୍ତିଂ ଚ ମୋହମେବ ଚ ପାଣ୍ଡବ ।
ନ ଦ୍ୱେଷ୍ଟି ସଂପ୍ରବୃତ୍ତାନି ନ ନିବୃତ୍ତାନି କାଙ୍‌କ୍ଷତି ।୨୨।
ଉଦାସୀନବଦାସୀନୋ ଗୁଣୈର୍ଯୋ ନ ବିଚାଲ୍ୟତେ ।
ଗୁଣାବର୍ତ୍ତନ୍ତ ଇତ୍ୟେବ ଯୋଽବତିଷ୍ଠତି ନେଙ୍ଗତେ ।୨୩।
ସମଦୁଃଖସୁଖଃ ସ୍ୱସ୍ଥଃ ସମଲୋଷ୍ଟାଶ୍ମକାଞ୍ଚନଃ ।
ତୁଲ୍ୟପ୍ରିୟାପ୍ରିୟୋ ଧୀରସ୍ତୁଲ୍ୟନିନ୍ଦାତ୍ମସଂସ୍ତୁତିଃ ।୨୪।
ମାନାପମାନୟୋସ୍ତୁଲ୍ୟସ୍ତୁଲ୍ୟୋ ମିତ୍ରାରିପକ୍ଷୟୋଃ ।
ସର୍ବାରମ୍ଭପରିତ୍ୟାଗୀ ଗୁଣାତୀତଃ ସ ଉଚ୍ୟତେ ।୨୫।
ମାଂ ଚ ଯୋଽବ୍ୟଭିଚାରେଣ ଭକ୍ତିଯୋଗେନ ସେବତେ ।
ସ ଗୁଣାନ୍ ସମତୀତ୍ୟୈତାନ୍ ବ୍ରହ୍ମଭୂୟାୟ କଳ୍ପତେ ।୨୬।
ବ୍ରହ୍ମଣୋ ହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାହମମୃତସ୍ୟାବ୍ୟୟସ୍ୟ ଚ ।
ଶାଶ୍ୱତସ୍ୟ ଚ ଧର୍ମ୍ମସ୍ୟ ସୁଖସ୍ୟୈକାନ୍ତିକସ୍ୟ ଚ ।୨୭।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ଗୁଣତ୍ରୟବିଭାଗଯୋଗୋ ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ପଞ୍ଚଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ପୁରୁଷୋତ୍ତମଯୋଗଃ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୂଳମଧଃଶାଖମଶ୍ୱତ୍ଥଂ ପ୍ରାହୁରବ୍ୟୟମ୍ ।
ଛନ୍ଦାଂସି ଯସ୍ୟ ପର୍ଣ୍ଣାନି ଯସ୍ତଂ ବେଦ ସ ବେଦବିତ୍ ।୧।

ଅଧଶ୍ଚୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱଂ ପ୍ରସୃତାସ୍ତସ୍ୟ ଶାଖା
ଗୁଣପ୍ରବୃଦ୍ଧା ବିଷୟପ୍ରବାଳାଃ ।
ଅଧଶ୍ଚ ମୂଳାନ୍ୟନୁସନ୍ତତାନି
କର୍ମାନୁବନ୍ଧୀନି ମନୁଷ୍ୟଲୋକେ ।୨।

ନ ରୂପମସ୍ୟେହ ତଥୋପଲଭ୍ୟତେ
ନାନ୍ତୋ ନ ଚାଦିର୍ନ ଚ ସଂପ୍ରତିଷ୍ଠା ।
ଅଶ୍ୱତ୍ଥମେନଂ ସୁବିରୂଢମୂଳ -
ମସଙ୍ଗଶସ୍ତ୍ରେଣ ଦୃଢେନ ଛିତ୍ତ୍ୱା ।୩।

ତତଃ ପଦଂ ତତ୍ ପରିମାର୍ଗିତବ୍ୟଂ
ଯସ୍ମିନ୍‌ଗତା ନ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତି ଭୂୟଃ ।
ତମେବ ଚାଦ୍ୟଂ ପୁରୁଷଂ ପ୍ରପଦ୍ୟେ
ଯତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତିଃ ପ୍ରସୃତା ପୁରାଣୀ ।୪।

ନିର୍ମାନମୋହା ଜିତସଙ୍ଗଦୋଷା
ଅଧ୍ୟାତ୍ମନିତ୍ୟା ବିନିବୃତ୍ତକାମାଃ ।

ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୈର୍ବିମୁକ୍ତାଃ ସୁଖଦୁଃଖସଂଜ୍ଞୈ -
ର୍ଗଚ୍ଛନ୍ତ୍ୟମୂଢ଼ାଃ ପଦମବ୍ୟୟଂ ତତ୍ ।୫।
ନ ତଦ୍‌ଭାସୟତେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ନ ଶଶାଙ୍କୋ ନ ପାବକଃ ।
ଯଦ୍‌ଗତ୍ୱା ନ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ତଦ୍ଧାମ ପରମଂ ମମ ।୬।
ମମୈବାଂଶୋ ଜୀବଲୋକେ ଜୀବଭୂତଃ ସନାତନଃ ।
ମନଃଷଷ୍ଠାନୀନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ପ୍ରକୃତିସ୍ଥାନି କର୍ଷତି ।୭।
ଶରୀରଂ ଯଦବାପ୍ନୋତି ଯଚ୍ଚାପ୍ୟୁତ୍‌କ୍ରାମତୀଶ୍ୱରଃ ।
ଗୃହୀତ୍ୱୈତାନି ସଂଯାତି ବାୟୁର୍ଗନ୍ଧାନିବାଶୟାତ୍ ।୮।
ଶ୍ରୋତ୍ରଂ ଚକ୍ଷୁଃ ସ୍ପର୍ଶନଂ ଚ ରସନଂ ଘ୍ରାଣମେବ ଚ ।
ଅଧିଷ୍ଠାୟ ମନଶ୍ଚାୟଂ ବିଷୟାନୁପସେବତେ ।୯।
ଉତ୍‌କ୍ରାମନ୍ତଂ ସ୍ଥିତଂ ବାପି ଭୁଞ୍ଜାନଂ ବା ଗୁଣାନ୍ୱିତମ୍ ।
ବିମୂଢ଼ା ନାନୁପଶ୍ୟନ୍ତି ପଶ୍ୟନ୍ତି ଜ୍ଞାନଚକ୍ଷୁଷଃ ।୧୦।
ଯତନ୍ତୋ ଯୋଗିନଶ୍ଚୈନଂ ପଶ୍ୟନ୍ତ୍ୟାତ୍ମନ୍ୟବସ୍ଥିତମ୍ ।
ଯତନ୍ତୋଽପ୍ୟକୃତାତ୍ମାନୋ ନୈନଂ ପଶ୍ୟନ୍ତ୍ୟଚେତସଃ ।୧୧।
ଯଦାଦିତ୍ୟଗତଂ ତେଜୋ ଜଗଦ୍‌ଭାସୟତେଽଖିଳମ୍ ।
ଯଚ୍ଚନ୍ଦ୍ରମସି ଯଚ୍ଚାଗ୍ନୌ ତତ୍ତେଜୋ ବିଦ୍ଧି ମାମକମ୍ ।୧୨।
ଗାମାବିଶ୍ୟ ଚ ଭୂତାନି ଧାରୟାମ୍ୟହମୋଜସା ।
ପୁଷ୍ଣାମି ଚୌଷଧୀଃ ସର୍ବାଃ ସୋମୋ ଭୂତ୍ୱା ରସାତ୍ମକଃ ।୧୩।
ଅହଂ ବୈଶ୍ୱାନରୋ ଭୂତ୍ୱା ପ୍ରାଣିନାଂ ଦେହମାଶ୍ରିତଃ ।
ପ୍ରାଣାପାନସମାଯୁକ୍ତଃ ପଚାମ୍ୟନ୍ନଂ ଚତୁର୍ବିଧମ୍ ।୧୪।

ସର୍ବସ୍ୟ ଚାହଂ ହୃଦି ସନ୍ନିବିଷ୍ଟୋ
ମତ୍ତଃ ସ୍ମୃତିର୍ଜ୍ଞାନମପୋହନଂ ଚ ।
ବେଦୈଶ୍ଚ ସର୍ବୈ ରହମେବ ବେଦ୍ୟୋ
ବେଦାନ୍ତକୃଦ୍ ବେଦବିଦେବ ଚାହମ୍ ।୧୫।

ଦ୍ୱାବିମୌ ପୁରୁଷୌ ଲୋକେ କ୍ଷରଶ୍ଚାକ୍ଷର ଏବ ଚ ।
କ୍ଷରଃ ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି କୂଟସ୍ଥୋଽକ୍ଷର ଉଚ୍ୟତେ ।୧୬।

ଉତ୍ତମଃ ପୁରୁଷସ୍ତ୍ୱନ୍ୟଃ ପରମାତ୍ମେତ୍ୟୁଦାହୃତଃ ।
ଯୋ ଲୋକତ୍ରୟମାବିଶ୍ୟ ବିଭର୍ତ୍ତ୍ୟବ୍ୟୟ ଈଶ୍ୱରଃ ।୧୭।

ଯସ୍ମାତ୍ କ୍ଷରମତୀତୋଽହମକ୍ଷରାଦପି ଚୋତ୍ତମଃ ।
ଅତୋଽସ୍ମି ଲୋକେବେଦେ ଚ ପ୍ରଥିତଃ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଃ ॥

ଯୋ ମାମେବମସଂମୂଢ଼ୋ ଜାନାତି ପୁରୁଷୋତ୍ତମମ୍ ।
ସ ସର୍ବବିଦ୍‌ଭଜତି ମାଂ ସର୍ବଭାବେନ ଭାରତ ।୧୯।

ଇତି ଗୁହ୍ୟତମଂ ଶାସ୍ତ୍ରମିଦମୁକ୍ତଂ ମୟାନଘ ।
ଏତଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ୍ୱା ବୁଦ୍ଧିମାନ୍‌ସ୍ୟାତ୍ କୃତକୃତ୍ୟଶ୍ଚ ଭାରତ ।୨୦।

ଇତି ଶ୍ରୀମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଯୋଗୋ ନାମ ପଞ୍ଚଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଷୋଡ଼ଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ଦୈବାସୁର ସମ୍ପଦ୍‌ବିଭାଗ ଯୋଗଃ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ଅଭୟଂ ସତ୍ତ୍ୱସଂଶୁଦ୍ଧିର୍ଜ୍ଞାନ ଯୋଗବ୍ୟବସ୍ଥିତିଃ ।
ଦାନଂ ଦମଶ୍ଚ ଯଜ୍ଞଶ୍ଚ ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟସ୍ତପ ଆର୍ଜ୍ଜବମ୍ ।୧।
ଅହିଂସା ସତ୍ୟମକ୍ରୋଧସ୍ତ୍ୟାଗଃ ଶାନ୍ତିରପୈଶୁନମ୍ ।
ଦୟା ଭୂତେଷ୍ୱଲୋଲୁପ୍ତ୍ୱଂ ମାର୍ଦ୍ଦବଂ ହ୍ରୀରଚାପଳମ୍ ।୨।
ତେଜଃ କ୍ଷମା ଧୃତିଃ ଶୌଚମଦ୍ରୋହୋ ନାତିମାନିତା ।
ଭବନ୍ତି ସମ୍ପଦଂ ଦୈବୀମଭିଜାତସ୍ୟ ଭାରତ ।୩।
ଦମ୍ଭୋ ଦର୍ପୋଽଭିମାନଶ୍ଚ କ୍ରୋଧଃ ପାରୁଷ୍ୟମେବ ଚ ।
ଅଜ୍ଞାନଂ ଚାଭିଜାତସ୍ୟ ପାର୍ଥ ! ସମ୍ପଦମାସୁରୀମ୍ ।୪।
ଦୈବୀ ସମ୍ପଦ୍‌ବିମୋକ୍ଷାୟ ନିବନ୍ଧାୟାସୁରୀ ମତା ।
ମା ଶୁଚଃ ସମ୍ପଦଂ ଦୈବୀମଭିଜାତୋଽସି ପାଣ୍ଡବ ।୫।
ଦ୍ୱୌ ଭୂତସର୍ଗୌ ଲୋକେଽସ୍ମିନ୍ ଦୈବ ଆସୁର ଏବ ଚ ।
ଦୈବୋ ବିସ୍ତରଶଃ ପ୍ରୋକ୍ତ ଆସୁରଂ ପାର୍ଥ ମେ ଶୃଣୁ ।୬।
ପ୍ରବୃତ୍ତିଂ ଚ ନିବୃତ୍ତିଂ ଚ ଜନା ନ ବିଦୁରାସୁରାଃ ।
ନ ଶୌଚଂ ନାପି ଚାଚାରୋ ନ ସତ୍ୟଂ ତେଷୁ ବିଦ୍ୟତେ ।୭।
ଅସତ୍ୟମପ୍ରତିଷ୍ଠନ୍ତେ ଜଗଦାହୁରନୀଶ୍ୱରମ୍ ।
ଅପରସ୍ପରସମ୍ଭୂତଂ କିମନ୍ୟତ୍ କାମହୈତୁକମ୍ ।୮।

ଏତାଂ ଦୃଷ୍ଟିମବଷ୍ଟଭ୍ୟ ନଷ୍ଟାତ୍ମାନୋଽଲ୍ପବୁଦ୍ଧୟଃ ।
ପ୍ରଭବନ୍ତ୍ୟୁଗ୍ରକର୍ମାଣଃ କ୍ଷୟାୟ ଜଗତୋଽହିତାଃ ।୯।
କାମମାଶ୍ରିତ୍ୟ ଦୁଷ୍ପୂରଂ ଦମ୍ଭମାନମଦାନ୍ୱିତାଃ ।
ମୋହାଦ୍ ଗୃହୀତ୍ୱାଽସଦ୍‌ଗ୍ରାହାନ୍ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ୍ତେଽଶୁଚିବ୍ରତାଃ ॥
ଚିନ୍ତାମପରିମେୟାଂ ଚ ପ୍ରଳୟାନ୍ତାମୁପାଶ୍ରିତାଃ ।
କାମୋପଭୋଗପରମା ଏତାବଦିତି ନିଶ୍ଚିତାଃ ।୧୧।
ଆଶାପାଶଶତୈର୍ବଦ୍ଧାଃ କାମକ୍ରୋଧପରାୟଣାଃ ।
ଈହନ୍ତେ କାମଭୋଗାର୍ଥମନ୍ୟାୟେନାର୍ଥସଞ୍ଚୟାନ୍ ।୧୨।
ଇଦମଦ୍ୟ ମୟା ଲବ୍ଧମିମଂ ପ୍ରାପ୍ସ୍ୟେ ମନୋରଥମ୍ ।
ଇଦମସ୍ତୀଦମପି ମେ ଭବିଷ୍ୟତି ପୁନର୍ଧନମ୍ ।୧୩।
ଅସୌ ମୟା ହତଃ ଶତ୍ରୁର୍ହନିଷ୍ୟେ ଚାପରାନପି ।
ଈଶ୍ୱରୋଽହମହଂ ଭୋଗୀ ସିଦ୍ଧୋଽହଂ ବଳବାନ୍ ସୁଖୀ ।୧୪।
ଆଢ୍ୟୋଽଭିଜନବାନସ୍ମି କୋଽନ୍ୟୋଽସ୍ତି ସଦୃଶୋ ମୟା ।
ଯକ୍ଷ୍ୟେ ଦାସ୍ୟାମି ମୋଦିଷ୍ୟ ଇତ୍ୟଜ୍ଞାନବିମୋହିତାଃ ।୧୫।
ଅନେକଚିତ୍ତବିଭ୍ରାନ୍ତା ମୋହଜାଲସମାବୃତାଃ ।
ପ୍ରସକ୍ତାଃ କାମଭୋଗେଷୁ ପତନ୍ତି ନରକେଽଶୁଚୌ ।୧୬।
ଆତ୍ମସମ୍ଭାବିତାଃ ସ୍ତବ୍‌ଧା ଧନମାନମଦାନ୍ୱିତାଃ ।
ଯଜନ୍ତେ ନାମଯଜ୍ଞୈସ୍ତେ ଦମ୍ଭେନାବିଧିପୂର୍ବକମ୍ ।୧୭।
ଅହଙ୍କାରଂ ବଳଂ ଦର୍ପଂ କାମଂ କ୍ରୋଧଂ ଚ ସଂଶ୍ରିତାଃ ।
ମାମାତ୍ମପରଦେହେଷୁ ପ୍ରଦ୍ୱିଷନ୍ତୋଽଭ୍ୟସୂୟକାଃ ।୧୮।

ତାନହଂ ଦ୍ୱିଷତଃ କ୍ରୂରାନ୍ ସଂସାରେଷୁ ନରାଧମାନ୍ ।
କ୍ଷିପାମ୍ୟଜସ୍ରମଶୁଭାନାସୁରୀଷ୍ୱେବ ଯୋନିଷୁ ।୧୯।
ଆସୁରୀ ଯୋନିମାପନ୍ନା ମୂଢ଼ା ଜନ୍ମନି ଜନ୍ମନି ।
ମାମପ୍ରାପ୍ୟୈବ କୌନ୍ତେୟ ! ତତୋ ଯାନ୍ତ୍ୟଧମାଂ ଗତିମ୍ ॥
ତ୍ରିବିଧଂ ନରକସ୍ୟେଦଂ ଦ୍ୱାରଂ ନାଶନମାତ୍ମନଃ ।
କାମଃ କ୍ରୋଧସ୍ତଥା ଲୋଭସ୍ତସ୍ମାଦେତତ୍ତ୍ରୟଂ ତ୍ୟଜେତ୍ ।୨୧।
ଏତୈର୍ବିମୁକ୍ତଃ କୌନ୍ତେୟ ତମୋଦ୍ୱାରୈସ୍ତ୍ରିଭିର୍ନରଃ ।
ଆଚରତ୍ୟାତ୍ମନଃ ଶ୍ରେୟସ୍ତତୋ ଯାତି ପରାଂ ଗତିମ୍ ।୨୨।
ଯଃ ଶାସ୍ତ୍ରବିଧିମୁତ୍ସୃଜ୍ୟ ବର୍ତ୍ତତେ କାମକାରତଃ ।
ନ ସ ସିଦ୍ଧିମବାପ୍ନୋତି ନ ସୁଖଂ ନ ପରାଂ ଗତିମ୍ ।୨୩।
ତସ୍ମାତ୍ ଶାସ୍ତ୍ରଂ ପ୍ରମାଣଂ ତେ କାର୍ଯ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟବସ୍ଥିତୌ ।
ଜ୍ଞାତ୍ୱା ଶାସ୍ତ୍ରବିଧାନୋକ୍ତଂ କର୍ମ୍ମ କର୍ତ୍ତୁମିହାର୍ହସି ।୨୪।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍ସୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ଦୈବାସୁର ସମ୍ପଦ୍ ବିଭାଗଯୋଗୋ ନାମ ଷୋଡଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା
ସପ୍ତଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ
ଶ୍ରଦ୍ଧାତ୍ରୟ ବିଭାଗଯୋଗଃ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ଯେ ଶାସ୍ତ୍ରବିଧିମୁତ୍ସୃଜ୍ୟ ଯଜନ୍ତେ ଶ୍ରଦ୍ଧୟାନ୍ୱିତାଃ ।
ତେଷାଂ ନିଷ୍ଠା ତୁ କା କୃଷ୍ଣ ସତ୍ତ୍ୱମାହୋ ରଜସ୍ତମଃ ।୧।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

ତ୍ରିବିଧା ଭବତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେହିନାଂ ସା ସ୍ୱଭାବଜା ।
ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ ରାଜସୀ ଚୈବ ତାମସୀ ଚେତି ତାଂ ଶୃଣୁ ।୨।
ସତ୍ତ୍ୱାନୁରୂପା ସର୍ବସ୍ୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭବତି ଭାରତ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧାମୟୋଽୟଂ ପୁରୁଷୋ ଯୋ ଯଚ୍ଛ୍ରଦ୍ଧଃ ସ ଏବ ସଃ ।୩।
ଯଜନ୍ତେ ସାତ୍ତ୍ୱିକା ଦେବାନ୍ ଯକ୍ଷରକ୍ଷାଂସି ରାଜସାଃ ।
ପ୍ରେତାନ୍ଭୂତଗଣାଂଶ୍ଚାନ୍ୟେ ଯଜନ୍ତେ ତାମସା ଜନାଃ ।୪।
ଅଶାସ୍ତ୍ରବିହିତଂ ଘୋରଂ ତପ୍ୟନ୍ତେ ଯେ ତପୋ ଜନାଃ ।
ଦମ୍ଭାହଂକାରସଂଯୁକ୍ତାଃ କାମରାଗବଳାନ୍ୱିତାଃ ।୫।
କର୍ଶୟନ୍ତଃ ଶରୀରସ୍ଥଂ ଭୂତଗ୍ରାମମଚେତସଃ ।
ମାଂ ଚୈବାନ୍ତଃ ଶରୀରସ୍ଥଂ ତାନ୍ବିଦ୍ଧ୍ୟାସୁରନିଶ୍ଚୟାନ୍ ।୬।
ଆହାରସ୍ତ୍ୱପି ସର୍ବସ୍ୟ ତ୍ରିବିଧୋ ଭବତି ପ୍ରିୟଃ ।
ଯଜ୍ଞସ୍ତପସ୍ତଥା ଦାନଂ ତେଷାଂ ଭେଦମିମଂ ଶୃଣୁ ।୭।
ଆୟୁଃ-ସତ୍ତ୍ୱ-ବଳାରୋଗ୍ୟ-ସୁଖ-ପ୍ରୀତି ବିବର୍ଦ୍ଧନାଃ ।
ରାସ୍ୟାଃସ୍ନିଗ୍ଧାଃସ୍ଥିରା ହୃଦ୍ୟା ଆହାରାଃ ସାତ୍ତ୍ୱିକପ୍ରିୟାଃ ।୮।

କଟ୍ୱମ୍ଳଲବଣାତ୍ୟୁଷ୍ଣ ତାକ୍ଷ୍ଣରୁକ୍ଷବିଦାହିନଃ ।
ଆହାରା ରାଜସସ୍ୟେଷ୍ଟା ଦୁଃଖଶୋକାମୟପ୍ରଦାଃ ।୯।
ଯାତଯାମଂ ଗତରସଂ ପୂତିପର୍ଯ୍ୟୁଷିତଂ ଚ ଯତ୍ ।
ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟମପି ଗ୍ରମେଧ୍ୟଂ ଭୋଜନଂ ତାମସପ୍ରିୟମ୍ ।୧୦।
ଅଫଳାକାଙ୍କ୍ଷିଭିର୍ଯଜ୍ଞୋ ବିଧିଦୃଷ୍ଟୋ ଯ ଇଜ୍ୟତେ ।
ଯଷ୍ଟବ୍ୟମେବେତି ମନଃ ସମାଧାୟ ସ ସାତ୍ତ୍ୱିକଃ ।୧୧।
ଅଭିସନ୍ଧାୟ ତୁ ଫଳଂ ଦମ୍ଭାର୍ଥମପି ଚୈବ ଯତ୍ ।
ଇଜ୍ୟତେ ଭରତଶ୍ରେଷ୍ଠ ତଂ ଯଜ୍ଞଂ ବିଦ୍ଧି ରାଜସମ୍ ।୧୨।
ବିଧିହୀନମସୃଷ୍ଟାନ୍ନଂ ମନ୍ତ୍ରହୀନମଦକ୍ଷିଣମ୍ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧାବିରହିତଂ ଯଜ୍ଞଂ ତାମସଂ ପରିଚକ୍ଷତେ ।୧୩।
ଦେବଦ୍ୱିଜଗୁରୁପ୍ରାଜ୍ଞପୂଜନଂ ଶୌଚମାର୍ଜ୍ଜବମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟମହିଂସା ଚ ଶାରୀରଂ ତପ ଉଚ୍ୟତେ ।୧୪।
ଅନୁଦ୍‌ବେଗକରଂ ବାକ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ପ୍ରିୟହିତଂ ଚ ଯତ୍ ।
ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟାଭ୍ୟସନଂ ଚୈବ ବାଙ୍ମୟଂ ତପ ଉଚ୍ୟତେ ।୧୫।
ମନଃପ୍ରସାଦଃ ସୌମ୍ୟତ୍ୱଂ ମୌନମାତ୍ମବିନିଗ୍ରହଃ ।
ଭାବସଂଶୁଦ୍ଧି ରିତ୍ୟେତଦ୍ ତପୋ ମାନସମୁଚ୍ୟତେ ।୧୬।
ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ପରୟା ତପ୍ତଂ ତପସ୍ତତ୍ତ୍ରିବିଧଂ ନରୈଃ ।
ଅଫଳାକାଙ୍କ୍ଷିଭିର୍ଯୁକ୍ତୈଃ ସାତ୍ତ୍ୱିକଂ ପରିଚକ୍ଷତେ ।୧୭।
ସତ୍କାରମାନପୂଜାର୍ଥଂ ତପୋ ଦମ୍ଭେନ ଚୈବ ଯତ୍ ।
କ୍ରିୟତେ ତଦିହ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ରାଜସଂ ଚଳମଧ୍ରୁବମ୍ ।୧୮।

ମୂଢ଼ଗ୍ରାହେଣାତ୍ମନୋ ଯତ୍ପୀଡ଼ୟା କ୍ରିୟତେ ତପଃ ।
ପରସ୍ୟୋତ୍ସାଦନାର୍ଥଂ ବା ତତ୍ତାମସମୁଦାହୃତମ୍ ।୧୯।
ଦାତବ୍ୟମିତି ଯଦ୍ଦାନଂ ଦୀୟତେଽନୁପକାରିଣେ ।
ଦେଶେ କାଳେ ଚ ପାତ୍ରେ ଚ ତଦ୍ଦାନଂ ସାତ୍ତ୍ୱିକଂ ସ୍ମୃତମ୍ ॥
ଯତ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟୁପକାରାର୍ଥଂ ଫଳମୁଦ୍ଦିଶ୍ୟ ବା ପୁନଃ ।
ଦୀୟତେ ଚ ପରିକ୍ଲିଷ୍ଟଂ ତଦ୍ଦାନଂ ରାଜସଂ ସ୍ମୃତମ୍ ।୨୧।
ଅଦେଶକାଳେ ଯଦ୍ଦାନମପାତ୍ରେଭ୍ୟଶ୍ଚ ଦୀୟତେ ।
ଅସତ୍କୃତମବଜ୍ଞାତଂ ତତ୍ତାମସମୁଦାହୃତମ୍ ।୨୨।
ଓଁ ତତ୍ସଦିତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶୋ ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ତ୍ରିବିଧଃ ସ୍ମୃତଃ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣାସ୍ତେନ ବେଦାଶ୍ଚ ଯଜ୍ଞାଶ୍ଚ ବିହିତାଃ ପୁରା ।୨୩।
ତସ୍ମାଦୋମିତ୍ୟୁଦାହୃତ୍ୟ ଯଜ୍ଞଦାନତପଃକ୍ରିୟାଃ ।
ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ବିଧାନୋକ୍ତାଃ ସତତଂ ବ୍ରହ୍ମବାଦିନାମ୍ ।୨୪।
ତଦିତ୍ୟନଭିସନ୍ଧାୟ ଫଳଂ ଯଜ୍ଞତପଃକ୍ରିୟାଃ ।
ଦାନକ୍ରିୟାଶ୍ଚ ବିବିଧାଃ କ୍ରିୟନ୍ତେ ମୋକ୍ଷକାଙ୍କ୍ଷିଭିଃ ।୨୫।
ସଦ୍ଭାବେ ସାଧୁଭାବେ ଚ ସଦିତ୍ୟେତତ୍ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତେ ।
ପ୍ରଶସ୍ତେ କର୍ମ୍ମଣି ତଥା ସଚ୍ଛବ୍ଦଃ ପାର୍ଥ ଯୁଜ୍ୟତେ ।୨୬।
ଯଜ୍ଞେ ତପସି ଦାନେ ଚ ସ୍ଥିତିଃ ସଦିତି ଚୋଚ୍ୟତେ ।
କର୍ମ୍ମ ଚୈବ ତଦର୍ଥୀୟଂ ସଦିତ୍ୟେବାଭିଧୀୟତେ ।୨୭।
ଅଶ୍ରଦ୍ଧୟା ହୁତଂ ଦତ୍ତଂ ତପସ୍ତପ୍ତଂ କୃତଂ ଚ ଯତ୍ ।
ଅସଦିତ୍ୟୁଚ୍ୟତେ ପାର୍ଥ ନ ଚ ତତ୍ପ୍ରେତ୍ୟ ନୋଇହ ।୨୮।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ
ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତାସୁପନିଷତ୍ସୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ
ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ଶ୍ରଦ୍ଧାତ୍ରୟବିଭାଗଯୋଗୋ
ନାମ ସପ୍ତଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ ଗୀତା

ଅଷ୍ଟାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ

ମୋକ୍ଷଯୋଗଃ

ଅର୍ଜୁନ ଉବାଚ

ସଂନ୍ୟାସସ୍ୟ ମହାବାହୋ ତତ୍ତ୍ୱମିଚ୍ଛାମି ବେଦିତୁମ୍ ।
ତ୍ୟାଗସ୍ୟ ଚ ହୃଷୀକେଶ ପୃଥକ୍‌କେଶିନିସୂଦନ ।୧।

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନୁବାଚ

କାମ୍ୟାନାଂ କର୍ମଣାଂ ନ୍ୟାସଂ ସନ୍ନ୍ୟାସଂ କବୟୋ ବିଦୁଃ ।
ସର୍ବକର୍ମଫଳତ୍ୟାଗଂ ପ୍ରାହୁସ୍ତ୍ୟାଗଂ ବିଚକ୍ଷଣାଃ ।୨।
ତ୍ୟାଜ୍ୟଂ ଦୋଷବଦିତ୍ୟେକେ କର୍ମ ପ୍ରାହୁର୍ମନୀଷିଣଃ ।
ଯଜ୍ଞଦାନତପଃକର୍ମ ନ ତ୍ୟାଜ୍ୟମିତି ଚାପରେ ।୩।
ନିଶ୍ଚୟଂ ଶୃଣୁ ମେ ତତ୍ର ତ୍ୟାଗେ ଭରତସତ୍ତମ ।
ତ୍ୟାଗୋ ହି ପୁରୁଷବ୍ୟାଘ୍ର ! ତ୍ରିବିଧଃ ସଂପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତଃ ।୪।
ଯଜ୍ଞଦାନତପଃକର୍ମ ନ ତ୍ୟାଜ୍ୟଂ କାର୍ଯ୍ୟମେବ ତତ୍ ।
ଯଜ୍ଞୋଦାନଂ ତପଶ୍ଚୈବ ପାବନାନି ମନୀଷିଣାମ୍ ।୫।
ଏତାନ୍ୟପି ତୁ କର୍ମାଣି ସଙ୍ଗଂତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ଫଳାନି ଚ ।
କର୍ତ୍ତବ୍ୟାନୀତି ମେ ପାର୍ଥ ନିଶ୍ଚିତଂ ମତମୁତ୍ତମମ୍ ।୬।
ନିୟତସ୍ୟ ତୁ ସନ୍ନ୍ୟାସଃ କର୍ମଣୋ ନୋପପଦ୍ୟତେ ।
ମୋହାତ୍ତସ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗସ୍ତାମସଃ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଃ ।୭।
ଦୁଃଖମିତ୍ୟେବ ଯତ୍‌କର୍ମ କାୟକ୍ଳେଶଭୟାତ୍ ତ୍ୟଜେତ୍ ।
ସ କୃତ୍ୱା ରାଜସଂ ତ୍ୟାଗଂ ନୈବ ତ୍ୟାଗଫଳଂ ଲଭେତ୍ ।୮।

କାର୍ଯ୍ୟମିତ୍ୟେବ ଯତ୍‌କର୍ମ ନିୟତଂ କ୍ରିୟତେଽର୍ଜୁନ ।
ସଙ୍ଗଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱାଫଳଂଚୈବ ସ ତ୍ୟାଗଃ ସାତ୍ତ୍ୱିକୋ ମତଃ ।୯।
ନ ଦ୍ୱେଷ୍ଟ୍ୟକୁଶଳଂ କର୍ମ କୁଶଳେ ନାନୁଷଜ୍ଜତେ ।
ତ୍ୟାଗୀ ସତ୍ତ୍ୱସମାବିଷ୍ଟୋ ମେଧାବୀ ଛିନ୍ନସଂଶୟଃ ।୧୦।
ନ ହି ଦେହଭୃତା ଶକ୍ୟଂ ତ୍ୟକ୍ତୁଂ କର୍ମାଣ୍ୟଶେଷତଃ ।
ଯସ୍ତୁ କର୍ମଫଳତ୍ୟାଗୀ ସ ତ୍ୟାଗୀତ୍ୟଭିଧୀୟତେ ।୧୧।
ଅନିଷ୍ଟମିଷ୍ଟଂ ମିଶ୍ରଂ ଚ ତ୍ରିବିଧଂ କର୍ମଣଃ ଫଳମ୍ ।
ଭବତ୍ୟତ୍ୟାଗିନାଂ ପ୍ରେତ୍ୟ ନ ତୁ ସନ୍ନ୍ୟାସିନାଂ କ୍ୱଚିତ୍ ।୧୨।
ପଞ୍ଚୈତାନି ମହାବାହୋ କାରଣାନି ନିବୋଧ ମେ ।
ସାଂଖ୍ୟେ କୃତାନ୍ତେ ପ୍ରୋକ୍ତାନି ସିଦ୍ଧୟେ ସର୍ବକର୍ମଣାମ୍ ।୧୩।
ଅଧିଷ୍ଠାନଂ ତଥା କର୍ତ୍ତା କରଣଂ ଚ ପୃଥଗ୍‌ବିଧମ୍ ।
ବିବିଧାଶ୍ଚ ପୃଥକ୍‌ଚେଷ୍ଟା ଦୈବଂ ଚୈବାତ୍ର ପଞ୍ଚମମ୍ ।୧୪।
ଶରୀରବାଙ୍‌ମନୋଭିର୍ଯତ୍‌କର୍ମ ପ୍ରାରଭତେ ନରଃ ।
ନ୍ୟାଯ୍ୟଂ ବା ବିପରୀତଂ ବା ପଞ୍ଚୈତେ ତସ୍ୟ ହେତବଃ ॥
ତତ୍ରୈବଂ ସତି କର୍ତ୍ତାରମାତ୍ମାନଂ କେବଳନ୍ତୁ ଯଃ ।
ପଶ୍ୟତ୍ୟକୃତବୁଦ୍ଧିତ୍ୱାନ୍ନ ସ ପଶ୍ୟତି ଦୁର୍ମତିଃ ।୧୬।
ଯସ୍ୟ ନାହଂକୃତୋ ଭାବୋ ବୁଦ୍ଧିର୍ଯସ୍ୟ ନ ଲିପ୍ୟତେ ।
ହତ୍ୱାପି ସ ଇମାଂଲ୍ଲୋକାନ୍ନ ହନ୍ତି ନ ନିବଧ୍ୟତେ ।୧୭।
ଜ୍ଞାନଂ ଜ୍ଞେୟଂ ପରିଜ୍ଞାତା ତ୍ରିବିଧା କର୍ମଚୋଦନା ।
କରଣଂ କର୍ମ କର୍ତ୍ତେତି ତ୍ରିବିଧଃ କର୍ମସଂଗ୍ରହଃ ।୧୮।

ଜ୍ଞାନଂ କର୍ମ୍ମ ଚ କର୍ତ୍ତା ଚ ତ୍ରିଧୈବ ଗୁଣଭେଦତଃ ।
ପ୍ରୋଚ୍ୟତେ ଗୁଣସଂଖ୍ୟାନେ ଯଥାବଚ୍ଛୃଣୁ ତାନ୍ୟପି ।୧୯।
ସର୍ବ୍ବଭୂତେଷୁ ଯେନୈକଂ ଭାବମବ୍ୟୟମୀକ୍ଷତେ ।
ଅବିଭକ୍ତଂ ବିଭକ୍ତେଷୁ ତଜ୍ଜ୍ଞାନଂ ବିଦ୍ଧି ସାତ୍ତ୍ୱିକମ୍ ।୨୦।
ପୃଥକ୍‌ତ୍ୱେନ ତୁ ଯଜ୍ଜ୍ଞାନଂ ନାନାଭାବାନ୍ ପୃଥଗ୍‌ବିଧାନ୍ ।
ବେତ୍ତି ସର୍ବ୍ବେଷୁ ଭୂତେଷୁ ତଜ୍ଜ୍ଞାନଂ ବିଦ୍ଧି ରାଜସମ୍ ।୨୧।
ଯତ୍ତୁ କୃତ୍ସ୍ନବଦେକସ୍ମିନ୍ କାର୍ଯ୍ୟେ ସକ୍ତମହୈତୁକମ୍ ।
ଅତତ୍ତ୍ୱାର୍ଥବଦଲ୍ପଂ ଚ ତତ୍ତାମସମୁଦାହୃତମ୍ ।୨୨।
ନିୟତଂ ସଙ୍ଗରହିତମରାଗଦ୍ୱେଷତଃ କୃତମ୍ ।
ଅଫଳପ୍ରେପ୍ସୁନା କର୍ମ ଯତ୍ତତ୍ ସାତ୍ତ୍ୱିକମୁଚ୍ୟତେ ।୨୩।
ଯତ୍ତୁକାମେପ୍ସୁନା କର୍ମ୍ମ ସାହଂକାରେଣ ବା ପୁନଃ ।
କ୍ରିୟତେ ବହୁଳାୟାସଂ ତଦ୍ରାଜସମୁଦାହୃତମ୍ ।୨୪।
ଅନୁବନ୍ଧଂ କ୍ଷୟଂ ହିଂସାମନପେକ୍ଷ ଚ ପୌରୁଷମ୍ ।
ମୋହାଦାରଭ୍ୟତେ କର୍ମ୍ମ ଯତ୍ତତ୍ତାମସମୁଚ୍ୟତେ ।୨୫।
ମୁକ୍ତସଙ୍ଗୋଽନହଂବାଦୀ ଧୃତ୍ୟୁତ୍ସାହସମନ୍ୱିତଃ ।
ସିଦ୍ଧ୍ୟସିଦ୍ଧ୍ୟୋର୍ନିର୍ବ୍ବିକାରଃ କର୍ତ୍ତା ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଉଚ୍ୟତେ ।୨୬।
ରାଗୀ କର୍ମଫଳପ୍ରେପ୍ସୁର୍ଲୁବ୍‌ଧୋ ହିଂସାତ୍ମକୋଽଶୁଚିଃ ।
ହର୍ଷଶୋକାନ୍ୱିତଃ କର୍ତ୍ତା ରାଜସଃ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଃ ।୨୭।
ଆୟୁକ୍ତଃ ପ୍ରାକୃତଃ ସ୍ତବ୍‌ଧଃ ଶଠୋ.ନୈଷ୍କୃତିକୋଽଳସଃ ।
ବିଷାଦୀ ଦୀର୍ଘସୂତ୍ରୀ ଚ କର୍ତ୍ତା ତାମସ ଉଚ୍ୟତେ ।୨୮।

ବୁଦ୍ଧେର୍ଭେଦଂ ଧୃତେଶ୍ଚୈବ ଗୁଣତସ୍ତ୍ରିବିଧଂ ଶୃଣୁ ।
ପ୍ରୋଚ୍ୟମାନମଶେଷେଣ ପୃଥକ୍ତ୍ୱେନ ଧନଞ୍ଜୟ ।୨୯।
ପ୍ରବୃତ୍ତିଂ ଚ ନିବୃତ୍ତିଂ ଚ କାର୍ଯ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟେ ଭୟାଭୟେ ।
ବନ୍ଧଂ ମୋକ୍ଷଂ ଚ ଯା ବେତ୍ତି ବୁଦ୍ଧିଃ ସା ପାର୍ଥ ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ ।୩୦।
ଯୟା ଧର୍ମମଧର୍ମଂ ଚ କାର୍ଯ୍ୟଂ ଚ କାର୍ଯ୍ୟମେବ ଚ ।
ଅଯଥାବତ୍ ପ୍ରଜାନାତି ବୁଦ୍ଧିଃ ସା ପାର୍ଥ ରାଜସୀ ।୩୧।
ଅଧର୍ମଂ ଧର୍ମମିତି ଯା ମନ୍ୟତେ ତମସାବୃତା ।
ସର୍ବାର୍ଥାନ୍ ବିପରୀତାଂଶ୍ଚ ବୁଦ୍ଧିଃ ସା ପାର୍ଥ ତାମସୀ ।୩୨।
ଧୃତ୍ୟା ଯୟା ଧାରୟତେ ମନଃ ପ୍ରାଣେନ୍ଦ୍ରିୟକ୍ରିୟାଃ ।
ଯୋଗେନାବ୍ୟଭିଚାରିଣ୍ୟା ଧୃତିଃ ସା ପାର୍ଥ ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ ।୩୩।
ଯୟା ତୁ ଧର୍ମକାମାର୍ଥାନ୍ଧୃତ୍ୟା ଧାରୟତେଽର୍ଜୁନ ।
ପ୍ରସଙ୍ଗେନ ଫଳାକାଂକ୍ଷୀ ଧୃତିଃ ସା ପାର୍ଥ ରାଜସୀ ।୩୪।
ଯୟା ସ୍ୱପ୍ନଂ ଭୟଂ ଶୋକଂ ବିଷାଦଂ ମଦମେବ ଚ ।
ନ ବିମୁଞ୍ଚତି ଦୁର୍ମେଧା ଧୃତିଃ ସା ପାର୍ଥ ତାମସୀ ।୩୫।
ସୁଖଂ ତ୍ୱିଦାନୀ ତ୍ରିବିଧଂ ଶୃଣୁମେ ଭରତର୍ଷଭ ।
ଅଭ୍ୟାସାଦ୍ରମତେ ଯତ୍ର ଦୁଃଖାନ୍ତଂ ଚ ନିଗଚ୍ଛତି ।୩୬।
ଯତ୍ତଦଗ୍ରେ ବିଷମିବ ପରିଣାମେଽମୃତୋପମମ୍ ।
ତତ୍ ସୁଖଂ ସାତ୍ତ୍ୱିକଂ ପ୍ରୋକ୍ତମାତ୍ମବୁଦ୍ଧିପ୍ରସାଦଜମ୍ ।୩୭।
ବିଷୟେନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂଯୋଗାତ୍ ଯତ୍ତଦଗ୍ରେଽମୃତୋପମମ୍ ।
ପରିଣାମେ ବିଷମିବ ତତ୍ସୁଖଂ ରାଜସଂ ସ୍ମୃତମ୍ ।୩୮।

ଯଦଗ୍ରେ ଚାନୁବନ୍ଧେ ଚ ସୁଖଂ ମୋହନମାତ୍ମନଃ ।
ନିଦ୍ରାଲସ୍ୟପ୍ରମାଦୋତ୍ଥଂ ତତ୍ତାମସମୁଦାହୃତମ୍ ।୩୯।
ନ ତଦସ୍ତି ପୃଥିବ୍ୟାଂ ବା ଦିବି ଦେବେଷୁ ବା ପୁନଃ ।
ସତ୍ତ୍ୱଂ ପ୍ରକୃତିଜୈର୍ମୁକ୍ତଂ ଯଦେଭିଃ ସ୍ୟାତ୍ତ୍ରିଭିର୍ଗୁଣୈଃ ॥
ବ୍ରାହ୍ମଣକ୍ଷତ୍ରିୟବିଶାଂ ଶୂଦ୍ରାଣାଂ ଚ ପରନ୍ତପ ।
କର୍ମାଣି ପ୍ରବିଭକ୍ତାନି ସ୍ୱଭାବପ୍ରଭବୈର୍ଗୁଣୈଃ ।୪୧।
ଶମୋ ଦମସ୍ତପଃ ଶୌଚଂ କ୍ଷାନ୍ତିରାର୍ଜବମେବ ଚ ।
ଜ୍ଞାନଂ ବିଜ୍ଞାନମାସ୍ତିକ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମକର୍ମ ସ୍ୱଭାବଜମ୍ ।୪୨।
ଶୌର୍ଯ୍ୟଂ ତେଜୋ ଧୃତିର୍ଦାକ୍ଷ୍ୟଂ ଯୁଦ୍ଧେ ଚାପ୍ୟପଳାୟନମ୍ ।
ଦାନମୀଶ୍ୱରଭାବଶ୍ଚ କ୍ଷାତ୍ରଂ କର୍ମ ସ୍ୱଭାବଜମ୍ ।୪୩।
କୃଷିଗୌରକ୍ଷ୍ୟବାଣିଜ୍ୟଂ ବୈଶ୍ୟକର୍ମ ସ୍ୱଭାବଜମ୍ ।
ପରିଚର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକଂ କର୍ମ ଶୂଦ୍ରସ୍ୟାପି ସ୍ୱଭାବଜମ୍ ।୪୪।
ସ୍ୱେ ସ୍ୱେ କର୍ମଣ୍ୟଭିରତଃ ସଂସିଦ୍ଧିଂ ଲଭତେ ନରଃ ।
ସ୍ୱକର୍ମନିରତଃ ସିଦ୍ଧିଂ ଯଥା ବିନ୍ଦତି ତଚ୍ଛୃଣୁ ।୪୫।
ଯତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତିର୍ଭୂତାନାଂ ଯେନ ସର୍ବମିଦଂ ତତମ୍ ।
ସ୍ୱକର୍ମଣା ତମଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ସିଦ୍ଧିଂ ବିନ୍ଦତି ମାନବଃ ।୪୬।
ଶ୍ରେୟାନ୍ ସ୍ୱଧର୍ମୋ ବିଗୁଣଃ ପରଧର୍ମାତ୍ ସ୍ୱନୁଷ୍ଠିତାତ୍ ।
ସ୍ୱଭାବନିୟତଂ କର୍ମ କୁର୍ବନ୍ନାପ୍ନୋତି କିଲ୍ବିଷମ୍ ।୪୭।
ସହଜଂ କର୍ମ କୌନ୍ତେୟ ସଦୋଷମପି ନ ତ୍ୟଜେତ୍ ।
ସର୍ବାରମ୍ଭାହି ଦୋଷେଣ ଧୂମେନାଗ୍ନିରିବାବୃତାଃ ।୪୮।

ଅସକ୍ତବୁଦ୍ଧିଃ ସର୍ବତ୍ର ଜିତାତ୍ମା ବିଗତସ୍ପୃହଃ ।
ନୈଷ୍କର୍ମ୍ୟସିଦ୍ଧିଂ ପରମାଂ ସନ୍ନ୍ୟାସେନାଧିଗଚ୍ଛତି ।୪୯।
ସିଦ୍ଧିଂ ପ୍ରାପ୍ତୋ ଯଥା ବ୍ରହ୍ମ ତଥାପ୍ନୋତି ନିବୋଧ ମେ ।
ସମାସେନୈବ କୌନ୍ତେୟ ନିଷ୍ଠା ଜ୍ଞାନସ୍ୟ ଯା ପରା ॥
ବୁଦ୍ଧ୍ୟା ବିଶୁଦ୍ଧୟା ଯୁକ୍ତୋ ଧୃତ୍ୟାତ୍ମାନଂ ନିୟମ୍ୟ ଚ ।
ଶବ୍ଦାଦୀନ୍ ବିଷୟାଂସ୍ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ରାଗଦ୍ୱେଷୌ ବ୍ୟୁଦସ୍ୟ ଚ ॥
ବିବିକ୍ତସେବୀ ଲଘ୍ୱାଶୀ ଯତବାକ୍‌କାୟମାନସଃ ।
ଧ୍ୟାନଯୋଗପରୋ ନିତ୍ୟଂ ବୈରାଗ୍ୟଂ ସମୁପାଶ୍ରିତଃ ।୫୨।
ଅହଙ୍କାରଂ ବଳଂ ଦର୍ପଂ କାମଂ କ୍ରୋଧଂ ପରିଗ୍ରହମ୍ ।
ବିମୁଚ୍ୟ ନିର୍ମମଃ ଶାନ୍ତୋ ବ୍ରହ୍ମଭୂୟାୟ କଳ୍ପତେ ।୫୩।
ବ୍ରହ୍ମଭୂତଃ ପ୍ରସନ୍ନାତ୍ମା ନ ଶୋଚତି ନ କାଙ୍‌କ୍ଷତି ।
ସମଃ ସର୍ବେଷୁ ଭୂତେଷୁ ମଦ୍‌ଭକ୍ତିଂ ଲଭତେ ପରାମ୍ ॥
ଭକ୍ତ୍ୟା ମାମଭିଜାନାତି ଯାବାନ୍ୟଶ୍ଚାସ୍ମି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ।
ତତୋ ମାଂ ତତ୍ତ୍ୱତୋ ଜ୍ଞାତ୍ୱା ବିଶତେ ତଦନନ୍ତରମ୍ ।୫୫।
ସର୍ବକର୍ମାଣ୍ୟପି ସଦା କୁର୍ବାଣୋ ମଦ୍‌ବ୍ୟପାଶ୍ରୟଃ ।
ମତ୍‌ପ୍ରସାଦାଦବାପ୍ନୋତି ଶାଶ୍ୱତଂ ପଦମବ୍ୟୟମ୍ ।୫୬।
ଚେତସା ସର୍ବକର୍ମାଣି ମୟି ସଂନ୍ୟସ୍ୟ ମତ୍‌ପରଃ ।
ବୁଦ୍ଧିଯୋଗ ମୁପାଶ୍ରିତ୍ୟ ମଚ୍ଚିତ୍ତଃ ସତତଂ ଭବ ।୫୭।
ମଚ୍ଚିତ୍ତଃ ସର୍ବଦୁର୍ଗାଣି ମତ୍‌ପ୍ରସାଦାତ୍ ତରିଷ୍ୟସି ।
ଅଥ ଚେତ୍ ତ୍ୱମହଙ୍କାରାନ୍ନ ଶ୍ରୋଷ୍ୟସି ବିନଙ୍‌କ୍ଷ୍ୟସି ।୫୮।

ଯଦହଙ୍କାରମାଶ୍ରିତ୍ୟ ନ ଯୋତ୍ସ୍ୟ ଇତି ମନ୍ୟସେ ।
ମିଥ୍ୟୈଷ ବ୍ୟବସାୟସ୍ତେ ପ୍ରକୃତିସ୍ତ୍ୱାଂ ନିଯୋକ୍ଷ୍ୟତି ।୫୯।
ସ୍ୱଭାବଜେନ କୌନ୍ତେୟ ନିବଦ୍ଧଃ ସ୍ୱେନ କର୍ମ୍ମଣା ।
କର୍ତ୍ତୁଂ ନେଚ୍ଛସିଯନ୍ମୋହାତ୍ କରିଷ୍ୟସ୍ୟବଶୋଽପି ତତ୍ ।।
ଈଶ୍ୱରଃ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ହୃଦ୍ଦେଶେଽର୍ଜ୍ଜୁନ ତିଷ୍ଠତି ।
ଭ୍ରାମୟନ୍ ସର୍ବଭୂତାନି ଯନ୍ତ୍ରାରୂଢ଼ାନି ମାୟୟା ।୬୧।
ତମେବ ଶରଣଂ ଗଚ୍ଛ ସର୍ବଭାବେନ ଭାରତ ।
ତତ୍ପ୍ରସାଦାତ୍ପରାଂ ଶାନ୍ତିଂ ସ୍ଥାନଂ ପ୍ରାପ୍ସ୍ୟସି ଶାଶ୍ୱତମ୍ ।।
ଇତି ତେ ଜ୍ଞାନମାଖ୍ୟାତଂ ଗୁହ୍ୟାଦ୍ଗୁହ୍ୟତରଂ ମୟା ।
ବିମୃଶ୍ୟୈତଦଶେଷେଣ ଯଥେଚ୍ଛସି ତଥା କୁରୁ ।୬୩।
ସର୍ବଗୁହ୍ୟତମଂ ଭୂୟଃ ଶୃଣୁ ମେ ପରମଂ ବଚଃ ।
ଇଷ୍ଟୋଽସି ମେ ଦୃଢ଼ମିତି ତତୋ ବକ୍ଷ୍ୟାମି ତେ ହିତମ୍ ।୬୪।
ମନ୍ମନା ଭବ ମଦ୍ଭକ୍ତୋ ମଦ୍ଯାଜୀ ମାଂ ନମସ୍କୁରୁ ।
ମାମେବୈଷ୍ୟସି ସତ୍ୟଂ ତେ ପ୍ରତିଜାନେ ପ୍ରିୟୋଽସି ମେ ।।
ସର୍ବଧର୍ମ୍ମାନ୍ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ମାମେକଂ ଶରଣଂ ବ୍ରଜ ।
ଅହଂ ତ୍ୱାଂ ସର୍ବପାପେଭ୍ୟୋ ମୋକ୍ଷୟିଷ୍ୟାମି ମା ଶୁଚଃ ।୬୬।
ଇଦଂ ତେ ନାତପସ୍କାୟ ନାଭକ୍ତାୟ କଦାଚନ ।
ନ ଚାଶୁଶ୍ରୂଷବେ ବାଚ୍ୟଂ ନ ଚ ମାଂ ଯୋଽଭ୍ୟସୂୟତି ।୬୭।
ଯ ଇଦଂ ପରମଂ ଗୁହ୍ୟଂ ମଦ୍ଭକ୍ତେଷ୍ୱଭିଧାସ୍ୟତି ।
ଭକ୍ତିଂ ମୟି ପରାଂ କୃତ୍ୱା ମାମେବୈଷ୍ୟତ୍ୟସଂଶୟଃ ।୬୮।

ନ ଚ ତସ୍ମାନ୍ମନୁଷ୍ୟେଷୁ କଶ୍ଚିନ୍ମେ ପ୍ରିୟକୃତ୍ତମଃ ।
ଭବିତା ନ ଚ ମେ ତସ୍ମାଦନ୍ୟଃ ପ୍ରିୟତରୋ ଭୁବି ।୬୯।
ଅଧ୍ୟେଷ୍ୟତେ ଚ ଯ ଇମଂ ଧର୍ମ୍ୟଂ ସମ୍ବାଦମାବୟୋଃ ।
ଜ୍ଞାନଯଜ୍ଞେନ ତେନାହମିଷ୍ଟଃ ସ୍ୟାମିତି ମେ ମତିଃ ।୭୦।
ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନନସୂୟଶ୍ଚ ଶୃଣୁୟାଦପି ଯୋ ନରଃ ।
ସୋଽପି ମୁକ୍ତଃଶୁଭାନ୍ ଲୋକାନ୍ପ୍ରାପ୍ନୁୟାତ୍ ପୁଣ୍ୟକର୍ମ୍ମଣାଂ ॥
କଚ୍ଚିଦେତତ୍ ଶ୍ରୁତଂ ପାର୍ଥ ତ୍ୱୟୈକାଗ୍ରେଣ ଚେତସା ।
କଚ୍ଚିଦଜ୍ଞାନସାମ୍ମୋହଃ ପ୍ରନଷ୍ଟସ୍ତେ ଧନଞ୍ଜୟ ।୭୨।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ

ନଷ୍ଟୋମୋହଃ ସ୍ମୃତିର୍ଲବ୍ଧା ତ୍ୱତ୍ପ୍ରସାଦାନ୍ମୟାଚ୍ୟୁତ ।
ସ୍ଥିତୋଽସ୍ମି ଗତସନ୍ଦେହଃ କରିଷ୍ୟେ ବଚନଂ ତବ ।୭୩।

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ

ଇତ୍ୟହଂ ବାସୁଦେବସ୍ୟ ପାର୍ଥସ୍ୟ ଚ ମହାତ୍ମନଃ ।
ସମ୍ବାଦମିମମଶ୍ରୌଷମଦ୍ଭୁତଂ ରୋମହର୍ଷଣମ୍ ।୭୪।
ବ୍ୟାସପ୍ରସାଦାତ୍ ଶ୍ରୁତବାନେତଦ୍ଗୁହ୍ୟମହଂ ପରମ୍ ।
ଯୋଗଂ ଯୋଗେଶ୍ୱରାତ୍କୃଷ୍ଣାତ୍ ସାକ୍ଷାତ୍କଥୟତଃ ସ୍ୱୟଂ ॥
ରାଜନ୍ ! ସଂସ୍ମୃତ୍ୟ ସଂସ୍ମୃତ୍ୟ ସମ୍ବାଦମିମମଦ୍ଭୁତମ୍ ।
କେଶବାର୍ଜ୍ଜୁନୟୋଃ ପୁଣ୍ୟଂ ହୃଷ୍ୟାମି ଚ ମୁହୁର୍ମ୍ମୁହୁଃ ।୭୬।

ତଚ୍ଚ ସଂସ୍ମୃତ୍ୟ ସଂସ୍ମୃତ୍ୟ ରୂପମିତ୍ୟଦ୍‌ଭୁତଂ ହରେଃ ।
ବିସ୍ମୟୋମେ ମହାନ୍‌ରାଜନ୍ ! ହୃଷ୍ୟାମି ଚ ପୁନଃ ପୁନଃ ॥
ଯତ୍ର ଯୋଗେଶ୍ୱରଃ କୃଷ୍ଣୋ ଯତ୍ର ପାର୍ଥୋ ଧନୁର୍ଦ୍ଧରଃ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀର୍ବିଜୟୋ ଭୂତିର୍ଧ୍ରୁବା ନୀତିର୍ମତିର୍ମମ ।୭୮।

ଇତି ଶ୍ରୀମନ୍ମହାଭାରତେ ଶତସାହସ୍ର୍ୟାଂ ସଂହିତାୟାଂ
ବୈୟାସିକ୍ୟାଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଣି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ସୂପନିଷତ୍‌ସୁ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ଜ୍ଜୁନସଂବାଦେ
ମୋକ୍ଷଯୋଗୋ ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଗୀତାଶେଷେ ପଠନଯୋଗ୍ୟ ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଗୀତା ସୁଗୀତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟା କିମନ୍ୟୈଃ ଶାସ୍ତ୍ର ବିସ୍ତରୈଃ ।
ଯା ସ୍ୱୟଂ ପଦ୍ମନାଭସ୍ୟ ମୁଖପଦ୍ମାତ୍ ବିନିଃସୃତା ॥
ଭୀମସ୍ୟାପି ରଣେଭଙ୍ଗୋ ମୁନିରପି ମତିଭ୍ରମଃ ।
ଯଦି ଶୁଦ୍ଧମଶୁଦ୍ଧଂ ବା ମମଦୋଷୋ ନବିଦ୍ୟତେ ॥
ଆକାଶାତ୍ ପତିତଂ ତୋୟଂ ଯଥା ଗଚ୍ଛତି ସାଗରେ ।
ସର୍ବଦେବ ନମସ୍କାରଃ କେଶବଂ ପ୍ରତିଗଚ୍ଛତୁ ॥
ନମଃ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ଦେବାୟ ଗୋବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ହିତାୟ ଚ ।
ଜଗଦ୍ଧିତାୟ କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋନମଃ ॥
ଗୁରୁ ବ୍ରହ୍ମା ଗୁରୁ ବିଷ୍ଣୁ ଗୁରୁଦେବୋ ମହେଶ୍ୱର ।

ଗୁରୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ପରମ୍ବ୍ରହ୍ମ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀଗୁରବେ ନମଃ ॥
ଆବାହନ ନ ଜାନାମି ନୈବ ଜାନାମି ପୂଜନମ୍ ।
ବିସର୍ଜନଂ ନଜାନାମି କ୍ଷମସ୍ୱ ପରମେଶ୍ୱର ॥
ଓଁ ବନ୍ଦେ ମହାପୁରୁଷତେ ଚରଣାରବିନ୍ଦମ୍ ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ପରମାତ୍ମନେ ନମଃ

ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ ସହସ୍ରନାମ ପଠନ ପ୍ରାରମ୍ଭଃ

ଶୁକ୍ଳାମ୍ବରଧରଂ ବିଷ୍ଣୁଂ ଶଶିବର୍ଣ୍ଣଂ ଚତୁର୍ଭୁଜମ୍ ।
ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂ ଧ୍ୟାୟେତ୍ ସର୍ବବିଘ୍ନୋପଶାନ୍ତୟେ ॥
ନାରାୟଣଂ ନମସ୍କୃତ୍ୟ ନରଞ୍ଚୈବ ନରୋତ୍ତମମ୍ ।
ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀଂ ଚୈବ ତତୋଜୟମୁଦୀରୟେତ୍ ॥
ବ୍ୟାସଂ ବଶିଷ୍ଠନପ୍ତାରଂ ଶକ୍ତେଃ ପୌତ୍ରମକଳ୍ମଷମ୍ ।
ପରାଶରାତ୍ମଜଂ ବନ୍ଦେ ଶୁକତାତଂ ତପୋନିଧିମ୍ ॥
ବ୍ୟାସାୟ ବିଷ୍ଣୁରୂପାୟ ବ୍ୟାସରୂପାୟ ବିଷ୍ଣବେ ।
ନମୋ ବୈବ୍ରହ୍ମବିଧୟେ ବାଶିଷ୍ଠାୟ ନମୋ ନମଃ ॥
ଅବିକାରାୟ ଶୁଦ୍ଧାୟ ନିତ୍ୟାୟ ପରମାତ୍ମନେ ।
ସଦୈକ ରୂପରୂପାୟ ବିଷ୍ଣବେ ପ୍ରଭବିଷ୍ଣବେ ॥
ଯସ୍ୟ ସ୍ମରଣମାତ୍ରେଣ ଜନ୍ମସଂସାରବନ୍ଧନାତ୍ ।
ବିମୁଚ୍ୟତେ ନମଃତସ୍ମୈ ବିଷ୍ଣବେ ପ୍ରଭବିଷ୍ଣବେ· ॥

ନମଃ ସମସ୍ତଭୂତାନାମାଦିଭୂତାୟ ଭୂଭୃତେ ।
ଅନେକରୂପରୂପାୟ ବିଷ୍ଣବେ ପ୍ରଭବିଷ୍ଣବେ ॥
ଓଁ ନମଃ ବିଷ୍ଣବେ ପ୍ରଭବିଷ୍ଣବେ ।

ବୈଶଂପାୟନ ଉବାଚ

ଶ୍ରୁତ୍ୱା ଧର୍ମାନଶେଷେଣ ପାବନାନି ଚ ସର୍ବଶଃ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଃ ଶାନ୍ତନବଂ ପୁନରେବାଭ୍ୟଭାଷତ ॥

ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଉବାଚ

କିମେକଂ ଦୈବତଂ ଲୋକେ କିଂ ବାଽପ୍ୟେକଂ ପରାୟଣମ୍ ।
ସ୍ତୁବନ୍ତଃ କଂ କମର୍ଚ୍ଚନ୍ତଃ ପ୍ରାପ୍ନୁୟୁର୍ମାନବାଃ ଶୁଭମ୍ ॥
କୋ ଧର୍ମଃ ସର୍ବଧର୍ମାଣାଂ ଭବତଃ ପରମୋ ମତଃ ।
କିଂ ଜପନ୍ମୁଚ୍ୟତେ ଜନ୍ତୁର୍ଜନ୍ମସଂସାରବନ୍ଧନାତ୍ ॥

ଭୀଷ୍ମ ଉବାଚ

ଜଗତ୍ପ୍ରଭୁଂ ଦେବଦେବମନନ୍ତଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମମ୍ ।
ସ୍ତୁବନ୍ନାମସହସ୍ରେଣ ପୁରୁଷଃ ସତତୋତ୍ଥିତଃ ॥
ତମେବ ଚାର୍ଚ୍ଚୟନ୍ନିତ୍ୟଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ପୁରୁଷମବ୍ୟୟମ୍ ।
ଧ୍ୟାୟନ୍ ସ୍ତୁବନ୍ନମସ୍ୟଂଶ୍ଚ ଯଜମାନସ୍ତମେବ ଚ ॥
ଅନାଦିନିଧନଂ ବିଷ୍ଣୁ ସର୍ବଲୋକମହେଶ୍ୱରମ୍ ।
ଲୋକାଧ୍ୟକ୍ଷଂ ସ୍ତୁବନ୍ନିତ୍ୟଂ ସର୍ବଦୁଃଖାତିଗୋ ଭବେତ୍ ॥
ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟଂ ସର୍ବଧର୍ମଜ୍ଞଂ ଲୋକାନାଂ କୀର୍ତ୍ତିବର୍ଦ୍ଧନମ୍ ।

ଲୋକନାଥଂ ମହଦ୍‌ଭୂତଂ ସର୍ବଭୂତଭବୋଦ୍‌ଭବମ୍ ॥
ଏଷ ମେ ସର୍ବଧର୍ମାଣାଂ ଧର୍ମୋଽଧିକତମୋ ମତଃ ।
ଯଦ୍‌ଭକ୍ତ୍ୟା ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷଂ ସ୍ତବୈରର୍ଚ୍ଚେନ୍ନରଃ ସଦା ॥
ପରମଂ ଯୋ ମହତ୍ତେଜଃ ପରମଂ ଯୋ ମହତ୍ତପଃ ।
ପରମଂ ଯୋ ମହଦ୍‌ବ୍ରହ୍ମ ପରମଂ ଯଃ ପରାୟଣମ୍ ॥
ପବିତ୍ରାଣାଂ ପବିତ୍ରଂ ଯୋ ମଙ୍ଗଳାନାଂ ଚ ମଙ୍ଗଳମ୍ ।
ଦୈବତଂ ଦେବତାନାଂ ଚ ଭୂତାନାଂ ଯୋଽବ୍ୟୟଃ ପିତା ॥
ଯତଃ ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି ଭବନ୍ତ୍ୟାଦିଯୁଗାଗମେ ।
ଯସ୍ମିଂଶ୍ଚ ପ୍ରଳୟଂ ଯାନ୍ତି ପୁନରେବ ଯୁଗକ୍ଷୟେ ॥
ତସ୍ୟ ଲୋକପ୍ରଧାନସ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥସ୍ୟ ଭୂପତେ ।
ବିଷ୍ଣୋର୍ନାମସହସ୍ରଂ ମେ ଶୃଣୁ ପାପଭୟାପହମ୍ ॥
ଯାନି ନାମାନି ଗୌଣାନି ବିଖ୍ୟାତାନି ମହାତ୍ମନଃ ।
ଋଷିଭିଃ ପରିଗୀତାନି ତାନି ବକ୍ଷ୍ୟାମି ଭୂତୟେ ॥

ଧ୍ୟାନଂ

ଓଁ ଶାନ୍ତାକାରଂ ଭୁଜଗଶୟନଂ ପଦ୍ମନାଭଂ ସୁରେଶମ୍ ।
ବିଶ୍ୱାଧାରଂ ଗଗନସଦୃଶଂ ମେଘବର୍ଣ୍ଣଂ ଶୁଭାଙ୍ଗମ୍ ॥
ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଂ କମଳନୟନଂ ଯୋଗୀଭିର୍ଧ୍ୟାନଗମ୍ୟମ୍ ।
ବନ୍ଦେ ବିଷ୍ଣୁଂ ଭବଭୟହରଂ ସର୍ବଲୋକୈକନାଥମ୍ ।

ପ୍ରାର୍ଥନା

ସଶଙ୍ଖଚକ୍ରଂ ସକିରୀଟକୁଣ୍ଡଳମ୍ ।
ସପୀତବସ୍ତ୍ରଂ ସରସୀରୁହେକ୍ଷଣମ୍ ॥
ସହାରବକ୍ଷଃସ୍ଥଳକୌସ୍ତୁଭଶ୍ରିୟଂ ।
ନମାମି ବିଷ୍ଣୁଂ ଶିରସା ଚତୁର୍ଭୁଜମ୍ ॥

ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁସହସ୍ରନାମସ୍ତୋତ୍ରମ୍

ଓଁ ବିଶ୍ୱଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ବଷଟ୍‌କାରୋ ଭୂତଭବ୍ୟଭବତ୍‌ପ୍ରଭୁଃ ।
ଭୂତକୃଦ୍‌ଭୂତଭୃଦ୍‌ଭାବୋ ଭୂତାତ୍ମା ଭୂତଭାବନଃ ।୧।
ପୂତାତ୍ମା ପରମାତ୍ମା ଚ ମୁକ୍ତାନାଂ ପରମା ଗତିଃ ।
ଅବ୍ୟୟଃ ପୁରୁଷଃ ସାକ୍ଷୀ କ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞୋଽକ୍ଷର ଏବ ଚ ।୨।
ଯୋଗୋ ଯୋଗବିଦାଂ ନେତା ପ୍ରଧାନପୁରୁଷେଶ୍ୱରଃ ।
ନାରସିଂହବପୁଃ ଶ୍ରୀମାନ୍ କେଶବଃ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଃ ।୩।
ସର୍ବଃ ଶର୍ବଃ ଶିବଃ ସ୍ଥାଣୁର୍ଭୂତାଦିର୍ନିଧିରବ୍ୟୟଃ ।
ସଂଭବୋ ଭାବନୋ ଭର୍ତ୍ତା ପ୍ରଭବଃ ପ୍ରଭୁରୀଶ୍ୱରଃ ।୪।
ସ୍ୱୟଂଭୂଃ ଶମ୍ଭୁରାଦିତ୍ୟଃ ପୁଷ୍କରାକ୍ଷୋ ମହାସ୍ୱନଃ ।
ଅନାଦିନିଧନୋ ଧାତା ବିଧାତା ଧାତୁରୁତ୍ତମଃ ।୫।
ଅପ୍ରମେୟୋ ହୃଷୀକେଶଃ ପଦ୍ମନାଭୋଽମରପ୍ରଭୁଃ ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମା ମନୁସ୍ତ୍ୱଷ୍ଟା ସ୍ଥବିଷ୍ଠଃ ସ୍ଥବିରୋ ଧ୍ରୁବଃ ।୬।

ଅଗ୍ରାହ୍ୟଃ ଶାଶ୍ୱତଃ କୃଷ୍ଣୋ ଲୋହିତାକ୍ଷଃ ପ୍ରତର୍ଦ୍ଦନଃ ।
ପ୍ରଭୂତସ୍ତ୍ରିକକୁବ୍‌ଧାମ ପବିତ୍ରଂ ମଙ୍ଗଳଂ ପରମ୍ ।୭।
ଈଶାନଃ ପ୍ରାଣଦଃ ପ୍ରାଣୋ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠଃ ପ୍ରଜାପତିଃ ।
ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭୋ ଭୂଗର୍ଭୋ ମାଧବୋ ମଧୁସୂଦନଃ ।୮।
ଈଶ୍ୱରୋ ବିକ୍ରମୀ ଧନ୍ୱୀ ମେଧାବୀ ବିକ୍ରମଃ କ୍ରମଃ ।
ଅନୁତ୍ତମୋ ଦୁରାଧର୍ଷଃ କୃତଜ୍ଞଃ କୃତିରାତ୍ମବାନ୍ ।୯।
ସୁରେଶଃ ଶରଣଂ ଶର୍ମ ବିଶ୍ୱରେତାଃ ପ୍ରଜାଭବଃ ।
ଅହଃ ସଂବତ୍ସରୋ ବ୍ୟାଳଃ ପ୍ରତ୍ୟୟଃ ସର୍ବଦର୍ଶନଃ ।୧୦।
ଅଜଃ ସର୍ବେଶ୍ୱରଃ ସିଦ୍ଧଃ ସିଦ୍ଧିଃ ସର୍ବାଦିରଚ୍ୟୁତଃ ।
ବୃଷାକପିରମେୟାତ୍ମା ସର୍ବଯୋଗବିନିଃସୃତଃ ।୧୧।
ବସୁର୍ବସୁମନାଃ ସତ୍ୟଃ ସମାତ୍ମା ସଂମିତଃ ସମଃ ।
ଅମୋଘଃ ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷୋ ବୃଷକର୍ମା ବୃଷାକୃତିଃ ।୧୨।
ରୁଦ୍ରୋ ବହୁଶିରା ବଭ୍ରୁର୍ବିଶ୍ୱଯୋନିଃ ଶୁଚିଶ୍ରବାଃ ।
ଅମୃତଃ ଶାଶ୍ୱତ ସ୍ଥାଣୁର୍ବରାରୋହୋ ମହାତପାଃ ।୧୩।
ସର୍ବଗଃ ସର୍ବବିଦ୍‌ଭାନୁର୍ବିଷ୍ୱକ୍‌ସେନୋ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଃ ।
ବେଦୋ ବେଦବିଦବ୍ୟଙ୍ଗୋ ବେଦାଙ୍ଗୋ ବେଦବିତ୍ କବିଃ ।।
ଲୋକାଧ୍ୟକ୍ଷଃ ସୁରାଧ୍ୟକ୍ଷୋ ଧର୍ମାଧ୍ୟକ୍ଷଃ କୃତାକୃତଃ ।
ଚତୁରାତ୍ମା ଚତୁର୍ବ୍ୟୂହଶ୍ଚତୁର୍ଦଂଷ୍ଟ୍ରଶ୍ଚତୁର୍ଭୁଜଃ ।୧୫।
ଭ୍ରାଜିଷ୍ଣୁର୍ଭୋଜନଂ ଭୋକ୍ତା ସହିଷ୍ଣୁର୍ଜଗଦାଦିଜଃ ।
ଅନଘୋ ବିଜୟୋ ଜେତା ବିଶ୍ୱଯୋନିଃ ପୁନର୍ବସୁଃ ।୧୬।

ଉପେନ୍ଦ୍ରୋ ବାମନଃ ପ୍ରାଂଶୁରମୋଘଃ ଶୁଚିରୂର୍ଜିତଃ ।
ଅତୀନ୍ଦ୍ରଃ ସଂଗ୍ରହଃ ସର୍ଗୋ ଧୃତାତ୍ମା ନିୟମୋ ଯମଃ ।୧୭।
ବେଦ୍ୟୋ ବୈଦ୍ୟଃ ସଦାଯୋଗୀ ବୀରହା ମାଧବୋ ମଧୁଃ ।
ଅତୀନ୍ଦ୍ରିୟୋ ମହାମାୟୋ ମହୋତ୍ସାହୋ ମହାବଳଃ ।୧୮।
ମହାବୁଦ୍ଧିର୍ମହାବୀର୍ଯ୍ୟୋ ମହାଶକ୍ତିର୍ମହାଦ୍ୟୁତିଃ ।
ଅନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟବପୁଃ ଶ୍ରୀମାନମେୟାତ୍ମା ମହାଦ୍ରିଧୃକ୍ ।୧୯।
ମହେଷ୍ୱାସୋ ମହୀଭର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀନିବାସଃ ସତାଂ ଗତିଃ ।
ଅନିରୁଦ୍ଧଃ ସୁରାନନ୍ଦୋ ଗୋବିନ୍ଦୋ ଗୋବିଦାଂ ପତିଃ ।୨୦।
ମରୀଚିର୍ଦ୍ଦମନୋ ହଂସଃ ସୁପର୍ଣ୍ଣୋ ଭୁଜଗୋତ୍ତମଃ ।
ହିରଣ୍ୟନାଭଃ ସୁତପାଃ ପଦ୍ମନାଭଃ ପ୍ରଜାପତିଃ ।୨୧।
ଅମୃତ୍ୟୁଃ ସର୍ବଦୃକ୍ ସିଂହଃ ସନ୍ଧାତା ସନ୍ଧିମାନ୍‌ସ୍ଥିରଃ ।
ଅଜୋ ଦୁର୍ମର୍ଷଣଃ ଶାସ୍ତା ବିଶ୍ରୁତାତ୍ମା ସୁରାରିହା ।୨୨।
ଗୁରୁର୍ଗୁରୁତମୋ ଧାମ ସତ୍ୟଃ ସତ୍ୟପରାକ୍ରମଃ ।
ନିମିଷୋଽନିମିଷଃ ସ୍ରଗ୍‌ବୀ ବାଚସ୍ପତିରୁଦାରଧୀଃ ।୨୩।
ଅଗ୍ରଣୀର୍ଗ୍ରାମଣୀଃ ଶ୍ରୀମାନ୍‌ନ୍ୟାୟୋ ନେତା ସମୀରଣଃ ।
ସହସ୍ରମୂର୍ଦ୍ଧା ବିଶ୍ୱାତ୍ମା ସହସ୍ରାକ୍ଷଃ ସହସ୍ରପାତ୍ ।୨୪।
ଆବର୍ତ୍ତନୋ ନିବୃତ୍ତାତ୍ମା ସଂବୃତଃ ସଂପ୍ରମର୍ଦ୍ଦନଃ ।
ଅହଃ ସଂବର୍ତ୍ତକୋ ବହ୍ନିରନିଳୋ ଧରଣୀଧରଃ ।୨୫।
ସୁପ୍ରସାଦଃ ପ୍ରସନ୍ନାତ୍ମା ବିଶ୍ୱଧୃଗ୍ ବିଶ୍ୱଭୁଗ୍ ବିଭୁଃ ।
ସତ୍‌କର୍ତ୍ତା ସତ୍‌କୃତଃ ସାଧୁର୍ଜହ୍ନୁର୍ନାରାୟଣୋ ନରଃ ।୨୬।

ଅସଂଖ୍ୟେୟୋଽପ୍ରମେୟାତ୍ମା ବିଶିଷ୍ଟଃ ଶିଷ୍ଟକୃଚ୍ଛୁଚିଃ ।
ସିଦ୍ଧାର୍ଥଃ ସିଦ୍ଧସଂକଳ୍ପଃ ସିଦ୍ଧିଦଃ ସିଦ୍ଧିସାଧନଃ ।୧୨୭।
ବୃଷାହୀ ବୃଷଭୋ ବିଷ୍ଣୁର୍ବୃଷପର୍ବା ବୃଷୋଦରଃ ।
ବର୍ଦ୍ଧନୋ ବର୍ଦ୍ଧମାନଶ୍ଚ ବିବିକ୍ତଃ ଶ୍ରୁତିସାଗରଃ ।୧୨୮।
ସୁଭୁଜୋ ଦୁର୍ଦ୍ଧରୋ ବାଗ୍ମୀ ମହେନ୍ଦ୍ରୋ ବସୁଦୋ ବସୁଃ ।
ନୈକରୂପୋ ବୃହଦ୍ରୂପଃ ଶିପିବିଷ୍ଟଃ ପ୍ରକାଶନଃ ।୧୨୯।
ଓଜସ୍ତେଜୋଦ୍ୟୁତିଧରଃ ପ୍ରକାଶାତ୍ମା ପ୍ରତାପନଃ ।
ଋଦ୍ଧଃ ସ୍ପଷ୍ଟାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରାଂଶୁର୍ଭାସ୍କରଦ୍ୟୁତିଃ ।୧୩୦।
ଅମୃତାଂଶୂଦ୍ଭବୋ ଭାନୁଃ ଶଶବିନ୍ଦୁଃ ସୁରେଶ୍ୱରଃ ।
ଔଷଧଂ ଜଗତଃ ସେତୁଃ ସତ୍ୟଧର୍ମପରାକ୍ରମଃ ।୧୩୧।
ଭୂତଭବ୍ୟଭବନ୍ନାଥଃ ପବନଃ ପାବନୋଽନଳଃ ।
କାମହା କାମକୃତ୍କାନ୍ତଃ କାମଃ କାମପ୍ରଦଃ ପ୍ରଭୁଃ ।୧୩୨।
ଯୁଗାଦିକୃଦ୍ ଯୁଗାବର୍ତ୍ତୋ ନୈକମାୟୋ ମହାଶନଃ ।
ଅଦୃଶ୍ୟୋଽବ୍ୟକ୍ତରୂପଶ୍ଚ ସହସ୍ରଜିଦନନ୍ତଜିତ୍ ।୧୩୩।
ଇଷ୍ଟୋଽବିଶିଷ୍ଟଃ ଶିଷ୍ଟେଷ୍ଟଃ ଶିଖଣ୍ଡୀ ନହୁଷୋ ବୃଷଃ ।
କ୍ରୋଧହା କ୍ରୋଧକୃତ୍କର୍ତ୍ତା ବିଶ୍ୱବାହୁର୍ମହୀଧରଃ ।୧୩୪।
ଅଚ୍ୟୁତଃ ପ୍ରଥିତଃ ପ୍ରାଣଃ ପ୍ରାଣଦୋ ବାସବାନୁଜଃ ।
ଅପାଂ ନିଧିରଧିଷ୍ଠାନମପ୍ରମତ୍ତଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଃ ।୧୩୫।
ସ୍କନ୍ଦଃ ସ୍କନ୍ଦଧରୋ ଧୁର୍ଯ୍ୟୋ ବରଦୋ ବାୟୁବାହନଃ ।
ବାସୁଦେବୋ ବୃହଦ୍ଭାନୁରାଦିଦେବଃ ପୁରନ୍ଦରଃ ।୧୩୬।

ଅଶୋକସ୍ତାରଣସ୍ତାରଃ ଶୂରଃ ଶୌରିର୍ଜନେଶ୍ୱରଃ ।
ଅନୁକୂଳଃ ଶତାବର୍ତ୍ତଃ ପଦ୍ମୀ ପଦ୍ମନିଭେକ୍ଷଣଃ ।୩୭।
ପଦ୍ମନାଭୋଽରବିନ୍ଦାକ୍ଷଃ ପଦ୍ମଗର୍ଭଃ ଶରୀରଭୃତ୍ ।
ମହର୍ଦ୍ଧିରଦ୍ଧୋ ବୃଦ୍ଧାତ୍ମା ମହାକ୍ଷୋ ଗରୁଡ଼ଧ୍ୱଜଃ ।୩୮।
ଅତୁଳଃ ଶରଭୋ ଭୀମଃ ସମୟଜ୍ଞୋ ହବିର୍ହରିଃ ।
ସର୍ବଲକ୍ଷଣଲକ୍ଷଣ୍ୟୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାନ୍ ସମିତିଂଜୟଃ ।୩୯।
ବିକ୍ଷରୋ ରୋହିତୋ ମାର୍ଗୋ ହେତୁର୍ଦ୍ଦାମୋଦରଃ ସହଃ ।
ମହୀଧରୋ ମହାଭାଗୋ ବେଗବାନମିତାଶନଃ ।୪୦।
ଉଦ୍‌ଭବଃ କ୍ଷୋଭଣୋ ଦେବଃ ଶ୍ରୀଗର୍ଭଃ ପରମେଶ୍ୱର ।
କରଣଂ କାରଣଂ କର୍ତ୍ତା ବିକର୍ତ୍ତା ଗହନୋ ଗୁହଃ ।୪୧।
ବ୍ୟବସାୟୋ ବ୍ୟବସ୍ଥାନଃ ସଂସ୍ଥାନଃ ସ୍ଥାନଦୋ ଧ୍ରୁବଃ ।
ପରର୍ଦ୍ଧିଃ ପରମସ୍ପଷ୍ଟସ୍ତୁଷ୍ଟଃ ପୁଷ୍ଟଃ ଶୁଭେକ୍ଷଣଃ ।୪୨।
ରାମୋ ବିରାମୋ ବିରତୋ ମାର୍ଗୋ ନେୟୋ ନୟୋଽନୟଃ ।
ବୀରଃ ଶକ୍ତିମତାଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠୋ ଧର୍ମୋ ଧର୍ମବିଦୁତ୍ତମଃ ।୪୩।
ବୈକୁଣ୍ଠଃ ପୁରୁଷଃ ପ୍ରାଣଃ ପ୍ରାଣଦଃ ପ୍ରଣବଃ ପୃଥୁଃ ।
ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ଶତ୍ରୁଘ୍ନୋ ବ୍ୟାପ୍ତୋ ବାୟୁରଧୋକ୍ଷଜଃ ।୪୪।
ଋତୁଃ ସୁଦର୍ଶନଃ କାଳଃ ପରମେଷ୍ଠୀ ପରିଗ୍ରହଃ ।
ଉଗ୍ରଃ ସଂବତ୍ସରୋ ଦକ୍ଷୋ ବିଶ୍ରାମୋ ବିଶ୍ୱଦକ୍ଷିଣଃ ।୪୫।
ବିସ୍ତାରଃ ସ୍ଥାବରସ୍ଥାଣୁଃ ପ୍ରମାଣଂ ବୀଜମବ୍ୟୟମ୍ ।
ଅର୍ଥୋଽନର୍ଥୋ ମହାକୋଶୋ ମହାଭୋଗୋ ମହାଧନଃ ॥

ଅନିର୍ବିଣ୍ଣଃ ସ୍ଥବିଷ୍ଠୋଽଭୂର୍ଧର୍ମଯୂପୋ ମହାମଖଃ ।
ନକ୍ଷତ୍ରନେମିର୍ନକ୍ଷତ୍ରୀ କ୍ଷମଃ କ୍ଷାମଃ ସମୀହନଃ ।୪୭।
ଯଜ୍ଞ ଇଜ୍ୟୋ ମହେଜ୍ୟଶ୍ଚ କ୍ରତୁଃ ସତ୍ରଂ ସତାଂ ଗତିଃ ।
ସର୍ବଦର୍ଶୀ ବିମୁକ୍ତାତ୍ମା ସର୍ବଜ୍ଞୋ ଜ୍ଞାନମୁତ୍ତମମ୍ ।୪୮।
ସୁବ୍ରତଃ ସୁମୁଖଃ ସୂକ୍ଷ୍ମଃ ସୁଘୋଷଃ ସୁଖଦଃ ସୁହୃତ୍ ।
ମନୋହରୋ ଜିତକ୍ରୋଧୋ ବୀରବାହୁର୍ବିଦାରଣଃ ।୪୯।
ସ୍ୱାପନଃ ସ୍ୱବଶୋ ବ୍ୟାପୀ ନୈକାତ୍ମା ନୈକକର୍ମକୃତ୍ ।
ବତ୍ସରୋ ବତ୍ସଳୋ ବତ୍ସୀ ରତ୍ନଗର୍ଭୋ ଧନେଶ୍ୱରଃ ।୫୦।
ଧର୍ମଗୁବ୍ ଧର୍ମକୃଦ୍ଧର୍ମୀ ସଦସତ୍କ୍ଷରମକ୍ଷରମ୍ ।
ଅବିଜ୍ଞାତା ସହସ୍ରାଂଶୁର୍ବିଧାତା କୃତଲକ୍ଷଣଃ ।୫୧
ଗଭସ୍ତିନେମିଃ ସତ୍ତ୍ୱସ୍ଥ ସିଂହୋ ଭୂତମହେଶ୍ୱରଃ ।
ଆଦିଦେବୋ ମହାଦେବୋ ଦେବେଶୋ ଦେବଭୃଦ୍ ଗୁରୁଃ ॥
ଉତ୍ତରୋ ଗୋପତିର୍ଗୋପ୍ତା ଜ୍ଞାନଗମ୍ୟଃ ପୁରାତନଃ ।
ଶରୀରଭୂତଭୃଦ୍ ଭୋକ୍ତା କପୀନ୍ଦ୍ରୋ ଭୂରିଦକ୍ଷିଣଃ ।୫୩।
ସୋମପୋଽମୃତପଃ ସୋମଃ ପୁରୁଜିଦ୍ ପୁରୁଷତ୍ତମଃ ।
ବିନୟୋ ଜୟଃ ସତ୍ୟସଂଧୋ ଦାଶାର୍ହଃ ସାତ୍ୱତାଂପତିଃ ॥
ଜୀବୋ ବିନୟିତା ସାକ୍ଷୀ ମୁକୁନ୍ଦୋଽମିତବିକ୍ରମଃ ।
ଅମ୍ଭୋନିଧିରନନ୍ତାତ୍ମା ମହୋଦଧିଶୟୋଽନ୍ତକଃ ।୫୫।
ଅଜୋ ମହାର୍ହଃ ସ୍ୱାଭାବ୍ୟୋ ଜିତାମିତ୍ରଃ ପ୍ରମୋଦନଃ ।
ଆନନ୍ଦୋ ନନ୍ଦନୋ ନନ୍ଦଃ ସତ୍ୟଧର୍ମା ତ୍ରିବିକ୍ରମଃ ।୫୬।

ମହର୍ଷିଃ କପିଲାଗ୍ରର୍ଯ୍ୟଃ କୃତଜ୍ଞୋ ମେଦିନୀପତିଃ ।
ତ୍ରିପଦସ୍ତ୍ରିଦଶାଧ୍ୟକ୍ଷୋ ମହାଶୃଙ୍ଗଃ କୃତାନ୍ତକୃତ୍ ।୫୭ ।
ମହାବରାହୋ ଗୋବିନ୍ଦଃ ସୁଷେଣଃ କନକାଙ୍ଗଦୀ ।
ଗୁହ୍ୟୋ ଗଭୀରୋ ଗହନୋ ଗୁପ୍ତଶ୍ଚକ୍ରଗଦାଧରଃ ।୫୮ ।
ବେଧାଃ ସ୍ୱାଙ୍ଗୋଽଜିତଃ କୃଷ୍ଣୋ ଦୃଢ଼ଃ ସଂକର୍ଷଣୋଽଚ୍ୟୁତଃ ।
ବରୁଣୋ ବାରୁଣୋ ବୃକ୍ଷଃ ପୁଷ୍କରାକ୍ଷୋ ମହାମନାଃ ।୫୯ ।
ଭଗବାନ୍ ଭଗହାନନ୍ଦୀ ବନମାଳୀ ହଳାୟୁଧଃ ।
ଆଦିତ୍ୟୋ ଜ୍ୟୋତିରାଦିତ୍ୟଃ ସହିଷ୍ଣୁର୍ଗତିସତ୍ତମଃ ।୬୦ ।
ସୁଧନ୍ୱା ଖଣ୍ଡପରଶୁର୍ଦାରୁଣୋ ଦ୍ରବିଣପ୍ରଦଃ ।
ଦିବଃସ୍ପୃକ୍ ସର୍ବଦୃଗ୍ ବ୍ୟାସୋ ବାଚସ୍ପତିରଯୋନିଜଃ ॥
ତ୍ରିସାମା ସାମଗଃ ସାମ ନିର୍ବାଣଂ ଭେଷଜଂ ଭିଷକ୍ ।
ସଂନ୍ୟାସକୃଚ୍ଛମଃ ଶାନ୍ତୋ ନିଷ୍ଠା ଶାନ୍ତିଃ ପରାୟଣମ୍ ।୬୨ ।
ଶୁଭାଙ୍ଗଃ ଶାନ୍ତିଦଃ ସ୍ରଷ୍ଟା କୁମୁଦଃ କୁବଳେଶୟଃ ।
ଗୋହିତୋ ଗୋପତିର୍ଗୋପ୍ତା ବୃଷଭାକ୍ଷୋ ବୃଷପ୍ରିୟଃ ।୬୩ ।
ଅନିବର୍ତ୍ତୀ ନିବୃତ୍ତାତ୍ମା ସଂକ୍ଷେପ୍ତା କ୍ଷେମକୃଚ୍ଛିବଃ ।
ଶ୍ରୀବତ୍ସବକ୍ଷାଃ ଶ୍ରୀବାସଃ ଶ୍ରୀପତିଃ ଶ୍ରୀମତାଂ ବରଃ ।୬୪ ।
ଶ୍ରୀଦଃ ଶ୍ରୀଶଃ ଶ୍ରୀନିବାସଃ ଶ୍ରୀନିଧିଃ ଶ୍ରୀବିଭାବନଃ ।
ଶ୍ରୀଧରଃ ଶ୍ରୀକରଃ ଶ୍ରେୟଃ ଶ୍ରୀମାଂଲ୍ଲୋକତ୍ରୟାଶ୍ରୟଃ ।୬୫ ।
ସ୍ୱକ୍ଷଃ ସ୍ୱଙ୍ଗଃ ଶତାନନ୍ଦୋ ନନ୍ଦିର୍ଜ୍ୟୋତିର୍ଗଣେଶ୍ୱରଃ ।
ବିଜିତାତ୍ମା ବିଧେୟାତ୍ମା ସତ୍କୀର୍ତ୍ତିଚ୍ଛିନ୍ନସଂଶୟଃ ।୬୬ ।

ଉଦୀର୍ଣ୍ଣଃ ସର୍ବତଶ୍ଚକ୍ଷୁରନୀଶଃ ଶାଶ୍ୱତସ୍ଥିରଃ ।
ଭୂଶୟୋ ଭୂଷଣୋ ଭୂତିର୍ବିଶୋକଃ ଶୋକନାଶନଃ ।୬୭।
ଅର୍ଚ୍ଚିଷ୍ମାନର୍ଚ୍ଚିତଃ କୁମ୍ଭୋ ବିଶୁଦ୍ଧାତ୍ମା ବିଶୋଧନଃ ।
ଅନିରୁଦ୍ଧୋଽପ୍ରତିରଥଃ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନୋଽମିତବିକ୍ରମଃ ।୬୮।
କାଳନେମିନିହା ବୀରଃ ଶୌରିଃ ଶୂରଜନେଶ୍ୱରଃ ।
ତ୍ରିଲୋକାତ୍ମା ତ୍ରିଲୋକେଶଃ କେଶବଃ କେଶିହା ହରିଃ ॥
କାମଦେବଃ କାମପାଳଃ କାମୀ କାନ୍ତଃ କୃତାଗମଃ ।
ଅନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟବପୁର୍ବିଷ୍ଣୁର୍ବୀରୋଽନନ୍ତୋ ଧନଞ୍ଜୟଃ ।୭୦।
ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟୋ ବ୍ରହ୍ମକୃଦ୍ ବ୍ରହ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ରହ୍ମବିବର୍ଦ୍ଧନଃ ।
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ବ୍ରହ୍ମୀ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞୋ ବ୍ରାହ୍ମଣପ୍ରିୟଃ ।୭୧।
ମହାକ୍ରମୋ ମହାକର୍ମା ମହାତେଜା ମହୋରଗଃ ।
ମହାକ୍ରତୁର୍ମହାଯଜ୍ୱା ମହାଯଜ୍ଞୋ ମହାହବିଃ ।୭୨।
ସ୍ତବ୍ୟ ସ୍ତବପ୍ରିୟଃ ସ୍ତୋତ୍ରଂ ସ୍ତୁତିଃ ସ୍ତୋତା ରଣପ୍ରିୟଃ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣଃ ପୂରୟିତା ପୁଣ୍ୟଃ ପୁଣ୍ୟକୀର୍ତ୍ତିରନାମୟଃ ।୭୩।
ମନୋଜବସ୍ତୀର୍ଥକରୋ ବସୁରେତା ବସୁପ୍ରଦଃ ।
ବସୁପ୍ରଦୋ ବାସୁଦେବୋ ବସୁର୍ବସୁମନା ହବିଃ ।୭୪।
ସଦ୍‌ଗତିଃ ସଦ୍‌କୃତିଃ ସତ୍ତା ସଦ୍‌ଭୂତିଃ ସତ୍‌ପରାୟଣଃ ।
ଶୂରସେନୋ ଯଦୁଶ୍ରେଷ୍ଠଃ ସନ୍ନିବାସଃ ସୁଯାମୁନଃ ।୭୫।
ଭୂତାବାସୋ ବାସୁଦେବୋ ସର୍ବାସୁନିଲୟୋଽନଳଃ ।
ଦର୍ପହା ଦର୍ପଦୋ ଦୃପ୍ତୋ ଦୁର୍ଦ୍ଧରୋଽଥାପରାଜିତଃ ।୭୬।

ବିଶ୍ୱମୂର୍ତ୍ତିର୍ମହାମୂର୍ତ୍ତି ଦୀପ୍ତମୂର୍ତ୍ତିରମୂର୍ତ୍ତିମାନ୍ ।
ଅନେକମୂର୍ତ୍ତିରବ୍ୟକ୍ତଃ ଶତମୂର୍ତ୍ତିଃ ଶତାନନଃ ।୭୭ ।
ଏକୋ ନୈକଃ ସବଃ କଃ କିଂ ଯତ୍ତତ୍ ପଦମନୁତ୍ତମମ୍ ।
ଲୋକବନ୍ଧୁର୍ଲୋକନାଥୋ ମାଧବୋ ଭକ୍ତବତ୍ସଳଃ ।୭୮ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣୋଃ ହେମାଙ୍ଗୋ ବରାଙ୍ଗଶ୍ଚନ୍ଦନାଙ୍ଗଦୀ ।
ବୀରହା ବିଷମଃ ଶୂନ୍ୟୋ ଘୃତାଶୀରଚଳଶ୍ଚଳଃ ।୭୯ ।
ଅମାନୀ ମାନଦୋ ମାନ୍ୟୋ ଲୋକସ୍ୱାମୀ ତ୍ରିଲୋକଧୃକ୍ ।
ସୁମେଧା ମେଧଜୋ ଧନ୍ୟଃ ସତ୍ୟମେଧା ଧରାଧରଃ ।୮୦ ।
ତେଜୋବୃଷୋ ଦ୍ୟୁତିଧରଃ ସର୍ବଶସ୍ତ୍ରଭୃତାଂ ବରଃ ।
ପ୍ରଗ୍ରହୋ ନିଗ୍ରହୋ ବ୍ୟଗ୍ରୋ ନୈକଶୃଙ୍ଗୋ ଗଦାଗ୍ରଜଃ ।୮୧ ।
ଚତୁର୍ମୂର୍ତ୍ତିଶ୍ଚତୁର୍ବାହୁଶ୍ଚତୁର୍ବ୍ୟୂହଶ୍ଚତୁର୍ଗତିଃ ।
ଚତୁରାତ୍ମା ଚତୁର୍ଭାବଶ୍ଚତୁର୍ବେଦବିଦେକପାତ୍ ।୮୨ ।
ସମାବର୍ତ୍ତୋଽନିବୃତ୍ତାତ୍ମା ଦୁର୍ଜୟୋ ଦୁରତିକ୍ରମଃ ।
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭୋ ଦୁର୍ଗମୋ ଦୁର୍ଗୋ ଦୁରାବାସୋ ଦୁରାରିହା ।୮୩ ।
ଶୁଭାଙ୍ଗୋ ଲୋକସାରଙ୍ଗଃ ସୁତନ୍ତୁସ୍ତନ୍ତୁବର୍ଦ୍ଧନଃ ।
ଅର୍କୋ ବାଜସନଃ ଶୃଙ୍ଗୀ ଜୟନ୍ତଃ ସର୍ବବିଜ୍ଜୟୀ ।୮୪ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣବିନ୍ଦୁରକ୍ଷୋଭ୍ୟଃ ସର୍ବବାଗୀଶ୍ୱରେଶ୍ୱରଃ ।
ମହାହ୍ରଦୋ ମହାଗର୍ତ୍ତୋ ମହାଭୂତୋ ମହାନିଧିଃ ।୮୫ ।
କୁମୁଦଃ କୁନ୍ଦରଃ କୁନ୍ଦଃ ପର୍ଜନ୍ୟଃ ପାବନୋଽନିଳଃ ।
ଅମୃତାଶୋଽମୃତବପୁଃ ସର୍ବଜ୍ଞଃ ସର୍ବତୋମୁଖଃ ।୮୬ ।

ସୁଲଭଃ ସୁବ୍ରତଃ ସିଦ୍ଧଃ ଶତ୍ରୁଜିଚ୍ଛତ୍ରୁତାପନଃ ।
ନ୍ୟଗ୍ରୋଧୋଦୁମ୍ବରୋଽଶ୍ୱତ୍ଥ ଶ୍ଚାଣୁରାନ୍ଧ୍ରନିଷୂଦନଃ ।୮୭।
ସହସ୍ରାର୍ଚ୍ଚିଃ ସପ୍ତଜିହ୍ୱଃ ସପ୍ତୈଧାଃ ସପ୍ତବାହନଃ ।
ଅମୂର୍ତ୍ତିରନଘୋଽଚିନ୍ତ୍ୟୋ ଭୟକୃଦ୍‌ଭୟନାଶନଃ ।୮୮।
ଅଣୁର୍ବୃହତ୍ କୃଶଃ ସ୍ଥୂଳୋ ଗୁଣଭୃନ୍ନିର୍ଗୁଣୋ ମହାନ୍ ।
ଅଧୃତଃ ସ୍ୱଧୃତଃ ସ୍ୱାସ୍ୟଃ ପ୍ରାଗ୍ ବଂଶୋ ବଂଶବର୍ଦ୍ଧନଃ ॥
ଭାରଭୃତ୍ କଥିତୋ ଯୋଗୀ ଯୋଗୀଶଃ ସର୍ବକାମଦଃ ।
ଆଶ୍ରମଃ ଶ୍ରମଣଃ କ୍ଷାମଃ ସୁପର୍ଣ୍ଣୋ ବାୟୁବାହନଃ ।୯୦।
ଧନୁର୍ଦ୍ଧରୋ ଧନୁର୍ବେଦୋ ଦଣ୍ଡୋ ଦମୟିତା ଦମଃ ।
ଅପରାଜିତଃ ସର୍ବସହୋ ନିୟନ୍ତାନିୟମୋଽଯମଃ ।୯୧।
ସତ୍ତ୍ୱବାନ୍ ସାତ୍ତ୍ୱିକଃ ସତ୍ୟଃ ସତ୍ୟଧର୍ମପରାୟଣଃ ।
ଅଭିପ୍ରାୟଃ ପ୍ରିୟାର୍ହୋଽର୍ହଃ ପ୍ରିୟକୃଦ୍ ପ୍ରୀତିବର୍ଦ୍ଧନଃ ।୯୨।
ବିହାୟସଗତିର୍ଜ୍ୟୋତିଃ ସୁରୁଚିର୍ହୁତଭୁଗ୍ ବିଭୁଃ ।
ରବିର୍ବିରୋଚନଃ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ସବିତା ରବିଲୋଚନଃ ।୯୩।
ଅନନ୍ତୋ ହୁତଭୁଗ୍‌ଭୋକ୍ତା ସୁଖଦୋ ନୈକଜୋଽଗ୍ରଜଃ ।
ଅନିର୍ବିଣ୍ଣଃ ସଦାମର୍ଷୀ ଲୋକାଧିଷ୍ଠାନମଦ୍‌ଭୁତଃ ।୯୪।
ସନାତ୍ ସନାତନତମଃ କପିଳଃ କପିରପ୍ୟୟଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତିଦଃ ସ୍ୱସ୍ତିକୃତ୍ ସ୍ୱସ୍ତି ସ୍ୱସ୍ତିଭୁକ୍ ସ୍ୱସ୍ତିଦକ୍ଷିଣଃ ।୯୫।
ଅରୌଦ୍ରଃ କୁଣ୍ଡଳୀ ଚକ୍ରୀ ବିକ୍ରମ୍ୟୂର୍ଜ୍ଜିତଶାସନଃ ।
ଶବ୍‌ଦାତିଗଃ ଶବ୍‌ଦସହଃ ଶିଶିରଃ ଶର୍ବରୀକରଃ ।୯୬।

ଅକ୍ରୂରଃ ପେଶଳୋ ଦକ୍ଷୋ ଦକ୍ଷିଣଃ କ୍ଷମିଣାଂ ବରଃ ।
ବିଦ୍ୱତ୍ତମୋ ବୀତଭୟଃ ପୁଣ୍ୟଶ୍ରବଣକୀର୍ତ୍ତନଃ ।୯୭ ।
ଉତ୍ତାରଣୋ ଦୁଷ୍କୃତିହା ପୁଣ୍ୟୋ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନନାଶନଃ ।
ବୀରହା ରକ୍ଷଣଃ ସନ୍ତୋ ଜୀବନଃ ପର୍ଯ୍ୟବସ୍ଥିତଃ ।୯୮ ।
ଅନନ୍ତରୂପୋଽନନ୍ତଶ୍ରୀର୍ଜିତମନ୍ୟୁର୍ଭୟାପହଃ ।
ଚତୁରସ୍ରୋ ଗଭୀରାତ୍ମା ବିଦିଶୋ ବ୍ୟାଦିଶୋ ଦିଶଃ ।୯୯ ।
ଅନାଦିର୍ଭୂର୍ଭୁବୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ସୁବୀରୋ ରୁଚିରାଙ୍ଗଦଃ ।
ଜନନୋ ଜନଜନ୍ମାଦିର୍ଭୀମୋ ଭୀମପରାକ୍ରମଃ ।୧୦୦ ।
ଆଧାରନିଲୟୋଽଧାତା ପୁଷ୍ପହାସଃ ପ୍ରଜାଗରଃ ।
ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗଃ ସତ୍ପଥାଚାରଃ ପ୍ରାଣଦଃ ପ୍ରଣବଃ ପଣଃ ।୧୦୧ ।
ପ୍ରମାଣଂ ପ୍ରାଣନିଲୟଃ ପ୍ରାଣଭୃତ୍ ପ୍ରାଣଜୀବନଃ ।
ତତ୍ତ୍ୱଂ ତତ୍ତ୍ୱବିଦେକାତ୍ମା ଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁଜରାତିଗଃ ।୧୦୨ ।
ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ୱସ୍ତରୁସ୍ତାରଃ ସବିତା ପ୍ରପିତାମହଃ ।
ଯଜ୍ଞୋ ଯଜ୍ଞପତିର୍ଯ୍ୟଜ୍ୱା ଯଜ୍ଞାଙ୍ଗୋ ଯଜ୍ଞବାହନଃ ।୧୦୩ ।
ଯଜ୍ଞଭୃଦ୍ ଯଜ୍ଞକୃଦ୍ ଯଜ୍ଞୀ ଯଜ୍ଞଭୁଗ୍ ଯଜ୍ଞସାଧନଃ ।
ଯଜ୍ଞାନ୍ତକୃଦ୍ ଯଜ୍ଞଗୁହ୍ୟମନ୍ନମନ୍ନାଦ ଏବ ଚ ।୧୦୪ ।
ଆତ୍ମଯୋନିଃ ସ୍ୱୟଂଜାତୋ ବୈଖାନଃ ସାମଗାୟନଃ ।
ଦେବକୀନନ୍ଦନଃ ସ୍ରଷ୍ଟା କ୍ଷିତୀଶଃ ପାପନାଶନଃ ।୧୦୫ ।
ଶଙ୍ଖଭୃନ୍ନନ୍ଦକୀ ଚକ୍ରୀ ଶାର୍ଙ୍ଗଧନ୍ୱା ଗଦାଧରଃ ।
ରଥାଙ୍ଗପାଣିରକ୍ଷୋଭ୍ୟଃ ସର୍ବପ୍ରହରଣାୟୁଧଃ ।୧୦୬ ।

ସର୍ବପ୍ରହରଣାୟୁଧ ଓଁ ନମଃ ଇତି ।

ଯଇଦଂ କୀର୍ତ୍ତିନୀୟସ୍ୟ କେଶବସ୍ୟ ମହାତ୍ମନଃ ।
ନାମ୍ନାଂ ସହସ୍ରଂ ଦିବ୍ୟାନାମ ଶେଷେଣ ପରିକୀର୍ତ୍ତିୟେତ୍ ।।
କୃଷ୍ଣାୟ ବାସୁଦେବାୟ ଦେବକୀନନ୍ଦନାୟଚ ।
ନନ୍ଦଗୋପକୁମାରାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋନମଃ ।।

ଓଁ ବନମାଳୀ ଗଦିଶର୍ଙ୍ଗୀ ଶଙ୍ଖି ଚକ୍ରୀ ଚ ନନ୍ଦକୀ ।
ଶ୍ରୀମାନ୍ ନାରାୟଣ ବିଷ୍ଣୁର୍ବାସୁଦେବୋଭିରକ୍ଷତୁ (୩ ଥର) ।।
ର୍ବାସୁଦେବୋଭିରକ୍ଷତୁ ଓଁ ନମଃ ଇତି ।

ଅଷ୍ଟ-ଗୁଜ୍ଜରୀ

ଓଁ

ଅଚ୍ୟୁତଂ ଗୋଲୋକନାଥଂ ସାକ୍ଷାତ୍ ବିଷ୍ଣୁଂ ସ୍ୱରୂପକମ୍
କଳିଯୁଗେ ବିହରନ୍ତ ଅଷ୍ଟଗୁଜ୍ଜରୀ ପ୍ରକାଶିତମ୍ ।।

(୧)

ଭାବବିନୋଦିଆ ଠାକୁର ଭକ୍ତବତ୍ସଳ ହରି ।
ଭକ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ କଳେବର ଦଶ ମୂରତି ଧରି ।।
ଭକ୍ତ ତୁମ୍ଭର କି କରିବ ଭକ୍ତ ବୋଲରେ ଥାଅ ।
ଭକ୍ତ ପେଶିଲା ହସ୍ତିନାକୁ ଦୂତପଣରେ ଯାଅ ।।
ଭକ୍ତ ଦେଖାଇଲା ସ୍ତମ୍ଭକୁ ସ୍ତମ୍ଭୁ ହେଲ ଉଦିତ ।
ଭୃତ୍ୟର ଭୃତ୍ୟ ପରି ଭୃତ୍ୟ ଭଣେ ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ ।।

(୨)

ବିଷୟାରସରେ ମଜ୍ଜିଲି ସାଧୁ ସଙ୍ଗକୁ ତେଜି ।
ତରୁଣୀତନୟା ତନୁକୁ ଦିବା ରଜନୀ ହେଜି ।।
ତୁମ୍ଭ ନାମ କାହୁଁ ଜାଣିବି ପ୍ରଭୁ ଜଗଜ୍ଜୀବନ ।
ପ୍ରକୃତି ମୋତେ ଭୁଲାଇଲା ସୁଧାରସ ଆପ୍ୟାନ ।।
ପତିତ-ପାବନ ବାନା ସେ ଯହୁଁ ଶୁଣିଲି ତୋର ।
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ ଯେ ଭଣଇ ତେଣୁ ଭରସା ମୋର ।।

(୩)

ଦୁର୍ଜନ ଲୋକଙ୍କୁ ଡରଇ ପିଠି ଯାତନା ଦେଇ ।
ନିରେଖ ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛି ଭବ ସାଗରେ ମୁହିଁ ।।
ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ କୃପା କରିବ ମୋତେ ଥିବ ଆବୋରି ।
କୃତାନ୍ତକ କିସ କରିବ ବୋଧ ଷଡ଼-ଅଇରି ।।
ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ ରଖିଲ କି କଲେ କୁରୁପତି ।
ଯାହାକୁ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ରଖିବ ଭଣେ ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତି ।।

(୪)

ତୁମ୍ଭର ଭୃତ୍ୟ କେ ହୋଇବ ଗୋଷ୍ଠମଣ୍ଡଳେ କହ ।
ସେ ମୋତେ ତୁମ୍ଭ ସମକକ୍ଷ ହୃଦେ କିନ୍ତୁ ନ ବହ ।।
ତୁମ୍ଭ ସେବା କାହୁଁ ଜାଣିବି ତୁମ୍ଭ ଭକ୍ତଙ୍କ ସେବା ।
ସେବାରେ ସୀମା ନ ଜାଣିଣ ହୁଡ଼ି ବୋଇଲି ଅବା ।।
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଅଙ୍କିତ ଏମାନେ ଯେଉଁ ଚରଣେ ନିତି ।
ରୁଦ୍ର ପଦ୍ମଯୋନି ଭଜନ୍ତି ଭଣେ ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତି ।।

(୫)

ମାୟାଜାଲ ତୋପେ ପଡ଼ିଲି ଦିଗ ନ ଦିଶେ କୂଳ ।
ଭ୍ରାତା ବନ୍ଧୁ କିସ କରିବେ ମୋତେ ନୋହିଲା ସଳ ।।
ରଖିଲେ ରଖ ଜଗନ୍ନାଥ ଆଉ ନାହିଁ ରଖନ୍ତା ।
ତୁମ୍ଭେ ନ ରଖିଲେ ଭାସିଲି ଶୁଣି ହୁଅ ଅଚିନ୍ତା ।।

ଶ୍ରୀବତ୍ସ ବୋଲି ଏକ ଦ୍ୱିଜ ହୃଦେ ମାଇଲା ନାତ ।
ତୁମ୍ଭେ ହୃଷ୍ଟ ହୋଇ ହସିଲ ତୁମ୍ଭ ମହିମା ଅନ୍ତ ।।
ରାଜୁସି ସଭା ଯଜ୍ଞଶାଳେ ବେତଧରି ଖୁଣ୍ଟିଆ ।
ଭୃତ୍ୟକୁ ନୃପତି କରାଅ ପ୍ରଭୁ ଏଡ଼େ ହଟିଆ ।।
ବ୍ୟାଧ ଅଜାମିଳ ଗଣିକା ତାଙ୍କୁ ଦେଲ ସୁଗତି ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପତିତ ପାବନ ଭଣେ ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତି ।।

(୬)

ତୁମ୍ଭ ଛାମୁରେ ଜଣାଉଛି ଗୁରୁ ସନ୍ଦେହ କଥା ।
କେ ଗୁରୁ କେ ଶିଷ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା କାହିଁ ମୁଣ୍ଡାନ୍ତି ମଥା ।।
ଅବିବେକ ହୋଇ ରହିଲ ଶୁଣି ହେଲି ଚକିତ ।
ଦିବା ରଜନୀ ଗୁଣୁଥାଇ ଶାନ୍ତ ନୋହିଲା ଚିତ୍ତ ।।
କେ ଦେବତା କେହୁ ଭକତ କେ କାହାକୁ ପୂଜିଲା ।
କେ ଭୋଗରାଗ କରାଇଛି କେହୁ ଗୋଟା ଭୁଞ୍ଜିଲା ।।
କେ ଯଦି କେ ସତୀ କେ ପତି କେଉଁ ଗୋଟା ନିରସ ।
କେ କଲା ତହୁଁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ବାଦ କେହୁ ଗୋଟା ହରଷ ।।
କେ ନର ଗୁଞ୍ଜର ତୁରଙ୍ଗ କେ କାହିଁରେ ଆଶ୍ରମ ।
କେ ଅଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦନ ଲେପନ୍ତି କେଉଁ ପିଣ୍ଡ ଦହନ ।।
ଛପନକୋଟି ଜୀବଜନ୍ତୁ ସର୍ବଘଟେ ଏକତ୍ୱ ।
ଲୀଳା ନିମନ୍ତେ ନାନାକାର ଭଣେ ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ ।।

(୭)

ଗୀତା ଭାଗବତ ପୁରାଣ ଶ୍ରୁତି ବେଦ ପୁଛିଲି ।
ତୋ ବିନୁ ମୋତେ ଗତି ନାହିଁ ତୀର୍ଥ ବାତ ଲୋଡ଼ିଲି ।।
ଗୁରୁ ଶବଦ କୃଷ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ କହିଲେ କର୍ଣ୍ଣେ ।
ସତ୍ୟ ଶାନ୍ତି ଦୟା କ୍ଷମାକୁ ହେତୁ ଚୈତନ୍ୟ ମନ ।।
ଇହ ପରଲୋକେ ବୋଲନ୍ତି ଗତ ପରଚେତନୁ ।
ତ୍ରିଗୁଣ ଅର୍ଘତିମିରକି ସତ୍ତ୍ୱ ଦର୍ଶନ ଭାନୁ ।।
କମଳକେଶର ଦଳରେ ଲୀଳା କରେ ଭ୍ରମର ।
ଶୂନ୍ୟରେ ଜ୍ୟୋତିଉର୍ମିଜ୍ୟୋତି ଶୂନ୍ୟେ ତୁମ୍ଭେ କେଶର ।।
ଛପନକୋଟି ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ।
କହେ ଅଚ୍ୟୁତ ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତ ଯାର ବାସନା ଥିବ ।।

(୮)

ନ ଜାଣି ମୁଁ ଜଣାଉଛି ହେ ମଣୁଥିବ କେଶବ ।
ଦିବା ରଜନୀ ତିଳେ ତିଳେ ମୋର ହୃଦରେ ଥିବ ।।
ଜୀବ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଶରଣ ପ୍ରଭୁ ମାଗଇ ତୋତେ ।
ପ୍ରାଣ ପ୍ରୟାଣ ସମୟକୁ ଭ୍ରମ ଲାଗିଲା ମୋତେ ।।
କେଉଁ ବରଷ କେଉଁ ମାସ କେତେବେଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ।
କାହୁଁ ଯାଇ କାହିଁ ରହିଲା ମୋର ନୋହିଲା ହେତୁ ।।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶୁକ୍ଳ ଏକାଦଶୀ ସେ ଦିନକୁ ମୋ ଆଶା ।
ଅଭୟ ଚରଣେ ମାଗଇ ମୋର ଏହି ଭରସା ।।

ଚିତ୍ରୋତ୍ପଳା ନଦୀ ଉତ୍ତରେ ଗ୍ରାମ ନେମାଳ ସ୍ଥାନ ।
ସେ ସ୍ଥାନେ ଏ ଦେହ ରହିବ ମୋର ଏହି ଧିଆନ ।।
ଛପନକୋଟି ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଯହୁଁ କରିଛ ଜାତ ।
ତୁମ୍ଭ ଭୃତ୍ୟର ଭୃତ୍ୟ ମୁହିଁ ଭଣେ ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ ।।

ଇତି ଶ୍ରୀ ମହାପୁରୁଷ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଦାସ ବିରଚିତଂ ଅଷ୍ଟ ଗୁଜ୍ଜରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମ୍ ।

ଓଁ ବନ୍ଦେ ମହାପୁରୁଷତେ ଚରଣାରବିନ୍ଦମ୍ ।

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥାଷ୍ଟକମ୍

କଦାଚିତ୍ କାଳିନ୍ଦୀତଟବିପିନସଙ୍ଗୀତକରବୋ
ମୁଦାଭୀରୀନାରୀବଦନକମଳାସ୍ୱାଦମଧୁପଃ
ରମାଶମ୍ଭୁର୍ବ୍ରହ୍ମାସୁରପତିଗଣେଶାର୍ଜିତପଦୋ
ଜଗନ୍ନାଥଃ ସ୍ୱାମୀ ନୟନପଥଗାମୀ ଭବତୁ ମେ ।୧।
ଭୁଜେ ସବ୍ୟେ ବେଣୁଂ ଶିରସି ଶିଖିପିଚ୍ଛଂ କଟିତଟେ
ଦୁକୂଳଂ ନେତ୍ରାନ୍ତେ ସହଚର କଟାକ୍ଷଂ ବିଦଧତେ
ସଦା ଶ୍ରୀମଦ୍ ବୃନ୍ଦାବନବସତି ଲୀଳାପରିଚୟୋ
ଜଗନ୍ନାଥଃ ସ୍ୱାମୀ ନୟନପଥଗାମୀ ଭବତୁ ମେ ।୨।
ମହାମ୍ଭୋଧେସ୍ତିରେ କନକରୁଚିରେ ନୀଳଶିଖରେ
ବସନ୍ ପ୍ରାସାଦାନ୍ତେ ସହଜବଳଭଦ୍ରେଣ ବଳିନା

ସୁଭଦ୍ରାମଧ୍ୟସ୍ଥ ସକଳସୁରସେବାବସରଦୋ
ଜଗନ୍ନାଥଃ ସ୍ୱାମୀ ନୟନପଥଗାମୀ ଭବତୁ ମେ ।୩।
କୃପାପାରାବାରଃ ସକଳଜଳଦଶ୍ରେଣି ରୁଚିରୋ
ରମାବାଣୀରାମ ସ୍ଫୁରଦମଳପଦ୍ମେକ୍ଷଣମୁଖୈଃ
ସୁରେନ୍ଦ୍ରୈରାରାଧ୍ୟଃ ଶ୍ରୁତିଗଣଶିଖାଗୀତଚରିତୋ
ଜଗନ୍ନାଥଃ ସ୍ୱାମୀ ନୟନପଥଗାମୀ ଭବତୁ ମେ ।୪।
ରଥାରୂଢ଼ୋ ଗଚ୍ଛନ୍ ପଥିମିଳିତଭୂଦେବପଟଳୈଃ
ସ୍ତୁତିପ୍ରାଦୁର୍ଭାବଂ ପ୍ରତିପଦମୁପାକର୍ଣ୍ୟ ସଦୟଃ
ଦୟାସିନ୍ଧୁର୍ବନ୍ଧୁଃ ସକଳ ଜଗତାଂ ସିନ୍ଧୁ ସୁତୟା
ଜଗନ୍ନାଥଃ ସ୍ୱାମୀନୟନପଥଗାମୀ ଭବତୁ ମେ ।୫।
ପରବ୍ରହ୍ମା ପୀଡ଼ଃ କୁବଳୟଦଳୋତ୍ଫୁଲ୍ଲନୟନୋ-
ନିବାସୀ ନୀଳାଦ୍ରୌ ନିହିତଚରଣୋଽନନ୍ତ ଶିରସି
ରସାନନ୍ଦୋ ରାଧାସରସବପୁରାଲିଙ୍ଗନ ସୁଖୋ
ଜଗନ୍ନାଥଃ ସ୍ୱାମୀ ନୟନପଥଗାମୀ ଭବତୁ ମେ ।୬।
ନବୈ ଯାଚେ ରାଜ୍ୟଂ ନ ଚ କନକମାଣିକ୍ୟବିଭବଂ
ନଯାଚେଽହଂ ରମ୍ୟାଂ ନିଖିଳଜନକାମ୍ୟାଂ ବରବଧୂମ୍
ସଦାକାଳେ କାଳେ ପ୍ରମଥପତିନା ଗୀତଚରିତୋ
ଜଗନ୍ନାଥଃ ସ୍ୱାମୀ ନୟନପଥଗାମୀ ଭବତୁ ମେ ।୭।
ହର ତ୍ୱଂ ସଂସାରଂ ଦ୍ରୁତତରମସାରଂ ସୁରପତେ
ହର ତ୍ୱଂ ପାପାନଂ ବିତତିମପରାଂ ଯାଦବପତେ

ଅହୋ ! ଦୀନନାଥଂ ନିହିତମଚଳଂ ନିଶ୍ଚିତପଦଂ
ଜଗନ୍ନାଥଃ ସ୍ୱାମୀ ନୟନପଥଗାମୀ ଭବତୁମେ ।୮।
ଜଗନ୍ନାଥାଷ୍ଟକଂ ପୁଣ୍ୟଂ ଯଃ ପଠେତ୍ ପ୍ରଯତଃ ଶୁଚିଃ
ସର୍ବପାପବିଶୁଦ୍ଧାତ୍ମା ବିଷ୍ଣୁଲୋକଂ ସ ଗଚ୍ଛତି ।୯।

*

ତ୍ରାହି ଅଚ୍ୟୁତ !

ଦୁର୍ଗା ସହସ୍ର ନାମ

ଋଷିଛନ୍ଦଃ

ଓଁ ଅସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାସହସ୍ରନାମୋସ୍ତୋତ୍ରସ୍ୟ ଆରଣ୍ୟକ ଋଷିଃ ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍‌ଛନ୍ଦଃ । ଶ୍ରୀ ଭଗବତୀ ଜୟଦୁର୍ଗା ଦେବତା । ହ୍ଲୀଂ ବୀଜଂ ସ୍ୱାହା ଶକ୍ତିଃ । ହୁଂ କୀଲକଂ । ମମ ସର୍ବପାପନିବାରଣାର୍ଥେ ଜପେ ବିନିଯୋଗଃ ।

ଧ୍ୟାନଂ

ଧ୍ୟାୟେତ୍ସୁ ବର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣାଭାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରାଂ ଗ୍ମରୁହାସିନୀଂ ।
ସର୍ବଲକ୍ଷଣସମ୍ପନ୍ନା ମର୍ଦ୍ଧେନ୍ଦୁ କୃତଶେଖରାଂ ॥
ଚତୁର୍ଭୁଜାଂ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧରାଂ ବାଳାଂ ସ୍ୱରୂପିଣୀଂ ।
ଉଦ୍ୟତ୍ରିଶୂଳନିର୍ଭିନ୍ନଂ ମହିଷାଂ ସିଂହବାହିନୀଂ ॥
ମୁକ୍ତାଦାମଲସତ୍କଣ୍ଠାଂ ମୁନିଭିଃ ସ୍ତୁତିପାଠକୈଃ ।
ସିଦ୍ଧୈ ଦେବଗଣୈ ଯୁଷ୍ଟାଂ କୁମାରୀଭିଶ୍ଚ ସେବିତାଂ ॥
ସର୍ବକାମପ୍ରଦାଂ ଦୁର୍ଗା ବରଦାଂ ଭକ୍ତବତ୍ସଳାଂ ।
ଓଁ ନମୋ ମହିଷାମର୍ଦ୍ଦିନୈ୍ୟ । ଓଁ ନମଃ ସର୍ବଲୋକଜନନୈ୍ୟ
ଓଁ ନମୋ ଜୟଦୁର୍ଗାୟୈ । ଓଁ ନମଃ ପ୍ରକୃତି ରୁପିଣୈ୍ୟ ।
ଓଁ ନମଃ ଶୁଣ୍ଡମୁଣ୍ଡ ପ୍ରମଥିନୈ୍ୟ । ଓଁ ନମଃ ପରମସୁଖପ୍ରଦାୟୈ
ଓଁ ନମଃ ପରମାନନ୍ଦଦାୟିନୈ୍ୟ ।
ଓଁ ନମଃ ପରମସୁଖପ୍ରଦାୟୈ ।
ଓଁ ଦେବୈ୍ୟ ଶିବାୟୈ ଅଭୟଦାୟିନୈ୍ୟ ଦୁର୍ଗାୟୈ ନମୋନମଃ ।

ଦୁର୍ଗା ସହସ୍ରନାମ ଆରମ୍ଭ

ଦୁର୍ଗା ଭଗବତୀ ଭଦ୍ରା ଶିବା ସ୍ୱର୍ଗାପବର୍ଗଦା ।
ଚଣ୍ଡିକା କାଳିକା ବାଳା ବିମଳା କମଳା ସତୀ ॥
ଶାନ୍ତିଃ କ୍ଷାନ୍ତିଃ କ୍ଷିତିଃ କ୍ଷୀଣକ୍ଷମାରୂପା କ୍ଷତାଶ୍ୱରୀ ।
ଲଜ୍ଜା ତୁଷ୍ଟାଃ ସ୍ତୁତିଃ ସ୍ତୁତ୍ୟା ଭବାନୀ ଭବମୋହିନୀ ॥
ରୁଦ୍ରାଣୀ ବୈଷ୍ଣବୀ ଭୀମା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବ୍ରହ୍ମରୂପିଣୀ ।
ସର୍ବାଙ୍ଗୀ ଶଙ୍କରୀ ସାଧ୍ୱୀ ସଦାନନ୍ଦ ବିଧାୟିନୀ ॥
ମଙ୍ଗଳାମଙ୍ଗଳା ହନ୍ତ୍ରୀ ବିଶ୍ୱମାତା ହରପ୍ରିୟା ।
ଗିରିରାଜସୁତା ଗୌରୀ ଗିରି କନ୍ଦରବାସିନୀ ॥
ବିଶ୍ୱହା ବିଶ୍ୱଜନନୀ ବିଶ୍ୱପାଳନକାରିଣୀ ।
ବନ୍ଧାରୁବନ୍ଧ୍ୟା ବରଦା ବରଣ୍ୟା ହରଭାମିନୀ ॥
ମହାମାୟା ମହାରାତ୍ରି ମୋହତ୍ରିଶ ଦାରୁଣା ।
ଅଟ୍ଟହାସିନୀ ଚଣ୍ଡୀ ଘୋର ଘର୍ଘରନାଦିନୀ ॥
କରାଳବଦନା କାଳୀ କରାଳାକ୍ଷୀ କଳାବତୀ ।
ହ୍ରୀଃ ଶ୍ରୀ ରାଦ୍ୟା ଜ୍ୟାଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଜନନୀ ନିର୍ଜରା ଜରା ॥
ଜଗତ୍ପୂଜ୍ୟା ଜଗଦ୍ଧାତା ଜଗଦ୍‌ଜୋନିର ଯୋନିଜା ।
ଦେବମାତା ଦେବମାତା ଦେବାନନ୍ଦକରି ସଦା ॥
ସର୍ବମନ୍ତ୍ରମୟୀ ବିଦ୍ୟା ବିଦ୍ୟାନ୍ନବହର ପ୍ରିୟା ।
ମହାଶକ୍ତି ର୍ମହାଭୂତି ର୍ମହାବିଦ୍ୟା ର୍ମହାଦ୍ୟୁତିଃ ॥

କୌମାରୀ ଶକ୍ତିହସ୍ତା ଚ ମହାବୃକ୍ଷ ଭବାହିନୀ ।
ଖଡ୍‌ଗପାଣି ର୍ଗଦାହସ୍ତା ଘୋର ଖର୍ପରଧାରିଣୀ ॥
ତ୍ରିନେତ୍ରା ଚ ଦ୍ୱିନେତ୍ରା ଚ ବହୁନେତ୍ରା ବିଭାବରୀ ।
ସର୍ବବିଦ୍ୟାମୟୀ ଦେବୀ ସଦା ମଙ୍ଗଳକାରିଣୀ ॥
ମତିର୍ଦ୍ୟୁତିଃଶ୍ରୁତିଃ ଶାନ୍ତି ର୍ଜ୍ୟୋତିର୍ଭୁତି ର୍ମୃତିଃକ୍ଷତି ।
ନାରାୟଣୀ ନିରାତଙ୍କା ନରକାର୍ଣ୍ଣବତାରିଣୀ ॥
ନନ୍ଦ ଗୋପଗୃହେ ଜାତା ଯଶୋଦାଗର୍ଭ ସମ୍ଭବା ।
ମେନକା କନ୍ୟକା ଭୀମା ଭୀମମାନସ ତୋଷିଣୀ ॥
ଭୀମବକ୍ତ୍ର ଭୀମନେତ୍ରା ଭୀମକର୍ମା ଭୟଙ୍କରୀଂ ।
ସର୍ବଲକ୍ଷଣସମ୍ପନ୍ନା ମର୍ଦ୍ଧେନ୍ଦୁ କୃତଶେଖରା ॥
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧରା ଦେବୀ ଭବାନୀ ଭବମୋହିନୀ ।
ହରଜାୟା ବିଶାଳାକ୍ଷୀ ଯୋଗିନୀଗଣସେବିତା ॥
ଯୋଗନିଦ୍ରା ଯୋଗମାୟା ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ଗଣବନ୍ଦିତା ।
ଯୋଗରୂପା ମହାରୂପା ସ୍ୱରୂପା ଚ କୁରୁପିଣୀ ॥
ଦକ୍ଷକନ୍ୟା ଦକ୍ଷଯଜ୍ଞ ନାଶିନୀ ବନବାସିନୀ ।
ଦିବ୍ୟରୂପା ଦିବିସଦାଂ ଦୁଃଖଶୋକ ବିନାଶିନୀ ॥
ଦିବ୍ୟାମ୍ବରାଧରା ବାଳା ଦିବ୍ୟଗନ୍ଧାନୁ ଲେପନା ।
ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣା ଶ୍ୟାମବର୍ଣ୍ଣା ରକ୍ତୌଷ୍ଠା ରକ୍ତଲୋଚନା ॥
ରକ୍ତପ୍ରିୟା ଭକ୍ତବୃନ୍ଦ୍ୟା ମାହାପାତକ ନାଶିନୀ ।
ପର୍ବତସ୍ଥା ପୂର୍ବରୂପା ସବଳା ବଳ ଦାୟିନୀ ॥

ଉମା କାତ୍ୟାୟିନୀ ଶ୍ୟାମାରମା ରମ୍ୟା ରଣ ପ୍ରିୟା ।
ଶୂଳହସ୍ତା ଚ ପାପଘ୍ନି ତ୍ରିପାପଘ୍ନୀ ତ୍ରିଦୋଷହା ॥
ତରଳାପାଙ୍ଗୀ ଶୁର୍ବଙ୍ଗୀ ରକ୍ତିକ ରକ୍ତଦନ୍ତିକା ।
ମହାବୁଦ୍ଧି ମହାମେଧା ମହାକାନ୍ତି ମହାସ୍ମୃତି ॥
ବୃଷାରୂଢ଼ା ଗଜାରୂଢ଼ା ମୟୂରବର ବାହନା ।
ଲୋକମାତା ଲୋକବନ୍ଦ୍ୟା ଲୋକତ୍ରୟା ଭୟାପ୍ରଦା ॥
ଚଣ୍ଡମୁଣ୍ଡଘ୍ନି ଶୁମୁଣ୍ଡା ଚଣ୍ଡିକା ଚଣ୍ଡବିକ୍ରମା ।
ନିଶୁମ୍ଭଘାତିନୀ ଘୋରା ରକ୍ତବୀଜ ନିପାତିନୀ ॥
ଶାକମ୍ବରୀ ଶୋକହାରୀ ଶୁଦରୀ ସୁନ୍ଦରୀ ଦରୀ ।
ସିଂହସ୍ଥା ସିଂହମଧ୍ୟା ଚ ସିଂହରୂଢ଼ା ଶିବପ୍ରିୟା ॥
ଅମ୍ବାଳିକା ରକ୍ତକାମା ଶିବରୂଢ଼ା ଶିବାମ୍ବିକା ।
ଅଳକା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣାଭାଂ ଭୈରବୀ ଭୀମନାଦିନୀ ॥
ଭଦ୍ରକାଳୀ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଜୟଦା ବିଜୟା ଜୟା ।
ଜ୍ୱଳିନୀ ଜ୍ଞାନୀନୀ ଚୈବ ଗାଳିନୀ ବିଷ୍ଣୁଲିଙ୍ଗିନୀ ॥
ପବିତ୍ରା ପରମାରାଧ୍ୟା ଚଞ୍ଚଳା ଚପଳା ଅପି ।
ଦୀର୍ଘଘୋଷା ସୁଘୋଷଣା ଚ ହବ୍ୟକବ୍ୟବହା ସତୀ ।
ରଣଚଣ୍ଡୀ ମହାଚଣ୍ଡୀ ଦଣ୍ଡିନୀ ଚଣ୍ଡବିକ୍ରମା ।
ଖଟ୍ୱାଙ୍ଗଧାରିଣୀ ଧୀରା ବନ୍ଧୁରା ବନ୍ଧୁ ପ୍ରୀତିଦା ॥
କପାଳିନୀ ସୀତା ସୀତା ଜଗଦ୍ଧାତ୍ରୀ ଜଗତ୍ ପ୍ରିୟା ।
ମଧୁକୈଟଭହନ୍ତ୍ରୀ ଚ ଘୋରଦୈତ୍ୟ ବିନାଶିନୀ ॥

ନିଶୁମ୍ଭ ଶୁମ୍ଭଦଳିନୀ ମହିଷାସୁର ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ।
ବିକ୍ଷୁରାକ୍ଷ ଶିରଛେଦ କାରିଣୀ ଦୁଃଖହାରିଣୀ ॥
ଉଗ୍ରା ବ୍ୟଗ୍ରା ଉଗ୍ରତାରା ଗିରିଜା ଗିରିମଣ୍ଡନା ।
ଗିରିନ୍ଦ୍ର ତନୟା ତାରା ଗିରିରାଜୋପରି ସ୍ଥିତା ॥
ଭୂତରୂପା ଭୂତବନ୍ଧ୍ୟା ଭୂତକୃତ୍ ଭୂତ ନାଶିନୀ ।
ପ୍ରଭୁତ ଭୂତିଦାତ୍ରୀ ଚ ଭୂତମଣ୍ଡଳ ସଂସ୍ଥିତା ॥
ଡାକିନୀ ଶାକିନୀ ପ୍ରେତ ପିଶାଗ୍ଚଦି ଗଣନ୍ୱିତା ।
ସ୍ୱାହା ସ୍ୱଧା ବଷଟ୍‌କାରା ସତ୍ୟା ସତ୍ୟବତୀ ରତିଃ ॥
ଗାୟତ୍ରୀ ରୂପା ଗୋମାତା ମାତା ଗୋଲକବାସିନୀ ।
ଚରାଚରାତ୍ମିକା ଚିତ୍ରରେଖା ଚିତ୍ରା ଚିଦାତ୍ମିକା ॥
ଅରୂପାନନ୍ଦରୂପା ଚ ବହୁରୂପାଣି ରୂପିକା ।
ଛଯ୍ୟଦୁର୍ଗା ଜରା ବୃଦ୍ଧା ବାଳିକା ତରୁଣାରୁଣା ॥
ପାର୍ବତୀ ସର୍ବଜନନୀ ସର୍ବାଣୀ ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ।
ସାରଦା ବରଦା ସିଦ୍ଧା ସିଦ୍ଧଦା ଶ୍ରେର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାସିନୀ ॥
ସୁମତିଃ କୁମତିଃ କୃଷ୍ଣା କୃଷ୍ଣକେଶା କୃଶୋଦରୀ ।
ନିର୍ବୀଜା ବୀଜରୂପା ଚ ମାତୃକା ସପ୍ତମାତୃକା ॥
ପୁଣ୍ୟା ସୌମବତୀ ସୌମ୍ୟା ମତ୍ସ୍ୟମାଂସ ପରାୟଣା ।
ତ୍ରିପୁରା ବଗଳା ଛିନ୍ନମସ୍ତକା ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ॥
ଶିବଦୂତୀ ଶିବାରାଧ୍ୟା ଆକାରୋ କାରରୂପିଣୀ ।
କ୍ଷରାକ୍ଷରା ବର୍ଣ୍ଣରୂପା ଅର୍ଦ୍ଧନାରୀ ମାହେଶ୍ୱରୀ ॥

ଚିଦାନନ୍ଦମୟା ଭବ୍ୟା ଭବଭାର୍ଯ୍ୟା ଭବାମ୍ବିକା ।
କାତ୍ୟାୟିନୀ କଳାକାଷ୍ଠା ରୂପିଣୀ କଳିନାଶିନୀ ॥
କୈଳାସବାସିନୀ କାର୍ତ୍ତି ନୃତ୍ୟକୀର୍ତ୍ତନତତ୍ପରା ।
ଅନେକନାମ୍ନୀ ଗ୍ୱନାମ୍ନୀ ସର୍ବନାମ ବିବର୍ଜିତା ॥
ଋଦ୍ଧିଦା ବୃଦ୍ଧିଦା ଶୁଦ୍ଧା ଋକ୍ଷଦା ମୋକ୍ଷଦାଭୟା ।
ସୁଷମା ପରମା ଶୋଭା ପରମାଦ୍ୟା ପରାତ୍ପରା ॥
ପଣ୍ଡିତା ମଣ୍ଡିତାରାଧ୍ୟା ନୃତ୍ୟବାଦନ ତତ୍ପରା ।
ଅନର୍ଘ୍ୟା ଅର୍ଘ୍ୟରୂପା ଚ ମହାର୍ଘ ଭୂଷଣା ଶୁଚିଃ ॥
ଶ୍ମଶାନ ଚଣ୍ଡୀ ଗ୍ୱମୁଣ୍ଡା କାଳୀ ଦକ୍ଷିଣକାଳୀକା ।
ସୁଭଦ୍ରା କଲ୍ପଲତିକା କ୍ରୀଡ଼ା କୌତୁହଳପ୍ରିୟା ॥
ମୃଡ଼ା ହୈମବତୀ ପଦ୍ମା ନିଧିତା ନିଧିରୂପିଣୀ ।
କାମିନୀଯାମିନୀ କାମ୍ୟା କମନୀୟା କୃପାନ୍ୱିତା ॥
ଧରାଧରା ଧରୟିତ୍ରୀ ଧାତ୍ରୀ ତ୍ରିପୁରସୁନ୍ଦରୀ ।
କାମାକ୍ଷୀ ରୁଦ୍ର ଚଣ୍ଡୀ ଚ ନିମ୍ନନାଭିଃ କ୍ଷମାବତୀ ॥
ଅତସୀକୁସୁମାଭା ଚ ପ୍ରେମଶାସ୍ତ୍ର ବିଶାରଦା ।
ସଗୁଣା ନିର୍ଗୁଣାନମ୍ରା ଗୁଣ ଭେଦକରାଧୃତିଃ ॥
ସର୍ବକାଳ କ୍ଷୟଂକରୀ ସର୍ବକାଳ ବିନାଶିନୀ ।
ଶାକମ୍ବରୀ ଶିବରୂପା ଧୂମ୍ର ଲୋଚନପ୍ରାଣହା ॥
କୁମାରୀ ସେବିକାସଂଖ୍ୟା କୁଙ୍କୁମାଙ୍କ ବିଳାସିନୀ ।
ଦୀର୍ଘନାଭି ଦୀର୍ଘତନୁ ଦୀର୍ଘନେତ୍ରା ସୁଦୀର୍ଘିକା ॥

ଶୋଭନାଙ୍ଗୀ ସୂକ୍ଷ୍ମତନୁ ପୋଷଣା ରୋଷଣବଣା ।
ଲଜ୍ଜାତ୍ମିକା ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ଯୁଗରୂପା ଯୁଗାନ୍ତକା ॥
ସର୍ବଶବ୍ଦ କ୍ଷୟକାରୀ ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱ ସ୍ୱରୂପିଣୀ ।
ବୀଣାବାଦ୍ୟମୟୀ ଦେବୀ ବୀଣାବାଦନ ତତ୍ପରା ॥
ଭୂରୂପା ସ୍ୱର୍ଗରୂପା ଚ ସାମବେଦ ବିଳାସିନୀ ।
ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଚନ୍ଦ୍ର କାନ୍ତିଶ୍ଚ ଚନ୍ଦ୍ର ମୌଳି ପ୍ରିୟଙ୍କରୀ ॥
ଇତୀଦଂ କୀର୍ତ୍ତୟେଦ୍ ଯସ୍ତୁ ଦୁର୍ଗାନାମ ସହସ୍ରକଂ ।
ଶ୍ଳୋକମେକଂ ପଦଂ ବାପି ପାଦଂ ବା ଗ୍ୱର୍ଦ୍ଧ ପାଦକଂ ॥
ପ୍ରଭାତେ ଗ୍ୱର୍ଦ୍ଧ ଦିବସେ ସାୟଂକାଳାର୍ଦ୍ଧ ରାତ୍ରକେ ।
ଦୁର୍ଗମେ ବା ବନ ମାର୍ଗେ ଶୟନେ ବା ନଦୀତଟେ ॥
ଶିବାଳୟେ ଶୁଦ୍ଧଭୂମେ ବିପଦ ସଙ୍କଟେଽପି ବା ।
ଶ୍ରାଦ୍ଧେଽହ୍ନ ପୁଣ୍ୟଦିବସେ ସଂକ୍ରାନ୍ତ୍ୟାଂ ହରିବାସରେ ॥
ଲକ୍ଷଧେନୁ ଦାନଫଳଂ ଲଭତେ ନାତ୍ରସଂଶୟଃ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣଃ କ୍ଷତ୍ରିୟୋ ବୈଶ୍ୟଃ ଶୁଦ୍ରୋ ବା ଯଦି ଭକ୍ତିତଃ ॥
ପଠେନ୍ନାମ ସହସ୍ରଂ ତୁ ଲପ୍ସ୍ୟତେ ବାଞ୍ଛିତଂ ଫଳଂ ॥
ଅଶ୍ୱମେଧ ସହସ୍ରସ୍ୟ ଫଳଂ ଚ ତତ୍ସମଃ ନହି ।
ତୀର୍ଥସ୍ନାନ ଫଳଂ ଲବ୍ଧ୍ୱା ଧନଧାନ୍ୟ ବିଭିର୍ଯ୍ୟତଃ ॥
ପୁତ୍ରକାମୀ ଦ୍ୱିରାବୃତ୍ତ୍ୟା ପଠେତ୍ ସ ପୁତ୍ରମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଧନକାମୀ ଶତା ବୃତ୍ତ୍ୟା ଧନଦସ୍ୟ ସମୋଭବେତ୍ ॥

ଯଶଃକାମା ତ୍ରିରାବୃତ୍ୟା ଅକ୍ଷୟଂ ଯଶମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ବିଦ୍ୟାକାମୀ ଲଭେତ୍ ବିଦ୍ୱାନ୍ ସପ୍ତାବୃତ୍ୟ ତୁ ନିଶ୍ଚିତଂ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଯୋଗିନୀତନ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାସହସ୍ର ନାମ
ସ୍ତୋତ୍ରଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ।

ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳା ସ୍ତୁତି

ପାତକ ହାରିଣୀ ଦେବୀ ପ୍ରଣମାମି ହରପ୍ରିୟେ,
ପୁନାସି ସାନମସ୍ମାକଂ ଅଧିଷ୍ଠାନେ ନହି ତବ ।
ଅଶୁଭଂ ନିଧନଂ ଯାତୁ ପ୍ରଣମ୍ୟନ୍ତି ବିପତ୍ତିୟଃ,
ଏତଦ୍ ପାର୍ଥିତଂ ଦେବୀ ତ୍ୱମେକଂ ଶରଣଂ ହୀନଃ ।
ଭକ୍ତିଦେହୀ ଗୁଣଂଦେହୀ ଦେହୀମେ ବରମିଦୃଶ୍ୟମ୍ ,
ନେ ନହିସ୍ୟତ ମନୁଷ୍ୟାଣା ସଦା ଦେଶହିତେ ରତି ।
ସମ୍ପାଦ୍ୟ ଲୋକସତ୍ୱଞ୍ଚ ପ୍ରଣମନ୍ତି ତବପଦାମ୍ବୁକମ୍,
ଏତଦ୍ ପାର୍ଥିତଂ ଦେବୀ ତ୍ୱମେକଂ ଶରଣ ହୀନଃ ।

ଜୟ ଜୟ ଜୟ ମାଗୋ ଜଗତବନ୍ଦିନୀ ।
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ମାଗୋ ବିଘ୍ନ ବିନାଶିନୀ ॥
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ମାଗୋ ତ୍ରିପୁରମୋହିନୀ ।
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ମାଗୋ ସଙ୍କଟତାରିଣୀ ॥
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ମାଗୋ ନୃର୍ମୁଣ୍ଡମାଳିନୀ ।
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ମାଗୋ ଶଙ୍କରଭବାନୀ ॥
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ମାଗୋ ତ୍ରିତାପହାରିଣୀ ।
ଜୟ ମାତା ତୋ ଦୟାରେ ମୂର୍ଖ ହୁଏ ଗୁଣୀ ॥
ଜୟ ତୁ ମଙ୍ଗଳା ମାଗୋ ଜୟ ହରଚଣ୍ଡୀ ।
ତୋତେ ସୁମରିଲେ ମାଗୋ ଦୂରିତ ଯେ ଖଣ୍ଡି ॥

ବିପଦ କାଳରେ ସୁମରନ୍ତି ଯେଉଁ ଜନ ।
ମହାଘୋର ବନ୍ଧନରୁ ଫିଟାଉ ବହନ ॥
ଅଦୃଶ୍ୟକୁ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଏ ତୋ ନାମ ଧଇଲେ ।
ବିପତ୍ତି ନଥାଏ ମାଗୋ ତୋତେ ସୁମରିଲେ ॥
ତୋହର ଯେ ନାମମାନ ଯେହୁ ସୁମରଇ ।
କିଛିହିଁ ସଙ୍କଟ ମାଗୋ ବିପତ୍ତି ନଥାଇ ॥
ଅନାଥକୁ ଦୟା ମାଗୋ ହୁବ କରୁ ଦାରୁ ।
ଦୁସ୍ତର ପଡ଼ିଲେ ମାଗୋ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାରୁ ॥
ଯେତେବେଳେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କି ଯେ ପଡ଼ିଥାଇ କଷ୍ଟ ।
ତୋତେ ସୁମରିଲେ ମାଗୋ ଫିଟାଉ ସଙ୍କଟ ॥
ଏ ତୋହର ବାରବ୍ରତ ଯେହୁ କରେ ନିତି ।
ପାଏ ସେହୁ ଧନ ଜନ ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ॥
ନମୋ ନାରାୟଣୀ ମାଗୋ ଅପର୍ଣ୍ଣା ପାର୍ବତୀ ।
ଭ୍ରମଣ ଯେ କରୁ ମାଗୋ ଅର୍ଦ୍ଧ ନିଶାରାତି ॥
ଚଣ୍ଡୀ ଯେ ଗ୍ୱମଣ୍ଡା ମାଗୋ ଖଟନ୍ତି ଅପାର ।
ଏମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଭ୍ରମଣ ତୋହର ॥
ପୟରେ ଅଳତା ଭାଲେ ସିନ୍ଦୁରର ଚିତା ।
ରଙ୍ଗ ବସନରେ ତୋର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଶୋଭିତା ॥
ସିଂହର ପୃଷ୍ଠରେ ମାଗୋ ବିଜେ କରି ଯାଉ ।
ଯେ ମୁଖେ ପଡ଼ିଲେ ମାଗୋ ନ ବର୍ତ୍ତନ୍ତି ଆଉ ॥

ନମସ୍ତେ ଶାରଳା ମାଗୋ ଶଙ୍କର ଭବାନୀ ।
ଦୟା କର ମୋତେ ମାଗୋ ଦନୁଜ ନାଶିନୀ ॥
ଶୁଖିଲା ସମୁଦ୍ରେ ମାଗୋ ବୁଡ଼ିଲା ମୋ ଭେଳା ।
ଦୁସ୍ତର ପଡ଼ିଲା ମାଗୋ ଉଦ୍ଧାର ମଙ୍ଗଳା ॥
ସଖା ସହୋଦର ମାଗୋ ବନ୍ଧୁବଳ ନାହିଁ ।
ବିପତ୍ତି କାଳରେ ସାହା ହୁଅ ମହାମାୟୀ ॥
ବିନ୍ଧ୍ୟଗିରି ବାସିନୀ ଗୋ ହୈମବତୀ ସୁତା ।
ଏମନ୍ତେ ଦ୍ୱାଦଶନାମ ଦେଲେ ଯେ ବିଧାତା ॥
ଝଙ୍କଡ଼େ ରହିଲୁ ନାମ ଶାରଳା ବୋଲାଇ ।
କାକଟପୁରେ ରହିଲୁ ମଙ୍ଗଳା ଯେ ତୁହି ॥
ଲହଲହ ଜିହ୍ୱା ମା' ସିନ୍ଦୁରେ ମୁଖମଣ୍ଡି ।
କୋଣାର୍କେ ରହିଲୁ ମା' ଅଭୟା ରାମଚଣ୍ଡୀ ॥
ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମେ ରହିଲୁ ବିମଳା ବୋଲାଇ ।
ବାଙ୍କିରେ ରହିଲୁ ମାଗୋ ନାମ ଚର୍ଚ୍ଚିକାୟୀ ॥
ସମ୍ବଲପୁରେ ରହିଲୁ ନାମ ସମଲାଇ ।
ଯାଜପୁରେ ରହିଲୁ ମା' ନାମ ବିରଜାଇ ॥
ପଶ୍ଚିମେ ରହିଲୁ ମାତ ନାମ ହେଙ୍ଗୁଳାଇ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହିଲୁ ଗଉରୀ ବୋଲାଇ ॥
ବାଣପୁରେ ରହିଲୁ ମା' ନାମ ଭଗବତୀ ।
ସକାଳେ ସଂଧ୍ୟାରେ ତୋତେ କରନ୍ତି ସେ ସ୍ତୁତି ॥

ଉତ୍ତର ଦିଗେ ରହିଲୁ ଚଣ୍ଡୀନାମ ବହି ।
ଏମନ୍ତ ଦ୍ୱାଦଶ ନାମ ବ୍ରହ୍ମା ଗଲେ ଦେଇ ॥
ତୋହର ମହିମା ମାଗୋ କେ ପାରିବ କହି ।
ମାଡ଼ି ବସିଅଛୁ ଦଶଦିଗ ମହାମାୟୀ ॥
ନମସ୍ତେ ଚଣ୍ଡିକା ତୁମ୍ଭେ ରୁଦ୍ରଙ୍କର ବାମା ।
କେ କହି ପାରିବ ମାଗୋ ତୁମ୍ଭର ମହିମା ॥
ତମ୍ଭରୁ ମଝା ମାଗୋ ବିଚିତ୍ର ସିଂହଠାଣି ।
ମହାମୂର୍ତ୍ତି ରୂପା ମାଗୋ ଅଟୁ ଗୋସାମଣି ॥
ଲହ ଲହ ଜିହ୍ୱା ମାଗୋ ଘୋର ଦନ୍ତପାଟି ।
ନମଃ ଆଦିମାତା ତୁହି ବିଜେ ସିଂହ ପିଠି ॥
କାତି ଯେ ଖର୍ପର ମାଗୋ ଶୋହେ ବାମ କର ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଗଦା ମାଗୋ ଆୟୁଧ ତୋହର ॥
ନାନା ପୁଷ୍ପମାନ ତୋର କୁସୁମ ଚନ୍ଦନ ।
କପୋଳେ ସିନ୍ଦୁର ଗାର ଦିଶେ ଶୋଭାବନ ॥
ନମସ୍ତେ ଶାରଳା ମାଗୋ ଚଣ୍ଡୀ ମହାମାୟୀ ।
ଦୁସ୍ତର ପଡ଼ିଲେ ମାଗୋ ଉଦ୍ଧାରୁ ଯେ ତୁହି ॥
ତ୍ରେତା ଯୁଗେ ତୋତେ ମାଗୋ ସୁମରିଲେ ରାମ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ମାତ କଲୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ ॥
ତୁମ୍ଭର ଆଜ୍ଞାରେ ରାମ ଲଙ୍କା କଲେ ଜୟ ।
ରାବଣକୁ ମାରି ସୀତା ଆଣି ରାମରାୟ ॥

ନମସ୍ତେ ଶାରଳା ମାଗୋ ରକ୍ଷା କର ମୋତେ ।
ମୁହିଁ ଅରକ୍ଷିତ ଜନ ଆଶ୍ରା କଲି ତୋତେ ॥
ଯେତେବେଳେ ଯାହା ମାଗୋ କରୁଥିବି ଇଚ୍ଛା ।
ତୋ ପାଦ ସ୍ମରଣେ ପୁରୁଥିବ ମନବାଞ୍ଛା ॥
ତୁମ୍ଭର ଚରଣେ ମୋର ରହୁ ମନସ୍ଥିତ ।
କହେ ଦୀନ ହୀନ ଯେ ଉଦ୍ଧାର ଆଦିମାତ ॥

ଶାରଳାଙ୍କ ସ୍ତୁତି

ଜୟ ଜୟ ମହାମାୟୀ ଝଙ୍କଡ଼ ବାସିନୀ ।
ଦେବୀ ବୀଣାପାଣି ମାଗୋ ଜଗତ ତାରିଣୀ ॥
ଅଭୟ ବରଦାୟିନୀ ବିଦ୍ୟାପ୍ରଦାୟିନୀ ।
ଜୟ ଜୟ ସରସ୍ୱତୀ ସକଳ ବାସିନୀ ॥
ଜୟ ଜୟ ମହାମାୟୀ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ତାରିଣୀ ।
ଜୟ ଜୟ ଅଷ୍ଟଭୁଜା ମହିଷାମର୍ଦ୍ଦିନୀ ॥
ଝଙ୍କଡ଼ପୁର ନିବାସୀ ହୈମବନ୍ତ ସୁତା ।
ତୋତେ ସେବା କରି ମୂର୍ଖ ପଣ୍ଡିତେ ଗଣିତା ॥
ଅତି ହୀନଜନ ମାଗୋ କିଛି ନ ଜାଣଇ ।
ନିଜ ଗୁଣେ ଦୟା କରି କର ମାତ ତ୍ରାହି ॥
ଶୁଣିଥିଲି ସେବି ଥିଲେ ଯେ ଶାରଳା ଦାସ ।
ଅବିଘ୍ନେ ଲେଖିଲେ ଯେ ଭାରତ ଅଷ୍ଟାଦଶ ॥

ପୂର୍ବକାଳେ ତପବଳେ ମୂର୍ଖ କାଳିଦାସ ।
ସର୍ବଜ୍ଞ ପଣ୍ଡିତ ହେଲେ ରହିଅଛି ଯଶ ॥
ଜଗତେଶ୍ୱରୀ ତୋ ନାମ ଶୁଣିଣ ଅଛଇ ।
ତବ ପାଦେ ଶରଣ ମୁଁ ସତତ ପଶଇ ॥
ମୂର୍ଖ ପାଷାଣ୍ଡ ବୋଲିଣ ନ କର ମା ଦୂର ।
ସଦା ଅଧିନ୍ ସେବକ ଏ ତବ କିଙ୍କର ॥
ଏ ଭବ ସାଗରେ ମାତ ଭାସୁ ଯେ ଅଛଇ ।
କ୍ଷମ ଦୋଷ ତେଜ ରୋଷ କର ମାତା ତ୍ରାହି ॥
ଅକର୍ମେ ଯେ କର୍ମଦାନୀ ବୋଲିଣ ବୋଲାଇ ।
ସର୍ବଦା ରକ୍ଷା କର ମା' ଘଣ୍ଟକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ॥
ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଭଞ୍ଜନୀ ନାମ ମାତା ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ।
ଦୁଃଖ ବିଚ୍ଛେଦ ହୁଅଇ କଲେକ କାମନା ॥
ଭବସାଗରରୁ ଭେଳା ମାତ ସର୍ବେଶ୍ୱରୀ ।
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଖ୍ୟାତ ନାମ ଯେ ତୁମରି ॥
ନମସ୍ତେ ସାରଳା ମାଗୋ ଚଣ୍ଡୀ ମହାମାୟୀ ।
ନମସ୍ତେ ରୁଦ୍ରାଣୀ ମା' ଉଦ୍ଧାର ଯେ ତୁହି ॥
ଭାରତେ ଭାରତୀ ନାମ ହୋଇ ତୁ ବିଦିତ ।
ମା ସିଂହବାହିନୀ ରକ୍ଷାକର ଆଦିମାତ ॥
ଦାସନୁଦାସ ଅପ୍ରାଧ ମାର୍ଜନା ନ କଲେ ।
ସଂସାରେ ହୋଇଲା ନିନ୍ଦା ମାତା ପୁତ୍ର ତୁଲେ ॥

ଯେଉଁଜନ ସରସ୍ୱତୀ ନାମକୁ ଧରିବ ।
କିଛି ହିଁ ଭୟ ତାଙ୍କର କାହିଁ ନ ହୋଇବ ॥
ଡାକୋଣୀ ପିଶାଚିନୀ ଯେ ଭୟରେ ଭାଜିବ ।
ରୋଗ ଶୋକ ଆଦି ଭବଭୟ ଦୂର ହେବ ॥
ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯେଉଁମାନେ ପଢ଼ିବେ ଶୁଣିବେ ।
ସର୍ବପାପ ନାଶିଣ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ॥
ପ୍ରାତଃ କାଳେ ଯେଉଁ ନର ସ୍ମରଣ କରନ୍ତି ।
ବ୍ୟାଧି ନାଶି ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ସର୍ବଫଳ ପାନ୍ତି ।
ଶତ୍ରୁ ଭୟ ରାଜଭୟ ଦୂର ହୋଇଯାଏ ॥
ସକଳ ପାପରୁ ତୋର ଭକ୍ତ ରକ୍ଷା ପାଏ ।

ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ସ୍ତୁତି

ଜୟ ଜୟ ଦୁର୍ଗା ମାଗୋ ସଙ୍କଟ ତାରିଣୀ ।
ଦୁଷ୍ଟ ଦୈତ୍ୟନାଶ କରି ରଖିଲ ଧରଣୀ ।୧।
ଦେବତାଙ୍କୁ ରଖିଲ ଯେ ଭକ୍ଷିଣ ଅସୁର ।
ଭକ୍ଷଣ ଭକ୍ଷଣି ନାମ ଅଟେ ଯେ ତୁମ୍ଭର ।୨।
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ କୀଟ ଆଦି ଗୃହିଖାନି ।
ତୁମ୍ଭର ଅଙ୍ଗରୁ ଜାତ ହେଲେ ରୂପ ଘେନି ।୩।
ତେଣୁ କରି ରୂପ ତୋର ଅଟଇ ଅରୂପା ।
ପାଇଲୁ ପରମ ଗତି ଜପିଣ ଅଜପା ।୪।

ପ୍ରଥମରେ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଉମା ।
ଅନନ୍ତ ନାମ ତୋହର ଅପାର ମହିମା ।୫।
ସନ୍ଥଜନମାନଙ୍କୁ ଯେ ତୋହର ସଦୟେ ।
ଯେସନେ ବାଳୁତ ପୁତ୍ର ଗର୍ଭେ ଧରି ମାଏ ।୬।
ତୃତୀୟେ କାତ୍ୟାୟିନୀ ଚତୁର୍ଥେ ନାରାୟଣୀ ।
ପଞ୍ଚମେ ହୋଇଲ ମାଗୋ ଶିବଙ୍କ ଘରଣୀ ।୭।
ଷଷ୍ଠରେ କୌମାରୀ ନାମ ସପ୍ତମେ କାଳିକା ।
ଅଷ୍ଟମରେ ଜୟଚଣ୍ଡୀ ନବମେ ଅମ୍ବିକା ।୮।
ଦଶମେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଏକାଦଶରେ ପାର୍ବତୀ ।
ଦ୍ୱାଦଶରେ ଯୋଗ୍ନି ତ୍ରୟୋଦଶେ ଭଗବତୀ ।୯।
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶେ ତ୍ରିପୁରା ପଞ୍ଚଦଶେ ମଙ୍ଗଳା ।
ଷଡ଼ଦଶେ କୁମାରୀ ତୁ ସ୍ୱରୂପେ ଅବଳା ।୧୦।
ସତ୍ୟେ ସପ୍ତଦଶେ ଅଷ୍ଟାଦଶରେ ବାରାହୀ ।
ସହସ୍ରେକ ନାମ ତୋର ଅଟେ ମହାମାୟୀ ।୧୧।
ଏ ଅନ୍ତେ ସ୍ତୁତି ଯେ କରନ୍ତି ରାମରାୟ ।
ଜୟ ତୁ ଦୁର୍ଗା ମାଗୋ ଅନାଦି ସିଦ୍ଧକାୟ ।୧୨।
ନମସ୍ତେ କାତ୍ୟାୟିନୀ ଅନାଦି ମାହେଶ୍ୱରୀ ।
ସତ୍ୟଯୁଗରେ ମହିଷାସୁର ଦର୍ପହାରୀ ।୧୩।
କାଳୀ ଯେ କରାଳୀ ମାଗୋ ଅଟ ବିକରାଳୀ ।
ଶିରରେ ସିନ୍ଦୁର ମାଗୋ ହସ୍ତେ ଜପମାଳୀ ।୧୪।

ହରଙ୍କ ଘରଣୀ ମାଗୋ କୈଳାସ ମଣ୍ଡଣି ।
ବିନ୍ଧ୍ୟଗିରି ବାସିନୀ ଦୂରିତ ନିବାରିଣୀ ।୧୫।
ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅସୁର ମାଇଲ ।
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମହାମାୟୀ ବୋଲାଇଲ ।୧୬।
ସୁରା ପାନରେ ଯେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ମତ ଭୋଳ ।
ରଣରଙ୍ଗ ସଳେ ମାଗୋ କ୍ରୀଡ଼ାଗତି ତୋର ।୧୭।
ଅଯୋଧ୍ୟା ରାଜନ ଦଶରଥ ନରପତି ।
ତାହାଙ୍କ ତନୟ ମୁଁ ଗୋ ଅଟେ ଦାଶରଥି ।୧୮।
ରାଜ୍ୟ ତେଜି ମୁହିଁ ମାଗୋ ହେଲି ବନବାସୀ ।
ବଇଦେହୀ ହରାଇଣ ହୋଇଲି ଝିଙ୍ଗାସି ।୧୯।
ସାଗରକୁ ବାନ୍ଧିଲି ମୁଁ ଋକ୍ଷବଳ ଘେନି ।
ସୁବଳୟାରେ ରହିଲି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲଙ୍କା ଜିଣି ।୨୦।
କିଷ୍କିନ୍ଧ୍ୟା ରାଜନ ଯେ ମୋହର ଦୁଃଖ ଦେଖି ।
ଋକ୍ଷବଳ ଘେନି ମାଗୋ ସାହାକଲେ ଆସି ।୨୧।
ନାଗଫାଶ ବନ୍ଧନରେ ପଡ଼ିଅଛି ମୁହିଁ ।
ଏଥୁ ପାରିକର ମୋତେ ଦେବୀ ମହାମାୟୀ ।୨୨।
ଦେବତାମାନେ ଖଟନ୍ତି ତାର ଭୃତ୍ୟପଣେ ।
ମୁଁ କିସ ଯୁଦ୍ଧ କରିବି ବଳ ବପୁହୀନେ ।୨୩।
ନର ବାନରମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି ।
ନା ଜାଣିଲା ଯୁଦ୍ଧ ମାଗୋ ଆରମ୍ଭିଲି ଆଣି ।୨୪।

ତୋତେ ସୁମରଣା ଯେ କରିଣ ଶଚୀପତି ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁର ସମ୍ପଦ ସେ ସୁଖେ ବିଳାସନ୍ତି ।୨୫।
ତୋତେ ସୁମରଣା ମାଗୋ କରନ୍ତି କୁବେର ।
ଧନପତି ଗଣେ ମାଗୋ ବିଖ୍ୟାତ ସଂସାର ।୨୬।
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଆଳୟରେ ନାମ ସରସ୍ୱତୀ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଘରେ ମାଗୋ ବୋଲାଉ ପାର୍ବତୀ ।୨୭।
ଏକ ହସ୍ତେ ଖର୍ପର ମା' ଅନ୍ୟ ହସ୍ତେ ଖଣ୍ଡା ।
ଅନର୍ଗଳ ତୋର ମାଗୋ ସିଦ୍ଧି ପରଚଣ୍ଡା ।୨୮।
ମନ୍ଦାର ପୁଷ୍ପରେ ମାଗୋ ଭୂଷଣ ଶରୀର ।
ବାହୁରେ ତାଡ଼ ତୋହର ଚରଣେ ନୁପୁର ।୨୯।
ଏମନ୍ତ ଦିବ୍ୟରୂପ ତୁ ଧରିଣ ଗିରିଜା ।
ବିଷ୍ଣୁ ରୂପେ ମୋହିଲୁ ସମସ୍ତ ଜନ ପ୍ରଜା ।୩୦।
ସଙ୍କଟ ତାରିଣୀ ମାତ ଉଦ୍ଧରିବ ମୋତେ ।
ବିପତ୍ତି କାଳରେ ମୁହିଁ ଡାକୁଅଛି ତୋତେ ।୩୧।
ଅଗମ୍ୟ ଗଡ଼ର ନାମ ଜଗତେ ବିଖ୍ୟାତ ।
ଅମର ବର ପାଇଛି ବିଶ୍ରବାର ସୁତ ।୩୨।
ଅଠରଗଣ୍ଡା କୁମର ତେରଶତ ନାତି ।
ପଞ୍ଚାଶକୋଟି ଯେ ବଳ ଅସଂଖ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।୩୩।
ଚଉଦଭୁବନ ମଧ୍ୟେ ଅଟେ ନୃପବର ।
କ୍ଷତ୍ରିୟମାନଙ୍କ ପରେ ଅଟେ ବୀରବର ।୩୪।

ନର ଯେ ବାନର ମାଗୋ ତାର ଭକ୍ଷପାନ ।
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି ମାଗୋ ବଳ ବପୁହୀନ ।୩୫।
ଏମନ୍ତ ଅନେକ ସ୍ତୁତି କଲେ ଦାଶରଥି ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ତାଙ୍କୁ ମା' ଦୁର୍ଗା ପାର୍ବତୀ ।୩୬।
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ସମୀପରେ ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ।
ସିଂହର ପୃଷ୍ଠରେ ବଢ଼ି ଡମ୍ବରୁ ବଜାଇ ।୩୭।
କିମ୍ପାଇରେ ବାଳବନ୍ତ ବିନ୍ତାକଲୁ ମୋତେ ।
କିସରେ ତୋ ଅଭିପ୍ରାୟ କହ ମୋ ଅଗ୍ରତେ ।୩୮।
ଚେତିଣ ତା ଶ୍ରୀରାମ ଯେ ବୋଲୁଛନ୍ତି ବାଣୀ ।
ଶୁଣ ଆଗୋ ମାତଃ ହିମବନ୍ତର ଦୁଲଣୀ ।୩୯।
ଜଗତରେ ମୋହ ଦୁଃଖ କଳନା ନଯାଇ ।
ମୋହଠାରୁଁ ଦୁଃଖୀ ମାଗୋ ଅନ୍ୟ କେହି ନାହିଁ ।୪୦।
ରାଜପୁତ୍ର ହୋଇ ମାଗୋ ବନବାସ କଲି ।
କନ୍ଦମୂଳ ଫଳେ ମୁହିଁ ଉଦର ପୋଷିଲି ।୪୧।
ତିରଣ ଶଯ୍ୟାରେ ମୁହିଁ ବଞ୍ଚୁଅଛି ଦିନ ।
ପୁଣି ହିଁ ବିଧାତା ଆଣି ଦେଲା ଏ କଷଣ ।୪୨।
ଅରଣ୍ୟେ ଶୁଣିଲି ମାଗୋ ପିତା ଗଲେ ନାଶ ।
ନିକ୍ଷତ୍ରୀ ହୋଇଲା ମୋର ଅଯୋଧ୍ୟା ପ୍ରଦେଶ ।୪୩।
ଭରତ ରାଜ୍ୟରେ ମାଗୋ ନୃପତି ନୋହିଲା ।
ମୋତେ ନେବ ବୋଲି କରି ବନକୁ ଅଇଲା ।୪୪।

ପିତା ସତ୍ୟପାଳି ମୁହିଁ ରାଜ୍ୟକୁ ନଗଲି ।
ଗୋଦାବରୀ ନଦୀ ତଟେ ବାସ କରିଥିଲି ।୪୫।
ଏମନ୍ତ କଷ୍ଟରେ ମୁହିଁ ବଞ୍ଚିଥିଲି ଦିନ ।
ସୁର୍ପଣଖାର ଆଦେଶେ ପ୍ରବେଶ ରାବଣ ।୪୬।
ମାୟାବୀ ଦୈତ୍ୟ କୁରଙ୍ଗ ରୂପେକ ଦେଖାଇ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜଡ଼ିତ ତାର ହୋଇଥିଲା ଦେହୀ ।୪୭।
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭରେ ସୀତା ବୋଲେ କୁରଙ୍ଗକୁ ଆଣ ।
ତତକ୍ଷଣେ ଗଲି ମାଗୋ ଧରି ଧନୁର୍ବାଣ ।୪୮।
ବାଣ ବିନ୍ଧନ୍ତେ ତ୍ରାହି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଡାକ ଦେଲା ।
ଏକାକୀ ଦେଖି ରାବଣ ସୀତାକୁ ଯେ ନେଲା ।୪୯।
ଜଟାୟୁ ଓ ହନୁମନ୍ତ ବାରତା ସେ ଦେଲେ ।
ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତାନ୍ତମାନ ମୋତେ ଯେ କହିଲେ ।୫୦।
ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ନାମ ତାର ଅଟଇ କୁମର ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ପଶିଣ ଜିଣିଲା ବଜ୍ରଧର ।୫୧।
ଦେବ ଦଳନ ରଥରେ ଚଢ଼ି ତିନିପୁର ।
ସେ ମୋତେ ପେଶିଲା ମାଗୋ ନାଗଫାଶ ଶର ।୫୨।
ନାଗଙ୍କର ଜ୍ୱାଳା ମାଗୋ ସହି ନ ପାରିଲି ।
ତେଣୁ କରି ମୁହିଁ ମାଗୋ ତୋତେ ଆଶ୍ରା କଲି ।୫୩।
ଏ ଘୋର ବିପଦୁ ମାଗୋ ପାରିକର ମୋତେ ।
ଏବେ ଗୋ ତୁମ୍ଭର ଯଶ ରହିବ ଜଗତେ ।୫୪।

ଆତଙ୍କନାଶିନୀ ବାରେ ମୋତେ ଦୟା କର ।
ଏହି ବର ଆଜ୍ଞା ହେଉ ଶ୍ରୀମୁଖେ ତୁମ୍ଭର ।୫୫।
ରାବଣକୁ ମାରିଣ ସୀତାଙ୍କୁ ଘେନିଯିବି ।
ଅଯୋଧ୍ୟା ରାଜ୍ୟରେ ଯାଇ ଅଭିଷେକ ହେବି ।୫୬।
ଏହା ଶୁଣି ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ମହାମାୟୀ ।
ଅସ୍ତୁ ବୋଲି ମହାମାୟୀ ରାମେ ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ।୫୭।
ଗରୁଡ଼କୁ ମନେ ମନେ ସୁମରିଲେ ରାମ ।
ରମ୍ୟକ ଦ୍ୱୀପରୁ ଜାଣି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ବାହାନ ।୫୮।
ଗରୁଡ଼ ଗମନ୍ତେ ନାଗମାନେ ପଳାଇଲେ ।
ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବେନି ବନ୍ଧନୁ ଫିଟିଲେ ।୫୯।
ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀଚରଣେ ମାଗୋ ରହୁ ମୋର ଚିତ୍ତ ।
କହେ ହୀନ ବଳରାମ ଭକ୍ତ ଆଦିମାତ ।୬୦।

ଇଚ୍ଛାବସନ୍ତ ସ୍ତୁତି

ଜୟ ଜୟ ମହାମାୟୀ ଶ୍ରୀମଙ୍ଗଳା ଚଣ୍ଡୀ ।
ଲଲାଟରେ ଚିତା ମାଗୋ ସିନ୍ଦୁରରେ ମଣ୍ଡି ।୧।
ଶ୍ରବଣେ କୁଣ୍ଡଳ ମାଗୋ ନାସାଏ ଗଜ ମୋତି ।
ହସ୍ତରେ ଶୋଭଇ ଖଡ୍‌ଗ ଖର୍ପର ଯେ କାତି ।୨।
ରଙ୍ଗପୁଷ୍ପ ମାଳା ମାଗୋ ଗଳାରେ ଶୋଭିତ ।
ଆକାଶରେ ଡମ୍ବରୁ ବଜାଇ ଅପ୍ରମିତ ।୩।

ତୋହର ସେବାରେ ଥା'ନ୍ତି ଚଉଷଠି ଯୋଗ୍ନି ।
ତୁହି ଶିବ ତୁହି ଦୁର୍ଗା ତୁହି କାତ୍ୟାୟିନୀ ।୪।
ଆଦିଶକ୍ତି ମାଗୋ ତୁହି ନାମ ତୋ ପାର୍ବତୀ ।
ଅର୍ଦ୍ଧଅଙ୍ଗ ଦେଉ ମାଗୋ ଶିବଙ୍କ ବିଭୂତି ।୫।
ଦୁର୍ଗା ରୂପେ ଜାତ ମାଗୋ ହୋଇ ମହାମାୟୀ ।
କୋଟି ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ସୈନ୍ୟ ହତ କଲୁ ତୁହି ।୬।
ରକ୍ତବାର୍ଯ୍ୟ ମହିଷ ଗୋ ଯମ ଘଣ୍ଟି ମୂଳେ ।
ଏହାଙ୍କୁ ନାଶିଲୁ ମାଗୋ ପୃଥିବୀର ଛଳେ ।୭।
ଖେଚରୀ ଭୂଚରୀ ମାଗୋ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ନାରୀ ।
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ରଖିଲୁ ଦେବ ଅରି ନାଶ କରି ।୮।
ନବକୋଟି କାତ୍ୟାୟିନୀ ତୁହି କଲୁ ଜାତ ।
ମହିଷାସୁରକୁ ମାଗୋ କଲୁ ତୁ ନିପାତ ।୯।
ରୁଦ୍ରାଣୀ ତୁ ଅଟୁ ମାଗୋ ତୁହି ରୌଦ୍ରମୁଖୀ ।
ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ମାଗୋ ତୁହି ସର୍ବସାକ୍ଷୀ ।୧୦।
ଜଗତ ତାରିଣୀ ମାଗୋ ନାମ ନାରାୟଣୀ ।
ନିଜର ବନେ ତୋ ନାମ ପତ୍ର ସଉରୁଣୀ ।୧୧।
ଗଗନ ମାର୍ଗରେ ମାଗୋ ନିବାସ ତୋହରି ।
ସର୍ବ ଦେବଙ୍କର ମାତ ବିଘ୍ନ ନାଶକାରୀ ।୧୨।
ତେଣୁକରି ତୋତେ ମାଗୋ ସୁମରଣା କଲି ।
ଏ ବିପଦୁ ମାତା ରକ୍ଷା କରିବୁ ତୁ ବୋଲି ।୧୩।

ଇଚ୍ଛା ସୁଖେ ମାଗୋ ତୁହି କରୁ ଯେ ଭ୍ରମଣ ।
ତେଣୁ ଇଚ୍ଛାବସନ୍ତ ତୋ ନାମ ହେଲା ପୁଣ ।୧୪ ।
ଉଚ୍ଚ ନୀଚ ଜାତି ମାଗୋ ସମାନ ତୋହର ।
ପଶୁ ପକ୍ଷୀ କୀଟ ବୃକ୍ଷ ଲତା ନାରୀବର ।୧୫ ।
ଇଚ୍ଛା ସୁଖେ ନାନା ରୂପେ ହେଉ ଅବତାର ।
ସ୍ୱୟଂ ଦରଶନ ମିଳେ କଳିଯୁଗେ ତୋର ।୧୬ ।
ରକ୍ଷା କର ମାଗୋ ତୁହି ଘୋଡ଼ାଇ ପଣତ ।
କୃପା କରି ମୋ ଦୟନୀ ଘେନ ଆଦିମାତ ।୧୭ ।
ଭାସିଗଲି ଦୟାବହି ରଖ ମାଗୋ ତୁହି ।
ମଝି ସମୁଦ୍ରରେ ମୋର ଭେଳା ଯେ ଭାସଇ ।୧୮ ।
ଜୟ ଜୟ ଭବାନୀ ଗୋ ଦୟାକର ମୋତେ ।
କରଇ ପ୍ରାର୍ଥନା ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭ ପାଦଗତେ ।୧୯ ।
ଜୟ ଜୟ ଭବାନୀ ଗୋ ଆତଙ୍କ ନାଶିନୀ ।
ଜୟ ଜୟ ଦୁର୍ଗା ମାଗୋ ଦୁର୍ଗତି ଖଣ୍ଡନୀ ।୨୦ ।
ଜୟ ଜୟ ଭବାନୀ ଗୋ ସର୍ବଦେବ ମାତ ।
ମହିଷାସୁରକୁ ମାରି ରଖିଲୁ ଜଗତ ।୨୧ ।
ଜୟ ଜୟ ଦୁର୍ଗା ରୂପ ପଞ୍ଝା ତୋହର ।
ନାନା ରୂପେ ଯୁଗ ଯୁଗେ ହେଉ ଅବତାର ।୨୨ ।
ତୁହି ପାର୍ବତୀ ଆବର ଅଟୁ ଆଦିମାତ ।
ମହାଭାର ନିବାରଣେ ହୋଇଅଛୁ ଜାତ ।୨୩ ।

ତୁହି ଜୟା ବିଜୟା ଅଟୁ ମୃଡ଼ାଣୀ ।
ସର୍ବାଣୀ ଶିବାନୀ ତୁ ଅଭିମାନୀ ରୁଦ୍ରାଣୀ ।୨୪।
ଦେବୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ପାଞ୍ଚକୋଟି ନାମ ।
ଉତ୍କଳ ଦେଶରେ ନାମ ହରଚଣ୍ଡୀ ଜାଣ ।୨୫।
କୋଶଳ ଦେଶରେ ନାମ ଅଟଇ କୋଶଳା ।
କାକଟପୁରେ ତୋହର ନାମ ଯେ ମଙ୍ଗଳା ।୨୬।
ଗଣ୍ଡକିରି ଦେଶରେ ତୋ ନାମ ଗୁଣ୍ଡୁକିରି ।
କଳିଙ୍ଗ ଦେଶରେ ମାଗୋ ତୋ ନାମ କୁଠାରୀ ।୨୭।
ତାଳଚେରରେ ରହିଲୁ ନାମ ତୋ ହିଙ୍ଗୁଳା ।
କଖଡ଼ି ମହାଦେଶରେ ତୁ କୋଟମଙ୍ଗଳା ।୨୮।
ସମ୍ବଲପୁରରେ ନାମ ତୋର ସମଲାଇ ।
ଯାଜପୁରେ ରହିଲୁ ତୁ ବିରଜା ବୋଲାଇ ।୨୯।
ବାଙ୍କିରେ ରହିଲୁ ମାଗୋ ତୋ ନାମ ଚର୍ଚ୍ଚିକା ।
ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ନାମ ତୋର ଅଟଇ କାଳିକା ।୩୦।
ବାଣପୁରେ ରହିଲୁ ମା ନାମ ଭଗବତୀ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ତୋର ଗୌରୀ ନାମେ ଖ୍ୟାତି ।୩୧।
କଟକେ କଟକଚଣ୍ଡୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରେ ବିମଳା ।
ଝଙ୍କଡ଼େ ରହିଲୁ ମାଗୋ ବୋଲାଇ ଶାରଳା ।୩୨।
ବଡ଼ମ୍ବାରେ ଭଟ୍ଟାରିକା ନାମ ଯେ ତୋହର ।
କୋଣାରକେ ହରଚଣ୍ଡୀ ନାମ ଅଟେ ତୋର ।୩୩।

ସିଂହଳରେ ନାମ ତୋର ଅଟଇ ଭବାନୀ ।
ନମଃ ନମଃ ମହାମାୟୀ ନମସ୍ତେ ଜନନୀ ।୩୪।
ଲଙ୍କେଶ୍ୱରୀ ନାମ ତୋର ଅଟଇ ଲଙ୍କାରେ ।
ମାହେଶ୍ୱରୀ ନାମ ତୋର ଅଟେ ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ।୩୫।
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବେ ଇଚ୍ଛା ବଳିବାରୁ ତୋର ।
କାହିଁ କ୍ରୋଧ କାହିଁ ଶାନ୍ତି ବିଜୟ ସଂସାର ।୩୬।
ତବ ଶୁଭ ଆଗମନ ଅଧମ କୁଟୀର
କି ଦେଇ ପୂଜିବି ମୁହିଁ କି ଅଛି ମୋହର ।୩୭।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ଭାବେ ତାକୁ ନପଡ଼େ ପ୍ରମାଦ ।
ସବୁ ତେଜ୍ୟା କରି ମାଗୋ ସେବେ ତବ ପାଦ ।୩୮।
ତେଣୁ କରି ତୋତେ ମାଗୋ ସେବେ ତବ ପାଦ ।୩୮।
ତେଣୁ କରି ତୋତେ ମାଗୋ ସୁମରିଲି ମୁହିଁ ।
ବିପଦୁ ରକ୍ଷାକର ସାହା ମୋତେ ହୋଇ ।୩୯।
ତୁହି ମାତା ହୋଇ ଯେବେ କରିବୁ ଅନାଥ ।
ଶରଣ ରଖିବା ପାଇଁ କେ ହେବ ସାମର୍ଥ୍ୟ ।୪୦।
ମାର ଅବା ତାର ମୁହିଁ ପଶିଲି ଶରଣ ।
ଅଧମ ଘନଶ୍ୟାମକୁ କରିବୁ କାରଣ।୪୧।

ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ସ୍ତୁତି

କାକଟପୁରରେ ତୋର ନିଜଘର ଷୋଳସ୍ତମ୍ଭେ କଲୁସ୍ଥାନ ।
ଅପୁତ୍ରିକ ନାରୀ ପୁତ୍ର ଦାନ ପାଏ ଅନ୍ଧ ପାଏ ଚକ୍ଷୁଦାନ ।

ମାଗୋ ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ।
କୃଳେ ଲଗାଅ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଭେଳା ।୧।
ସଙ୍କଟତାରିଣୀ ବିପଦନାଶିନୀ ନାମ ଅଟଇ ତୋହର ।
ଘୋର ସଙ୍କଟରେ ବିପଦ ପଡ଼ିଛି ମଙ୍ଗଳା ବାରେ ଉଦ୍ଧାର ।
ମାଗୋ ମହିଷା ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ।
ହେଲେ ଦନୁଜ ବଳ ନାଶିନୀ ।୨।
ଶିରରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁକୁଟ ଶୋଭଇ ଲଲାଟେ ଚିତା ସିନ୍ଦୁର ।
ରତ୍ନ ଓଢ଼ିଆଣୀ କଟିରେ ଖଞ୍ଜିଲେ ପାଦରେ ଶୋହେ ନୂପୁର ।
ମାଗୋ ସର୍ବସହିଣୀ ।
ମଥାପରେ ଶୋହେ ମଥାମଣୀ ।୩।
କଳାମେଘୀ ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧୁଥାଉ ଭିଡ଼ି ତୋତେ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
ରଙ୍ଗ ପୁଷ୍ପମାଳ ଗଳାରେ ଲମ୍ବିଛି ପୁଣି ଗୁପସରି ମାଳ ।
ମାଗୋ ହିମ ଦୁଲଣୀ ।
ଲୋକନାଥଙ୍କର ପାଟରାଣୀ ।୪।
ସିଂହ ଯେ ଶାରଳା ବୋଲାଉ ଜନନୀ ବାଙ୍କିଗଡ଼େ ଚର୍ଚ୍ଚିକାଇ ।
ବାଣପୁରେ ଭଗବତୀ ତୁ ବୋଲାଉ ଯାଜପୁରେ ବିରଜାଈ ।
ମାଗୋ ଦୟା ସାଗରୀ ।
ଦୟା ନକଲେ ମୁଁ ଗଲି ସରି ।୫।
କଟକରେ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠ ଚଣ୍ଡୀନାମ କାକଟପୁରେ ମଙ୍ଗଳା ।
ସିଦ୍ଧ ରାମଚଣ୍ଡୀ ବୋଲାଉ ଜନନୀ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବିମଳା ।

ମାତା ସିଂହବାହିନୀ ।
କୃପା ବହିବ ମୋ ଠାରେ ପୁଣି ।୬ ।
ଗାଳି ମୁଁ ସହଇ ଗର୍ବ ନ ସହଇ ଦଣ୍ଡକେ ଚୂନା କରଇ ।
ଯେହୁ ମୋତେ ହୃଦୟରେ ଭାବିଥାଇ ଅଭୟବର ଦିଅଇ ।
ତାର ହୃଦୟ ହୋଇ ।
କୃପା ଦୃଷ୍ଟିରେ ନିରେଖଇ ।୭ ।
ତୋତେ ଯେଉଁ ଜନ ମନ୍ଦ ବିଗ୍ରଇ ବଂଶ ଛେଦଇ ତାହାର ।
ତୋ ଡାକ ଶୁଣିଲେ କାଳିକା ପେଶିବି ଖଡ଼ଗେ ଛେଦିବି ଶିର ।
ଆରେ କହୁଛି ମୁହିଁ ।
ତୋର ବିପତ୍ତି ରହିବ ନାହିଁ ।୮ ।
ଶତ୍ରୁ ଯେବେ ତୋତେ ମନ୍ଦ ବିଗ୍ରିବେ ମୋ ନାମ ଧରିବୁ ଚିତ୍ତେ ।
ତୋର ଡାକକୁ ମୁଁ ଶ୍ରବଣେ ଡେରିଛି ରଖିବି ମାରି ତୁରିତେ ।
ଆରେ କହୁଛି ଏବେ ।
ସର୍ବଠାରେ ଅଛି ଗୁପ୍ତ ଭାବେ ।୯ ।
ଶ୍ରୀମୁଖରେ ଯାହା ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛି ବୋଲଇ ରଖିବି ତୋତେ ।
ତୋତେ ଯେତେବେଳେ ବିପତ୍ତି ପଡ଼ିବ ପଣତ ଦେବି ତୁରିତେ
ଆରେ କହୁଛି ତୋତେ ।
ତୁହି ଭାବିଥିବୁ ହୃଦେ ମୋତେ ।୧୦ ।
ଘରୁ ଯେତେବେଳେ ବାହାର ହୋଇବୁ ସୁମରିଲେ ନାମ ମୋର ।
ଆଗେ ଆଗୁଆଣି ହୋଇଥିବି ମୁହିଁ ତୁ ଥିବୁ ମୋର ପଛର ।

ଆରେ ଶୁଣରେ ବଙ୍କା ।
ଶତ୍ରୁ ମୁଖେ ଲଗାଇବି କଳା ।୧୧।
ସୁସ୍ଥାନ ଦେଖିଣ ପ୍ରାଚୀ ନଦୀ ତଟେ ତହିଁ ଅଟେ ତୁମ୍ଭ ବାସ ।
ହୀନ ଭକ୍ତ କହେ ମୋ ଦୁଃଖ ନଗଲା ମାଆଙ୍କୁ କରିଣ ଆଶ ।
ମାଗୋ ରଖିବ ମୋତେ ।
ତୁମ୍ଭ ପଣତ ତଳେ ତୁରିତେ ।୧୨।

ବୃନ୍ଦାବତୀଙ୍କ ସ୍ତୁତି

ମାଗୋ ତୁଳସୀ ଦେବୀ, ଅଟୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭୀ ।୧।
ପ୍ରଭାତୁ ଉଠିଣ ତୋ'ମୁଖ ଚାହିଁଣ ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳେ ସଞ୍ଜ ଦେଇ,
ଓଦା ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧି ତପ। ବସିଛନ୍ତି ମଧ୍ୟେ ବସେ ବସୁନ୍ଧରା ।
ଚାରି ପାଶେ ଚାରି ଚାମର ଢ଼ାଳନ୍ତି ରକ୍ମିଣୀ ଲିପେ ଚଉଁରା ।୩।
ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ତୋର ସତ୍ୟବତୀ ନାମ ତ୍ରେତା ଯୁଗରେ ମାଳତୀ ।
ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ନାମ ତୋ ତ୍ରିପୁରା, କଳିଯୁଗେ ବୃନ୍ଦାବତୀ ।୪।
ତୁଳସୀର ମାଳ ତୁଳସୀର ଦଳ ତୁଳସୀ ଭୂଷଣ ହୋଇ ।
ତୁଳସୀ ମୂଳରେ ଲୟ ଲଗାଇଲେ ନୀଳଚକ୍ର ଦିଶୁଥାଇ ।୫।
ମୂଳେ ତୋର ଗଙ୍ଗା ଡାଳେ ତୋର ବିଷ୍ଣୁ ପତ୍ରେ ଦେବତାଙ୍କ ବାସ ।
ତୋ ପତ୍ର ପଡ଼ିଲେ ମଣୋହୀ ହୁଅଇ କହଇ ଗୋଲକ ଦାସ ।୬।

